

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A mételyhintők.

Budapest, augusztus 25.

Mételyhintők járják az országot: a nemzetiségi képviselők valóságos vándorapostol-munkára vállalkozva kóborolnak véreik közt, faluról-falura, hirdetvén a nemzetellenes, hazafiatlan tanok fekete evangéliumát. Vegyesen járnak, hol egyenként, mint a baromfiudvart megdézsmáló görény, hol csoportosan, mint a téli hómezők prédaleső farkasai. Ürügyül azt a szokást használják fel, hogy nyári szünetkor a képviselőknek kerületeikben beszámolót illik tartaniok. Beszámoló alatt ők azt értik, hogy a magyarságot gyalázzák s eldicsekednek azal, hogy a magyar nemzeti imperiummal szemben hányszor és milyen módon voltak szemtelének?

Alig mulik el nap efa jta beszámoló hire nélkül, ma egyszerre két külön értesítés érkezik. Alvinczre Maniu Gyula országgyűlési képviselő állított be kíséretében három uri barátjával, Suciával, Vládál és Brediceanu Coriolánnal. És hazudott szépen az alvinczi piacon a nemzetiségi párt üldözéséről, a terrorizmus uralmáról, a szentesített törvények lábball tiprásáról. Zalatnán pedig Vajda Sándor bukkant fel, a magyar képviselőházból naplómeghamisítás miatt kipofozott oláh apostol. Ezt nagyobb nyomaték kedvéért maga a nemzetiségi csoport vezére, Mihályi Tivadar kísérte.

És Vajda is, Mihályi is elfújták ugyan azt a nótát, amit Alvinczen Maniu sirt el: hősi époszt meséltek arról, hogy a nemzetiségi képviselők milyen elszánt harci küzdelemmel tudják megakadályozni azt, hogy a barbár magyarok ne lassu-tüzön pörköljenek meg peccsenynek ebben az országban minden nemzetiségét.

Budapesten könnyű mosolyogni ezen, könnyű és kényelmes azt mondani, hogy nem kell komolyan venni ezeket a Don Quichottekba oltott Hány Jánosokat.

De tessék lemenni oda Alvinczre, avagy Zalatra. Tessék látni a tömérdek piszkos, fehér ingbe, gatyába öltözött börtüszös, hosszú, zsiros haju embert, amint szeretett képviselője ajakáról úgy figyel a szót, mint a kinyilatkoztatást. Ki a havasról jött, ahol birkát őrzött, ki a négyszögűre faragott gerendákból épített fatornyos falukból. Tízeg alig tud számolni akármelyik; a világ folyásából mindegyik csak annyit tud, amennyit a szájhagyomány mond arról, hogy apja nagyapja hatvan esztendővel ezelőtt, mint gázolt a vérben és mint irtotta a magyarokat. Istene, profétája a nadrágban járó ember, aki az ő nyelvén beszél; (ezért csal, uzsoráskodik össze nemzetiségi vidéken egész vagyont minden pópa, minden ügyvéd, minden nótárius). A sok gyolcsrongyokban burkolt, zsiros haju ember egymás hátán tola-

codik (a Fidsi-szigeteken, vagy a Tüzöldön lehet ilyen egy törzsgyűlés képe) s tátott-szájjal figyeli, miket beszél neki a közbizalom letéteményese, akiről a pópa is, a tanító is, a domnyu notár is azt mondják, hogy ő fogja új Kánaánba vezetni a román népet. Ilyen környezetben, ilyen népség előtt hintik azután Maniu ur, Vajda ur, Brediceanu Coriolan ur, a mételyt, így vagy ehez hasonlóképen:

— Ez a föld testvérek a tietek, mert ti régebben voltatok itt minden más népnél. Töletek rabolták el a magyarok. A magyarok zsarnok elnyomók, akik nem ismernek törvényt, nem ismernek Istent s a román nép verejtékéből élőködnek. Nézzetek körül! A zsandár magyar, a szolgabíró magyar, az adóvégrehajtó magyar. Az egyik megver, a másik bezár benneteket, a harmadik elárverezzi a teheneteket. A magyar a ti ellenségetek! És mi vagyunk a ti barátaitok! Ha miránk hallgattok, akkor egyszer összefogunk és kiirtjuk a magyarokat. Ugy, ahogy apáitok, nagyapáitok tették félszáz évvel ezelőtt. Ne féljete, a császár is veletek van! Negyvennyolczban is veletek volt, mert a császár szereti a román népet, s azt akarja, hogy a ti földetek legyen egészen a tietek. De negyvennyolcz után megint a magyarok lettek az urak, a császár nem tehetett ellenük semmit, addig, amíg mi Janku fiai újra el nem üzzük őket. Akkor a császár ve-

A bajtárs.

Írta: Krudy Gyula.

(Utánnomlás IIos.)

Bánatházi, e történet hőse, csupán annyi ideig veszi igénybe az olvasó türelmét, amennyi idő ahhoz szükséges, hogy egy pisztolyt a ravaszát megvonja egy ideges kéz. A pisztoly hűségesen eleget tett kötelességének: Bánatházi hadnagy egy vidéki huszárezredben, ahová büntetésből szokás helyezni a tiszteket és hol a főhadnagyk olyan öreg emberek, mint megannyi generálisok, tehát Bánatházi a pisztolylövés után eldőlt, mint egy darab fa. Ezzel bevégezte történetét.

A pisztolylövésre kinyitott a tisztalakás ajtaja és egy zsványképi tisztiszolga dugta be álmos fejét. Mert körülbelül éjfél felé járt már ekkor az idő. A haramiaarcu legény egy darabig megjedve állott a helyén, aztán azt gondolta magában, hogy ennek így kellett történni és nem másképpen. A hadnagy ur régen megígérte már ezt a pisztolylövést és a legény szinte minden nap várta már a durranást, amely a lakásba szólítja. Sőt régen megkapta már az utasítást is arra nézve, hogy mit kell cselekednie a pisztolylövés után. Lapos koponyájában megismétlődtek a sokszor elhangzott parancsszavak:

— Ha még mozognék a lövés után, vedd a pisztolyt és végezz velem alaposan, nehogy kinlódjam tovább.

Bánatházi meg se mocszant. A parancsot tehát felesleges volt teljesíteni.

Hogyan is szól a további rendelkezés?

— Aztán elmegy, megkeresed Balogh had-

nagy urat és jelented neki, hogy agyonlöttem magam.

— Aztán! — kérdezte annak idején a bojniy-képi legény.

— Aztán elmehetsz a pokolba!

A legény tehát vette a sapkáját ezen az éjszakán és utnak indult Balogh hadnagy urért. A hadnagy lakásán hiába zörgetett, utját tehát a vendéglőnek vette, ahol Balogh hadnagy — egy tejképi gyerek, aki valamely fatális véletlen szerencsétlenség folytán került az ezredhez — egyedül borozgatott. A jelentés vétele után felkötötte a kardját és utnak indult a vaksötét városban. Utközben beszólt az ezredorvosért. Aztán együtt vonultak Bánatházi lakására.

Az ezredorvos, egy rézvörös-képi kopasz férfi, hamarosan megállapította, hogy Bánatházi már régen odaát van a másvilági sorozóbizottság előtt. Vajjon ott is a büntetéses-ezredbe sorozzák?

— Meghalt ez, fiam, alaposan meghalt, — mormogta az ezredorvos.

Balogh hadnagy elgondolkozva támaszkodott az ablakhoz. Nagyon meghatottnak. Sőt elágyultnak látszott, hogy a barátját ilyen állapotban kellett viszontlátnia.

— Nézd meg, doktor, hátha lehetne még vele valamit csinálni!

A doktor a szemüvegét pakkolta a zsebébe.

— Az atyaisten se tud már itt segíteni, pajtás. Megjelentjük az esetet az ezrednél és ezzel be van fejezve a dolog. Tulajdonképpen miért is lötte magát agyon Bánatházi?

A hadnagy az ablakon dobogtatott az ujjával:

— Az adósságok miatt, — mormogta csendesen.

— Bolondot cselekedett, — vélekedett a doktor, akit régen gyanúsitanak már katonaszabadditással, — bolond dolog éppen elseje előtt végezni. Holnap gázsínnap, még pedig lakkbérés hónap gázsínnapja... Egy pár napig vígan élhetett volna még a barátjaival. Most a kincstárnak marad a pénze. Mennyi szilvórium marad megivatlanul!

A hadnagy hosszú lépésekkel méregette a szobát. Valami gondolat járt a fejében, amelynek nem tudott nyomban kifejezést adni. Megállott a doktor előtt és mélyen a szemébe nézett.

— Jól mondod, doktor, holnap lakkbért is kapunk. Lesz megint pezsgő, meg cigány.

A doktor vállat vont.

— Én már csak a magam pálinkájánál maradok. Nem ér nekem semmit már a pezsgő.

— Vén gyerek vagy, doktor. Bádogból van a torkod.

A doktor cinikusan nevetett.

— A földolog, hogy elérjem célomat. Ha részeg vagyok, boldog vagyok. Felejtettem a felejteni valókat.

A hadnagy a holttestet nézte.

— Szegény Bánatházi is elfelejtett már ebben a perczben mindent... De bezzeg őt nem felejtették el. Holnap jön a szabó, a mosóné, a suszter, a vendéglős... És átkozni fogják szegény barátunkat.

— Mért nem várt legalább reggelig! — dörmögött a doktor. — Ha reggel végez, még megkapta volna a májusi gázsiját.

— És ki lehetett volna fizetni az adósságok egy részét...

A doktor a köpenyegét vette magára. A hadnagy a holttest felett állt és halkán mormogott maga elé:

lünk együtt örül és megjutalmaz benne-
teket!

Rövid vázlatban ilyen csacska, naiv fecsegés a legtöbb dákoromán agitátorbeszéd, amelyik után el szokás énekelni a „Dreptatea Romane . . .” („Ébredj román! . . .”) kezdetű himnuszt. És némi változtatással így hangzanak a pánszláv s a nagyszerb beszédek is.

Mindenki előtt világos, hogy a legszemérmertlenebb hazaárulás és államellenes izgatás az ilyen agitáció; hogy az, aki bűnös benne, érett arra, hogy tömlöcbe csukassák. Maniu, Vajda és Bredeceanu urak azonban mégis könnyen lehetnek hősök, anélkül, hogy mártírok legyenek. Védi őket a képviselőknek kijáró immunitás. Ezzel a védő paizszsal bátran lehet szórni az üszköt a békés, az elbutított nép között, amelyik elég naiv ahhoz, hogy durva, műveletlen lelkét megnyissa a ravasz, hizelgő beszédek előtt és széles, napégetett vállát lépcsőfokul kinalja oda az ambiciózus zugprókátorok és falusi felcserek számára.

Bizonyos, hogy az immunitás czélja nem az, hogy védelme alatt daczolni lehessen az állam törvényeivel. Ennek az alkotmánygaranciának egész természete arra utal, hogy a nép képviselőinek védelmére s a központi hatalom önkényeskedése ellen készült. A mi szomorú államjogi helyzetünkben tehát az állami önállóságnak és a nemzeti eszmének is védősáncza. A nemzetiségi képviselő-agitátorok pedig mégis éppen az állam és a nemzeti eszme ellen használják fel, mint faltörő kost. Nem tragikomikus tréfája ez a sorsnak? S nem hasonlóan tragikomikus tréfa-e az, hogy akárminő alkotmánybiztosítékot alkotunk a nemzetállam védelmére, az minden egyes esetben ugyanigy a nemzetállam ellen fordulhat? Itt van a megyei önkormányzat, amelyikről szintyig soha sem tudjuk nemzetiségi vidéken, mikor

fordul nekünk magunknak ellenünk? Itt van azután a népparlament megerősítése se, az általános választói jog, mely éppen azért nehéz probléma, mert könnyen válhatik belőle a nemzetrontó destruktív-elemek fellegvára.

Szomorú helyzet, melyben sehol sem erősíthetjük meg magunkat anélkül, hogy viszont a másik oldalról meg ne gyengüljünk.

Végül még valamit.

Ezeknek a nemzetiségi beszámolóknak két fő programpontjuk van. Az egyik a történelmi magyar nemzet gyalázása, s az oláh nép lázítása. A másik hizelgő, loyális hódolat a korona előtt. Amilyen durva, bárdolatlan az első, olyan émelygős és fuvola-hangu a második. Nincs-e összefüggés a kettő között? Hol van az az ország, ahol ez lehetséges volna, ahol ugyanegy időben és ugyanegy gyűlésben gyaláznák az államföntartó nemzetet s körül tömjéneznék a koronás felséget? Melyik császár, melyik király fogadná el az ilyen hódolatot?

A mienk elfogadja. Ezt a tényt elégséges igy, egyszerűen konstatálni s főlősleges tovább füzni ezt a szomorú, panaszos írást.

Budapest, augusztus 25.

A honvédelmi miniszter Kossuthnál. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter adjutánsa, Kubinyi kapitány társaságában ma délelőtt Kossuth Ferencz látogatására Pöstyénbe érkezett. A minisztert az állomáson gróf Vilczek Frigyes nyitramegyei főispán, Machovich főszolgabíró fűrdőbiztos, Fodor Kálmán országgyűlési képviselő fűrdőigazgatóorvos és Rakovszky Antal cs. kir. kamarás fogadták. A miniszter ezután a Rónay-szállóba hajtatott, ahol azonban Kossuth miniszterrel csak röviden üdvözölték egymást, mert Kossuth éppen a fűrdőből jött. A folyó ügyek megbeszélését ebéd utánra halasztották. A honvédelmi miniszter megtekintette ezután a felsorolt urak kíséretében a fűrdőtelepet.

orvos. — Ha részeg vagy, hadnagy ur, akkor menj haza aludni. Bánatházi nyomban meghalt, amint a golyót kapta. Ezen nem lehet változtatni.

— Dehogy is nem, — kiáltotta fenyegető hangon a hadnagy. — Mi most itt maradunk reggelig a halott mellett és reggel azt jelentjük, hogy Bánatházi még reggelig élt.

— Örültséget beszélés.

— Nem beszélék örültséget. Csak nem akarom, hogy a barátunkat átkozzák és szidalmazzák halála után. A gázsijából, amelyhez ilyenformán hozzá fog jutni, kiifizetjük a mosónét, susztert és a többi apróságokat . . .

— Bánom is én, — morgott az ezredorvos. — Az eskümet nem szegem meg . . .

A hadnagy felvette a Bánatházi elejtett revolverét. Nyugodtan, minden pöz nélkül, a doktor mellének szegezte.

— Én pedig becsületszavamra fogadom, hogy nyomban lelőlek, doktor, ha nem cselekszsz úgy ahogyan kívánom . . .

A doktor hátralépett a pisztolyveső elöl. Kopasz homloka kifényesedett és értelmetlen szavakat dadogott.

— Itt maradunk zárt ajtó mellett reggelig, doktorkám. Én majd itt ülök az ajtó mellett, te pedig tégy azt, amit lelkiismereted legjobbnak vél: élesztési kísérleteket talán . . . S reggel, ha kiszáll a tisztbi bizottság, nyugodtan valljuk, hogy Bánatházi reggel halt meg csupán, addig élet volt benne . . .

Igy szólt Balogh hadnagy. Leült az ajtó mellé. Lábát kesztyűbe vetette és szomorú mosolylyal nézett a halottra:

— Bajtárs, ígérem, nem fognak átkozódni a koporsód mellett.

A pöstyéni megbeszélések.

Budapest, augusztus 25.

Kossuthot Pöstyénben, ahol a fűrdőket használja, egymásután keresik fel a kormány tagjai. Lehetetlen ezeknek a látogatásoknak politikai fontosságot nem tulajdonítani s a politikai körökben sokkal többet foglalkoznak velük, semhogy róluk külön tudomást ne kellene venni. Ha a nyári szünetnek nem járnánk már a vége felé s ha nem volna oly közel az az időpont, amikor a képviselőház ismét megkezdi tanácskozásait, ezek a látogatások aligha történtek volna meg, sőt politikai körökben tudni vélik, hogy a baráti látogatások alatt tulajdonképpen fontos tanácskozások folynak és nagy horderejű elhatározások történnek.

A magyar képviselőház évtizedek óta nem állt olyan fontos feladatok előtt, mint áll most. Az őszi ülés első hónapjában fogja Andrassy Gyula belügyminiszter betérjeszteni a választói jog reformjáról szóló javaslatát s az egész ország sorsa talán egy évszázadra függ attól, hogy ez a reform most ugy valósuljon meg, ahogy azt a nemzet érdekei megkövetelik. Érthető tehát, hogy a kormány nem elégedhetik meg azzal, hogy a javaslatokat kidolgozza s a parlament elé terjeszti, hanem gondoskodni akar arról is, hogy azoknak sorsát a parlamentben biztosítsa.

Ez a mai koalícionális rendszer mellett, amikor a pártok a külön programjaikat fel nem adták, nagyon nehéz s ez a nehézség annyira nyilvánvaló, hogy a politikai közvélemény nem is gondol egyébre, mint arra, hogy most Pöstyénben a kormány tagjai tulajdonképpen arról tanácskoznak, hogyan lehetne olyan alapot teremteni, amelyen a többségi pártok koalíciója helyett azoknak fuziója történhetne meg.

Tagadhatatlan, hogy a mai koalíciós többség helyett, mely folytonos tranzakciókra kényszeríti a kormányt, a kormányzás stabilitása érdekében sokkal üdvösebb volna egy kompakt, egységes parlamenti párt, mely többséggel rendelkezik. S nem csodálja senki, hogy a kormány tagjai, akik a megoldandó feladatok nagy nehézségét ismerik, törekednek is erre. De a szándék még nem elég ahhoz, hogy ez a fuzió létre is jöhessen. Politikai körökben, akik nincsenek is annyira beavatva, mint a kormány tagjai, tisztán látják a nehézségeket, mennyivel inkább tisztában lehetnek ezzel a kormányon ülő vezériférfiak, akiknek nemcsak a munka terhe sulyosodik a vállaikra, hanem akiknek a felelősséget is kell viselniök.

Hisz ha lehetne a pártok közti elvi ellentéteket kiegyenlíteni ugy, hogy a fuzióba mindegyik párt belemehessen, anélkül, hogy elvtagadással volna vádolható, akkor a fuzió létrehozása nagyon könnyű volna, de akkor, mikor ez lehetetlen, nagyon nehéz a fuzió létrehozása is. Hisz azzal tisztában van mindenki, hogy a függetlenségi párt, mely ma a képviselőház abszolút többségét alkotja, fuzió esetére is azt követeli, hogy a megalakítandó új pártnak programját a függetlenségi párt mai programjának fő pontjai alkossák. Tehát nemcsak a gazdasági függetlenség és önálló bank, amely kérdések még valahogy áthidalhatók volnának, hanem főleg a personális unio, amibe a hatvanhetes pártok nem fognak belemenni. És viszont a hatvanhetes pártok azt hangoztatják, hogy a

— A mosóné korán reggel itt fog állani az ajtó előtt és midőn megtudja, hogy a hadnagy urnak hiába mosott egész hónapon keresztül, durva száját kinyitja és ocsmány szavakkal mondja a külvárosi átkait a szomszédság mulatására. Vagy az is meglehet, hogy chező porontyok várják vissza anyjukat a pénzzel az aranyruhás hadnagy irtól és nem csupán a pálinkásbolt. De mindegy. Pénz nem lesz. Mert Bánatházi halott. Majd számlájával a suszter kopogtat, aki a drága csizmákat és lakkcipőket hitelben varrta. A szabó az aranyruhas ruhákat talán le akarja tépni a halotról. Hisz nem fizetett értük. A koresmában pedig azt mondja a pincér: „ez is az én pénzemem evett egész hónapig . . .” És talán köp egyet. Egy jó szó, egyetlen tiszta kívánság nem éri a halottat, midőn felvirrad a holnap elseje. Csak átkok, ocsmányságok . . .

— Valószínű, a kinos elseje elől távozott el derék barátunk.

— Lehet, hogy voltak nagy és kinos adóságai, — morgotta Balogh hadnagy. — de ezeket az apró ekzsztencziákat, mosónöket és szegény iparosokat bizonyára nem akarta megkárosítani.

— Hát mért nem várt akkor reggelig a szándékával, — felelt mérgesen a doktor. — De én most már megyek. Nincs itt semmi dolgom.

Balogh hadnagy az ajtó elé lépett és a kulcsot megfordítván a zárban, a zsebébe dugta a kulcsot.

— Még van dolgod itt, doktor! — mondta hideg, kímért hangon.

— Megbolondultál? Hisz már az atyaisten sem támaszthatja fel Bánatházit!

— De te doktor létedre reggelig életben tarthatod.

— Ostobaság, — felelt hevesen az ezred-

legutóbbi évek eseményei nemcsak nem gyengítették meg a 67-iki kiegyezésbe vett hitüket, hanem azt még inkább megerősítették, mert ime, még akkor, mikor a függetlenségi párt abszolút majoritást hozott, akkor sem volt az ország más alapon, mint a kiegyezés szellemében kormányozható. S abból a körülményből, hogy a függetlenségi párt is támogathatta a mai kormányt, melyben a miniszterek többsége hatvanhetes s amely nyíltan megmondta, hogy a hatvanhetes alap szellemében fog az átmeneti idő alatt kormányozni, a hatvanhetes pártok azt következtetik, hogy a gyakorlati politika szempontjából ez az egyetlen elképzelhető alap, amelyen a kormányzás történhetik s mindenesetre a fuziót sem tartják más alapon, mint hatvanhetes alapon lehetségesnek.

A legnagyobb nehézség tehát mindjárt ebben a kérdésben van. Mert a függetlenségi párt valahogy még csak igazolhatni véli azt, hogy az átmeneti időre respektálja a hatvanhetes alapot, de aligha lesz kapható arra, hogy ezt állandósítsa, mert népszerűségét, szavahihetőségét s egész múltját és jövőjét feladná ezzel.

Ilyen körülmények közt, ha a kormány tagjai mégis lehetségesnek tartják a fuziót, úgy óhajtanak, hogy tervükkel minél előbb nyilvánosságra lépjenek. Fait accompli elé állítani nem lehet sem a pártokat, sem a választókat. Nemcsak azért, mert ezt a politikai delicatessé tiltja, hanem azért is, mert csakis teljes őszinteség és nyíltság mellett lehet a nehézségeket legyűrni, a kérdést gyűlölködés és elkeseredés nélkül a pártokkal megvitatni. Mert kétségtelen, hogy ha kellő tapintattal nem vették fel a kérdést, akkor nemcsak hogy a fuzió létrejötte tétetik lehetetlenné, de nagyon kétséges az, hogy a koalíció is a mai formájában megmaradjon.

Budapest, augusztus 25.

Apponyi visszaérkezése. Gróf Apponyi Albert közoktatásiügyi miniszter, aki a tegnapi napot Kossuth Ferenczel Pöstyénben töltötte, visszaérkezett Budapestre.

Szentesített törvények. Ma jelent meg az 1908. évi Országos Törvénytar (Corpus Juris) 13. száma a következő tartalommal: XL. törvényzikk. Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről. XLI. törvényzikk. A végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. törvényzikk. módosítása és kiegészítése tárgyában. XLII. törvényzikk. A rudolfsgnadi ármentesítő és belvízlecsapoló társulatnak nyújtandó rendkívüli segélyekről. XLIII. törvényzikk. Az állattenyésztés fejlesztéséről. A szentesített törvények közül természetesen a végrehajtási eljárás életbeléptetése érdekli legjobban a közönséget. A törvények kihirdetéséről szóló 1881. évi 66. törvényzikk. szerint amennyiben az időpont, amelyben valamely törvény hatálya kezdődik, magában a törvényben megállapítva, vagy az időpont megállapítása a minisztériumra bízva nincs: minden törvény kötelező ereje az országos törvénytarban való megjelenését követő 15-ik napon kezdődik. A mai napot követő 15-ik nap szeptember kilencedikén lesz. Szeptember kilencedikén lép tehát életbe az új végrehajtási eljárás az alpereseknek kedvező számos intézkedésekkel. A törvénybe foglalt átmeneti intézkedések fontos határidői azonban a mai naptól számíthatnak. A mai naptól számított egy éven belül kell az oly kielégítési végrehajtást foganatosítani, amelynek még a régi szigorúbb eljárás szabályai alkalmazhatók, ha a végrehajtás alapjául szolgáló közokirat a mai nap előtt keletkezett, vagy, ha a tegnapi lejárt követelésekre nézve a mai naptól számított harmincz nap alatti a végrehajtás elrendelését kéri, vagy pedig azt ugyanezen idő alatt az adós lakóhelyének járásbírójánál bejelentik. Ezekre az átme-

neti intézkedésekre vonatkozó igazságügyminiszteri rendelet a hivatalos lapban holnap jelenik meg. Mint értesülünk, az említett bejelentésekre nézve a rendelet akképp intézkedik, hogy a járásbíróshoz benyújtandó bejelentésben a követelés felemlítése után kérni kell annak az 1908. 41. törvényzikk. 31. szakasza alapján való tudomásul vételét. A bejelentéshez a rendeletben közölt minta szerint értesítést kell csatolni, még pedig annyi példányban, hogy valamennyi értesítendő félnek és a bíróságnak is egy-egy példány jusson. Az értesítéseket a bejelentő hitelező kellően kitöltve tartozik csatolni bejelentéséhez és a bíróság az értesítést aláírva, abból egy-egy példányt kézbesít az érdekeltnek és egy példányt visszatart. Ugyanazon bejelentéssel, ugyanazon adós ellen fennálló többrendbeli követelést egyszerre lehet bejelenteni. A bejelentés bélyegköteles és az értékhez képest 40 fillér, illetőleg 1 korona bélyeggel látandó el.

A szerb kereskedelmi szerződés életbeléptetése. A prágai „Deutsche Abendblatt“ értesülése szerint az osztrák kormány a felhatalmazási törvény alapján a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződést szeptember elsején életbelépteti.

Nemzetiségi beszámoló. Maniu Gyula képviselő vasárnap tartotta Alvinczen, kerülete székhelyén, beszámolóját több ezer főnyi hallgatóság előtt. Kíséretében voltak Brediceanu, Suciu és Vlăd képviselők. Maniu márcielőrs beszédében bíráló tárgyává tette a koalíciós kormány politikáját, amelyet az országra nézve veszélyesnek tart. A kormány és végrehajtó közege nem respektálja a szentesített törvényeket — mondá Maniu — annál kevésbé a modern államélet alapját képező elveket: a sajtószabadságot és a gyűlekezési jogot. A román nemzeti párt üldözését a terrorizmus uralmának bizonyítékaként tekintem. Ez azonban nem lesz képes ezen hatvan év óta létező pártot megsemmisíteni. Az a lelkesedés és bizalom, melylyel a román nemzetiségi párti képviselők mindenütt fogadtatnak, bizonyítja, hogy a román nép szolidáris és a román nemzeti párttól eltérő minden más pártalakulást perhorreszkál. A népfajra való különbség nélkül egyenlő jogokra és szabadságokra törekszünk. E közös küzdelemből a román nép is kivész a maga részét és a többiekkel együtt küzd a napirenden levő általános, egyenlő, titkos választási jogért, melyet öfelsege kívánságára a kormánynak meg kell csinálnia. Meg vagyok róla győződve, hogy öfelsege tartja magát a paktumhoz. Bizom a király ígéretében, de ha csalódnám is, nem féltém a román nép jövőjét. A gyűlés Maniu Gyula képviselőnek egyhangulag bizalmat szavazott és a királynak hódoló táviratot küldött. Ezután még Brediceanu, Vlăd és Suciu képviselők beszéltek a néphez. Végül a népgyűlés megbízta az elnököt, hogy az általános, titkos és egyenlő választói jog érdekében a képviselőházhoz kérvényt nyújtson be.

Vajda Sándor, a magyarigéni kerület képviselője 23-án tartotta Zalánán beszámolóját mintegy ezer főnyi román választóközönség előtt. A beszámolóban jelen volt Mihályi Tivadar, a román nemzetiségi klub elnöke is. A hatóság, Vajda szerencsétlen parlamenti szereplése miatt a magyarság részéről esetleges tüntetéstől tartva, nagyszámú csendőrséget rendelt ki. A gyűlés azonban minden incidens nélkül folyt le. Vajda képviselő beszámolójában részletesen ismertette, hogy mely törvényjavaslatoknál fejtették ki a nemzetiségiek nagyobb ellenállást a kormánnyal szemben. Ezután áttért a választófelelőre és az általános, egyenlő és titkos választói jog hívének vallotta magát. Többek között a közegészségügyi törvény megalkotását magának vindikálja, mert előadása szerint gróf Andrássy Gyula belügyminiszter az ő kezdeményezésére alkotta meg ezt a törvényt. Beszéde további részében hangsúlyozta az összes nemzetiségiek szolidaritását. Utána Mihályi beszélt és leginkább az igazságügyi, belügyi és földmívelésügyi miniszterekkel szemben nyilvánította bizalmatlanságát. Sokat panaszkodott a közigazgatási hatóságok szigorú eljárására, illetve ítéletei ellen. Végül a gyűléstől hódoló táviratot küldtek a királynak, mint akitől a választói jognak a nemzetiségiek érdeke szerint való megoldását várják.

Vajda Sándor tegnap Abrudbányán is beszámolót akart tartani, de az alispán a népgyűlés megtartását betiltotta. Az alispán a betiltást egyrészt azzal indokolja, hogy a hetivásár miatt népgyűlés nem tartható, másrészt pedig azzal, hogy a bejelentett népgyűlés napirendjének harmadik pontja szerint a képviselőnek bizalmat akarnak szavazni. Már pedig ez a szándék nemzetiségi izgatást és nemzetellenes cselekedet involvál és a bizalmi szavazatra annál kevesebb alap és ok van, minthogy az egész világ tudja, hogy az egész magyar nemzet éppen ellenkezőleg ítélte a képviselővel szemben.

Pop C. István világosi orsz. képviselő ma tartotta beszámolóját. Beszámolójában az általános választói jogot fejtegette, majd kiemelte, hogy külföldön kell barátokat keresni és Lueggerrel kell szövötködni a cél elérése érdekében. A beszéd végén a zenekar a Gotterhaltetjátszotta, de az elnök leintette.

Gyöngye a király.

Budapest, augusztus 25.

Veszprém várost nagy lázzal és igyekezettel díszítik. Várik a királyt. A királyt, aki tizen-négy hónap óta nem lépett magyar földre, de most — a hivatalos kommunikék értesítése szerint — bizonyára jön, hogy kedvelt hadserege nagy gyakorlatát s a balatoni vízi háborút végig nézze. Amióta ő a legfelsőbb hadur, csak nagy ritkán s fontos okokból mulasztotta el azt, hogy részt vegyen a róla elkeresztelt császárgyakorlatokon, akkor is, ha véletlenül magyar föld volt a helye a manőverezésnek. A hadsereg kedvéért Magyarországra is mindig készséggel és szívesen jön a király. Sőt, ha statisztikát csinálnánk róla, kiderülne, hogy a vadászatok leszámítva, alighanem a hadseregnek köszönheti azoknak a napoknak a többségét, amikor az uralkodót lojális vendégszeretettel magunk között tisztelgettük.

Most azonban váratlanul az a hír érkezik, hogy hiában ékitik Veszprémet, hiában ég már is lelkes izgalomban a királyváró város, a király aligha jön Magyarországra, a veszprémmegyei hadgyakorlatokon pedig semmiesetre sem vesz részt és azokon csupán Ferencz Ferdinánd trónörökös elküldésével képviselteti magát.

A hirtelen programváltozásnak az oka pedig az, hogy kedvezőtlen fordulat köszöntött be a király egészségi állapotában. A királyt téli szenvedései és a jubileumi ünnepségek rendkívül kimerítették. Edvárd angol király látogatásakor Ischlben általános megdöbbenést keltett, hogy a koronás ur teljesen megtört, sápadt emberre vált. Orvosai tehát érthetőleg féltik a hadgyakorlatok izgalmaival s mivel az uralkodónak súlyos gyomorbaja is kiüült, a legjobb esetben Gödöllőn tartózkodhatik néhány héttig, ha ugyan erről is nem lesz kénytelen lemondani. A hadgyakorlatokra azonban nem akarnak engedni az orvosai.

Hivatalos fórumok természetesen igyekeznek megczáfolni ezt a hírt. A hadügyminisztériumban a manőverek programjának módosításáról semmit sem akarnak tudni. A főudvarmester hivatal szintén azt mondja, hogy semmiféle utasítást sem kapott az uralkodó utitervének megváltoztatására. Veszprémben, a király főhadiszállásán, már megtették minden készüléket öfelsége fogadására. Illetékes helyen azt mondják, hogy eltekintve attól, hogy az uralkodó szokása ellen van két héttel előbb utitervét megváltoztatni, Ischlből a legkedvezőbb jelentések jönnek a legutóbbi napokban öfelsége egészségi állapotáról. Annyira jól érzi magát a király, hogy noha az utolsó napokon az időjárás éppen nem volt szép, az uralkodó mégis vadászni ment és

orvosa ebben semmi aggasztót nem látott. A király étvágya is kitünő. A rendes étrenden az utóbbi időben semmi változtatás nem történt, ami szintén azt bizonyítja, hogy az uralkodó jól érzi magát.

Magunk óhajtánók legjobban, hogy ezek az illetékes helyek igazat mondjanak, saines azonban, megszoktuk, hogy valahányszor a király egészségi állapotáról van szó, ezek a hivatalos körök mindig nagyon optimisták szoktak lenni. Téli betegsége óta az országot nem informálták ésszintén az uralkodó hogylvoltáról és most is az a terv, hogy a veszprémi látogatás elmaradását csak az utolsó pillanatban fogják publikálni. Magasabb katonai körökben, meg az udvarhoz közelállók társaságaiban napok óta szenzációként tárgyalják, hogy a hadgyakorlatokra meghívott német főhercegek is a király állapota miatt maradtak távol Magyarországtól.

Szeptemberben a Balaton táékán s a Bakony-hegységben már olyan hűvös idők járnak, hogy a lovaglás kész veszedelem volna az uralkodónak, amiért is az orvosok óvatosságból egész határozottan azt ajánlották neki, hogy ne vesse alá magát a négynapos hadgyakorlattal egybekötött fátadalmaknak, annál kevésbbé, mert a Sziléziában megtartott nagy hadgyakorlatról is gyöngékedve tért vissza Bécsbe.

Más oldalról, ahonnan czáfolni igyekeznek a király gyöngékedéséről szóló híreket, azt részben mégis megerősítik azzal, hogy egvelőre csupán az orvosok fejezték ki a király előtt azt az óhajtásukat, hogy maradjon távol a hadgyakorlatról. Hogy a király teljesíteni fogja-e az orvosok óhajtását, e forrásunk szerint még kérdéses, mivel különösen katonai kérdésekben mindenkor szigorúan teljesíteni igyekezik kötelességét. Egylőre tehát csak annyi bizonyos, hogy a király fíntartotta magának a döntést, de remélni lehet, hogy meg fog hajolni környezetének kérései és az orvosok óhajtásai előtt. Ebben az esetben közvetlenül a hadgyakorlat megkezdése előtt, szeptember legelső napjaiban hivatalos közlemény fog megjelenni és ugyanakkor ő felsége Ferenc Ferdinánd trónörökös fogja megbizni a hadsereg vezetésével. A király ebben az esetben szeptember legelején Gödöllőre érkezik, ahol már évek óta nem volt. A hadgyakorlat idejére külön nagy hírszolgálatot szerveznek, hogy ő felsége a hadi műveletek minden részletéről azonnal a legpontosabban tudomást szerezhessen. A király néhány hétig marad Gödöllőn és onnan előreláthatóan Budapestre utazik, ahol jelen lesz a delegáció megnyitására és valószínűleg csak októberben utazik vissza Bécsbe.

Ide tartozik még az a szintén félhivatalos értesülés, hogy a budai királyi várpalotának megtekintése további intézkedésig szünetel, ami azt jelenti, hogy itt már megkezdtek a király fogadtatásának előkészületét. E szerint, ha a király nem is megy a hadgyakorlatra, a fővárost a közel jövőben mégis meglátogatja.

Ezek az illetékes helyek különben amidőn egyik czáfolatban lerombolni igyekeznek a király gyöngékedéséről szóló híreket, egy másik czáfolatban — akaratlanul is — megerősítik azokat, amidőn megczáfolják azt a hírt, hogy a király legközelebb meg fogja látogatni öcsését, Lajos Viktor királyi herceget. Ez az elhatalasított utazás is azt bizonyítja, hogy a királyt — egészségi állapota miatt — meg kell kimélni minden felesleges fátadozástól.

A késő éjjeli órák új félhivatalos czáfolatot hoztak s ez a czáfolat így hangzik:

Egy budapesti napilap mai számában különféle híreket hoz az ezidei magyarországi hadgyakorlatokkal kapcsolatban. Így a nevezett lap azt jelenti, hogy ő felsége a hadgyakorlatokon nem vesz részt betegsége folytán. Ezzel szemben a Magyar Tudósító illetékes helyről nyert értesülés alapján jelentheti, hogy a hadgyakor-

latok programjában semmiféle változás nem történt.

Ez a szorgalmas czáfolás gyanus egy kissé. Ugy látszik, a király állapota komolvabb, mint magunk is hittük.

A király állapotáról a Correspondenz Wilhelmnek Ischlből a következőket jelentik: Egy budapesti lapnak az a közlése, hogy az uralkodó nem utazik Budapestre és a nyugatmagyarországi hadgyakorlatokon sem fog résztvenni, egyáltalán nem igaz. Ő felsége egészségi állapota örvendetesen kedvező, sőt évek óta nem érezte olyan jól magát, mint az utolsó négy hónapban. Pompás hangulatban és a fáradtság legkisebb jele nélkül végzi a király napi teendőit, étvágya és álma a lehető legjobb. Szó sincs az utiterv megváltoztatásáról. Szeptember 3-ig marad ő felsége Ischlben, aznap Bécsbe utazik és 5-én Budapestre, ahonnan Veszprémbe megy a záróhadgyakorlatokra, amelyek 16-án kezdődnek és 18-án lesz a lefűvés. A király aztán visszautazik Budapestre s ott marad szeptember végéig. 18-és 22-ike között lesznek Budapesten a delegáció udvari ebédek, amelyek után az uralkodó rövid tartózkodásra Gödöllőre készül. Ma délután a király 5 óra hosszat vadászott és egy szarvast, meg egy zergét terített le.

Muley Hafid diadala.

Budapest, augusztus 25.

Semmi kétség sem fér most már ahhoz, hogy Muley-Hafid a marakesi diadal után végleg fölülkerelkedett. Most már a francia kormányhoz közel álló lapok is elismerik, hogy Abdul-Azisz szultán ügye örökre elveszett. Ha igaz az a hír, hogy Piquart hadügyminiszter sürgősnek tartja a Muley-Hafiddal való tanácskozás megkezdését, akkor Abdul-Azisz már Franciaország támogatására sem számíthat többé. Párisból eredő hírek szerint a francia kormány ugyan be akarja várni, míg az összes kikötővárosok állást foglalnak s ha azok Muley-Hafidhoz csatlakoznak, akkor az eseményeknek szabad folyást enged. Ez annyi, mint Abdul-Azisz végleges elejtése, mert az már több, mint bizonyos, hogy Marokkóban a szultánnak nincs többé követője.

Az események további lefolyása most már attól függ, hogy Muley-Hafid minő garanciákat tud nyújtani az algezirási egyezmény betartása iránt. Mert arról szó sem lehet, hogy a hatalmak elismerjék, ha az algezirási egyezményt a maga teljességében el nem vállalja. Az a kérdés, hogy a hatalmak újabb konferencia megtartását tartják-e kívánatosnak, amelynél Muley-Hafiddal megállapodásra jutnak, vagy pedig beérik azzal, hogy Muley-Hafid kötelezi magát az algezirási egyezmény betartására.

Francia- és Spanyolország helyzete az új fordulatban szemben nem a legegyszerűbb. A két hatalom sokkal többet áldozott a marokkói parti városok biztonsága érdekében, semhogy most csapataikat onnan visszavonják. Már pedig Muley-Hafid ragaszkodni fog ahhoz, hogy az idegen csapatok elhagyják Marokkót, mert ő sikerre épít annak köszönhetően, hogy kihirdette a szent háborút az idegen betolakodók ellen. Ha most oly egyezségbe menne bele, mely megtűri a francziákat Casablancában, akkor ellentétbe jönne eddigi álláspontjával és nem valószínű, hogy sokan Marokkóban felhasználnák ezt elene.

A legközelebbi napok valószínűleg meg fogják oldani ezt a problémát, amely a marokkói kérdésnek egész más irányt fog adni.

Mai híreink a következők:

Abdul-Azisz szultán augusztus 20-án csaknem minden kíséret nélkül a francia előőrséghez érkezett. Az európaiak, akik vele voltak, mind megmenekültek. Valószínű, hogy szándékosan kimélték meg őket. A döntő csata csak nagyon rövid ideig tartott, mert Abdul-Azisz csapatait leirhatatlan pánik fogta el. Hadserege teljesen megsemmisült. Minden hadszere elpusztult.

Az Echo de Paris a külügyminisztériumtól megerősítést nyerte ama hírek, amely szerint a francia kormány elhatározta, hogy Marokkóban

egészen semleges viselkedik mindaddig, amíg a kikötő városok egyhangulag Muley-Hafidot ismerik el szultánná. Abdul-Azisz szultán szándékairól eddig egyáltalán nem nyilatkozott. Szabadjában áll ismét fölvenni a harcot, de Franciaország egyáltalán nem fogja őt támogatni. A londoni, berlini és párisi kabinetek közt az új fordulat óta nem történt eszmecsere. A Figaro szerint Piquart hadügyminiszter azt a nézetet vallja, hogy az általános európai érdek szempontjából a Muley-Hafid elismertetése céljából Franciaország és Spanyolország által megindított tárgyalásnak nem szabad sokáig tartania. Meg kell ragadni a kedvező alkalmat, hogy a nemzetközi szerződések elismertetésének eme fontos ügye mielőbb szabályoztassék.

Tanger egészen nyugodt. Bár mindenféle nagy az öröm Muley-Hafid győzelme miatt, európai ellenes kedv a benszülötteknél nem vehető észre. A rendfentartására úgy mint eddig, a francia és spanyol rendőrök őröködnék. A tisztviselők, akik a múlt héten Abdul-Azisz szultán nevében gyakorolták hatóságukat, most egyszerűen Muley-Hafid szultán nevében hivataloskodnak.

A legutóbbi jelentések szerint a spanyol külügyminisztériumban valószínűnek tartják, hogy Muley-Hafid végleg biztosította tulsúlyát és Tangerbe fog jönni, hogy a hatalmától elismertetését kieszközölje. Vilmos császár ismét egy érdekes távirattal szólott bele a marokkói kérdésbe. Jól értesült forrás szerint ugyanis a tangeri német követet táviratilag utasította, hogy tudassa Muley-Hafiddal Németország által való elismerését abban az esetben, ha ez az algezirási egyezmény pontjait elfogadni hajlandó.

A tangeri vágóhidakon tegnap komoly incidensek történtek. A francia állategészségügyi felügyelőnek a benszülöttek fenyegető magatartása következtében menekülnie kellett.

A marokkói eseményekről folytatott interjúban Allen Desalazar külügyminiszter kijelentette, hogy Spanyolország a jövőben is szem előtt fogja tartani az algezirási aktát és eljárásában alkalmazkodni fog Franciaországhoz.

KÜLFÖLD.

Az új rend Törökországban.

Budapest, augusztus 25.

Szalóniki városában nem akar megszűnni az ünneplés és ováció. Tegnap ismét zászlódszert öltött a város. Ember ember hátán tolongott az utcán: a szerb vendégeket várták, akik szintén részt akarnak venni Törökország ünnepében, az alkotmányos élet hajnalán. A körülbelül ötszáz szerb vendéget hozó belgrádi különvonat esti hét órakor rohogott be a feldiszített pályaudvarra, hol ökö a hivatalos hatóságok, egy a fogadásukra kirendelt diszszázad, a helybeli szerb kolónia előkelőségei és a lakosság ezrei fogadták. A pályaudvaron a katonai zenekaron kívül még két zenekar volt felállítva. A szerbek látogatása török körökben igen jó benyomást keltett. A város a szerbek tiszteletére ki volt világítva.

A lapok jelentései szerint Ratib-basa tenger-nagy hedszasi váli és katonai parancsnokot, aki meg akart szökni, jelenleg a dseddai laktanyában fogva tartják. A jemeni váli és katonai parancsnok szakadatlanul izzgat az alkotmány ellen, amiről értesítették a portát és a bizottságot.

A Serveti Funun jelentése szerint ma éjjel egy zászlóalj a fenyegetett váli védelmére Brusszába ment. A görög lapok a törökországi hellenizmus czímmel közzéteszik a törökországi görögök programját. A program abban a gondolatban kulminál, hogy Törökországnak nem új ottomán nemzetiség alkotására, hanem az összes nemzetiségek szabad fejlődésének megőrzését biztosító államegységre kell törekedni. Ebből következik, hogy azok a privilégiumok, amelyeket Konstantinápoly török meghódítója nyújtott a görögöknek, mindkét részről betartandó és a görögöknek mint Törökország második legnagyobb nemzetiségének, amely 6½ millió lakost számlál Törökország 26 millió lakosa közül, a kama-

rában és a szenátusban megfelelő számu hely kell hogy jusson.

Konstantinápolyból jelentik, hogy Kopasszisz számos fejedeleme helyzetét éppen nem irigylésre méltó, de azt elismerik, hogy ügyesen és erőiesen teljesíti feladatait. Az athéni és szmirnai lapok Kopasszist a leghevesebben támadják, sőt egyenesen halállal fenyegetik. Emiatt a sziget fővárosában, Vathyban is bizonyos nyugtalanság támadt és igen sokan a szárazföldre költöztek. Vathyban aggodalmat okozott az a hír, hogy az ifjutörök komité küldöttsége Nesad őrnagy vezetésével odaérkezik, mert az a hír keringett, hogy általános amnesztiát és több reformot akarnak megvalósítani s attól tartottak, hogy Szofulisz elűzött pártja az alkalmat a maga javára akarja majd kihasználni. A számos katonaság parancsnoka azonban a küldöttség elé utazott és megfelelően informálta őket, úgy hogy megérkezésükkel csak a herceg pozícióját erősítették meg. Szofulisz híveiből álló küldöttség előtt kijelentették az ifjutörök, hogy ha nincsenek megelégedve Szamosz sziget privilégiumaival lépjenek be a török államegységbe, mire a küldöttség erősen csalódva távozott.

Az angol hajóhad megerősítése. Az Observer értesülése szerint a kormány harmincz új hadihajót akar építeni a Dreadnought mintájára, amely tudvalevőleg a világ legnagyobb hajója. Erre a célra a kormány ötven millió font sterling (1250 millió korona) kölcsönt akar fölvenni.

Az angol-német viszony. A Daily Mail brémai tudósítójától értesül, hogy Lloyd George pénzügyi államtitkár úgy nyilatkozott, hogy a németek magatartása vele szemben több, mint barátságos volt és meg van győződve arról, hogy a németek tényleg valamennyien át vannak hatva a vágytól, hogy barátságos viszonyban éljenek Angliával.

Uj válság Portugáliában. A portugál sajtó kerekén kimondja, hogy a politikai helyzet a fővárosban igen komolyra fordult. Több lap egybehangzó jelentése szerint jövő szombatra fölkelést terveztek. A királyi yacht állandóan utra készen áll, hogy a király és a királyi család tagjai szükség esetén sürgősen elmenekülhessenek a fővárosból.

Stolypin és a csár. A csári pár távolléte alatt Nikolajevics Miklós nagyherceget fogják rendkívüli meghatalmazással ellátni. Minthogy Stolypin arra számított, hogy mint miniszterelnök ő fogja megkapni ezt a megbízatást, lehetségesnek tartják, hogy lemond.

Diplomaták az angol királynál. Edvárd király holnap reggelre hívta meg Clemenceau miniszterelnököt és Izvolszki külügyminisztert. Holnapután az angol király átrándul Karlsbadba és Mrs. Tewnsend-nél, az Egyesült-Államok londoni nagyköveteinek neijénél hivatalos reggelire. Ezen a dejeuneren Clemenceau miniszterelnök és Izvolszki külügyminiszter is részt fognak venni. Cresier bécsi francia nagykövet ma Karlsbadba érkezett s valószínűleg ő is meghívást fog kapni az angol királyhoz. Izvolszki külügyminiszter délután egy óráig látogatást tett Clemenceau miniszterelnöknél.

Tittoni Schön államtitkárjánál. Tittoni külügyminiszter ma délelőtt vasuton Berchtesgadenbe utazott Schön külügyi államtitkárhoz. Az olasz külügyminisztert a kabinetosztály főnöke is elkísérte. Tittoni este visszatér Reichenhallba.

Berchtesgadeni jelentések szerint Tittoni olasz külügyminiszter azonnal megérkezése után Schön államtitkár villájába ment. A két államférfi délután két órakor automobilon Königsseebe utazott, ahonnan csónak-kirándulást tettek St.-Bartholomeig, ahol azonban nem szálltak ki, hanem visszatértek Königsseebe, automobillal ültek és az államtitkár villájába hajtottak. Tittoni családjával este háromnegyed hét órakor hagyta el a villát és visszatért Reichenhallba. A két államférfi a villa előtt igen barátságosan bocsuzott el egymástól és Schön államtitkár Tittoniék remek csokrot nyújtott át. A két államférfi a politikáról beszélt s tekintettel az Olaszország és Németország közt fennálló benső barátságra, e megbeszélési folyamat nem is lehetett más, mint a két államnak az aktuális nemzetközi politika nagy kérdéseiben való teljes egyetértésének igazolása.

Viszály a német szocialisták között.

Berlin, augusztus 25.

Hetek óta folyik már a testvérharc a német szocialisták között, mely nemcsak Németországban, hanem egész Európában felköltötte a legnagyobb érdeklődést. A viszály magva tudvalevőleg az volt, hogy előbb a badeni, később a bajor szocialisták szavazták meg a kormány költségvetését. Emiatt a német központi pártvezetőség keményen megtámadta mindkét párt vezetőségét, melyből aztán meglehetősen éles sajtópolemiák keletkeztek. A központi vezetőség kifogásolta a badeni és bajor szocialisták parlamenti tagjainak azt az eljárását, hogy a kormányt támogatták. A bajorok és badeniek viszont azzal védekeztek, hogy a kormány programjában voltak olyan javaslatok, melyek életbeléptetését éppen a szocialisták követelték. Mi sem természetesebb, minthogy azt a költségvetést, melynek keretén belül foglaltattak a szocialisták által kívánt ujitások — megszávták.

Az ebből keletkezett és nagyon elmérgesedett viszályt tetőzték a délnémet szocialisták azzal, hogy Stuttgartban értekezletet tartottak, melyet a pártvezetőség titkos konvenczióknak minősít és úgy tekint, mintha a bajor és badeni szocialisták vétettek volna a pártfegyelem ellen, melyet tudvalevőleg a szocialisták kezelnek a legszigorubbán.

A dolog azonban úgy áll, hogy a délnémet szocialisták egészen más körülmények között élnek, mint az északnémetek, kiknek kebeléből kerültek ki a vezetők, min Bebel, Singer, Stadthagen és Ledebour. A délnémet polgárság és szocialdemokraták között már nem olyan élesek az ellentétek, mint a poroszoknál és bizonyos összefüggés van köztük s a polgári pártok között. A délnémet államok képviselőházaiban már régen helyet foglalnak a szocialista frakciók, melyek gyakran karöltve haladnak a polgári pártokkal. Különösen a választások idején nem ritkán történik, hogy összefognak a kormány ellen. A kormányok magatartása sem olyan rideg a délnémeteknél a szocialdemokratákkal szemben s nem egyszer megtörtént már, hogy az ifju hesseni nagyherceg parlamenti estélyein hosszasan beszélgetett a szocialdemokrata képviselőkkel. Viszont az elhunyt nagyherceg temetésén nem egy szocialdemokrata képviselő jelent meg.

A parlamenti munkában a badeni, bajor, hesseni és württembergi szocialisták már lassanként felhagynak az abszolút nemleges politikával és gyakran szavaznak a kormány mellett, ha az üdvös intézményeket létesít. A lübecki párthatározat különben is megengedhetőnek tartja, hogy némely rendkívüli esetben a szocialdemokraták az államtvények mellett szavazzanak. Ennek dacára a pártvezetőség és annak sajtója a délnémet szocialisták eljárásában fegyelemsértést lát és súlyos megtorlást helyez kilátásba a szeptemberben megtartandó nürnbergi pártgyűlésen.

Németországban most nagy várakozással néznek a nürnbergi pártgyűlés elé, mely kemény harcoknak lesz színhelye. De bármit is végeznek Nürnbergben a szocialdemokraták, az bizonyos, hogy a revizionizmus már Dél-Németország szocialdemokrata pártjaiban kezd tért hódítani. Eljön az idő, amikor ezt meg is valószínűsítjük, ha Bebel, Singer és a többi ebben az esztendőben győzelmet is aratnak.

A Balatonon át.*

Írta: egy volt vezérkarl őrnagy.

Őszi tarlón megindul a nagy hajrá: tajtékzó paripán nyugalomba nyargal néhány szerencsétlen tábormok és utánuk ezredbe, vagy brigádba verődve rohannak a legények, akik könnyű szível vesznek részt ezen a játékon, mert két hét mulva kitelt „a három kicsi esztendő”, vagy mert „egy kicsi esztendő ez a hitvány élet.”

Ahány szögből nézzük, annyi a jelentősége a nagy harci játéknak, amely minden esztendőben nyugtalanítója megannyi tábormoknak, ezredparancsnoknak. A katona szempontjából a finálé, amelynek lefuvása után a levegőbe repülnek a kék sapkák, jelentve, hogy vége a katonai életnek. A subaltern tiszt nézőpontjából komoly és szükséges valami, előkészítője és iskolája komoly harcoknak. A vezérkar és a tábormoki kar őszinte nézőszögéből az a szükséges nagy mozgalom, amelyet egy ilyen nagy és logikus apparátus, mint a katonaság, évenként egyszer kell, hogy létrehozzon, mert az ilyen komolynak híresztelt, hatalmas testület időnkint kell, hogy nagy és hősi poseokban mozogjon.

A tisztafejű, mondjuk cinikus és nem a régi történelmi és társadalmi fölfogásban nevelt embernek, pláne, ha katonaviselt, a hadgyakorlat egy semmit sem érő harcjáték, egy minden gyakorlati értéket nélkülöző nagy mozgás, amelynek a teóriákat megcsufoló és paragrafusokat kinevető mozzanatait a katonai titoktartás fűdi, vagy a katonaság komoly jelentőségében vakon hívó, elborult látókörű kékpasztos férfiak vonják be a komolyság patinájával.

Valójában a hadgyakorlat a nagy semmi, amelynek teljes jelentéktelenségével nagyon is tisztában vannak azok az egyenruhás rendezők, akik a királyok szórakoztatására és a királyokban élő régi hősi és hadvezéri ambíciók kielégítésére rendezik a milliós színjátékot, amelyet évtizedes gyakorlat a szükséges és az őriási gyakorlati jelentőség palástjába burkolt.

Káromkodás és verejtékezés: ez a hadgyakorlat, de egyáltalában nem megközelítő mása egy komoly hadjáratnak. Egy ilyen hadgyakorlaton a világot sem az történik, amit az ellenfelek vezetési — az egy iskolában, egy levegőben, egy szellemben nevedett vezérek akarnak, — hanem a véletlen szeszélyei érvényesülnek és ezeket a szeszélyeket, véletleneket, baklövéseket préselik formába és magyarázzák ki egy-egy főherceg genialitására. A kiinduló pont és a befejező pont adott, de ami az iven belül történik, az merő véletlen, tapogatózás, jóakarát, protekció, lojalitás, mindenképpen csak tréfás elintézése egy esetleges komoly dolognak.

Aki az élelméztől a várak ostromáig, patrouilleok cirkálásától corpsok mozgásáig megfigyelt minden mozzanatot, az bölcsen tudja, hogy a balul végződött, de előre pontosan kiczirkalmazott hadgyakorlatok gyakorlatilag két krajczárt nem érnek, de egy rettenetes hátrányuk van: örökké ugratják azt a diplomatákkal agyonhízelt ellent, melylyel minden ország rendelkezik és amely érzékenyebb az aranymérlegnél. Hirdessék bár aranyzáru békeapostolok a leggyönyörűbb békét, az olyan országban, ahol hadsereg van, a karddal járó emberek, hogy önmaguk előtt létjogosultságuk legyen, kell, hogy — ha másként nem — titkon óhajtsanak egy ellent, vagy ha arra mód van: meglehetősen nyíltan hirdessék

Egy előkelő nyugalmazott katonatiszt tollából kaptuk ezt a cikket, amely egyszerre rávilágít arra az érthetetlen dologra, hogy miért vannak a hadgyakorlatok a Balatonon

azt a fenyegető veszélyt, amelynek elhárítása az ő létezésüket teszi jogosulttá.

A katonaságnak ez az állandó kisugárzó értéke roppant sok nyugtalanságra ad okot. Ahol nincs ellenség, ott csinálódik, ahol van, az ez által izgul.

Nálunk most a Balaton körül és a Balatonon át lesznek a hadgyakorlatok és csak a némileg hozzáértő emberek csodálkozva kérdeik: miért? Mire jó az ország szívében egy se nem folyóvízi, se nem tengeri manőver, mire jó a műveleteknek eféle csoportosítása.

Természetes, hogy a laikus publikum csodálkozik, de tessék csak odafigyelni az olasz szomszédra, mily feszülten figyel a balatoni gyakorlatra és az értő előtt egyszerre világos lesz minden. Amit nálunk oly ártatlanul szeniroznak, az egy roppant fontos dolog, erősen izgató mellékizzel. Az amugy is felizgult, mindenféle udvarias formák által letompított Olaszországot vadítja, mert titkolják bár, vagy czáfolják az illetékes körök, a mostani gyakorlatok a Garda-tavon majdan lefolyó hadműveletek főpróbája akar lenni.

Néhány éve már a hadvezetőségben megfordult az irányzat: az iskolai harcjátékok nem az orosz határon játszódnak le, tisztjeink nem oroszul tanulnak, hanem az egész irányzat Olaszország ellen fordul. Az olasz határ megerősítése minden gondunk, csaknem minden hadgyakorlatunk arra felé zajlik le, tisztjeink olaszul tanulnak és diplomatáink is Olaszország felé küldik szellemes és csipős apercuiket. Udvariasan mosolyogva és az ápolat bajusz alatt fogvicsorgatva nézünk farkasszemet Olaszországgal és sima udvariasággal veszünk tudomást minden husba, izomba, vérbe markoló intézkedésről.

A laikus turista, ha Rivában vagy Torboleban jár, észreveheti, hogy ezen a tájon két dühös ellenség viv néma, de elkeseredett csatát. Minden kupon pánczéltorony, figyelő üteg és minden közlekedési út erődítményes vezet keresztül és pánczélsapkával védett. A járókat katonai őrk állítják meg és éles szemmel kutatják át és a holdfényben csónakázó szerelmes párt a magasból villámlényű reflektor kíséri indiszkrétül. Katonával és kémekkel van megrakva az egész Garda-tó, mert veszélyes, szörnyen veszélyes terület. Két országban fekszik a gyönyörű víz és tulajdonképpen védtelen partok állnak egymással szemközt. Az olasz tavi hajórai saját területéről háborítás nélkül kelhet utra és megtámadhatja Ausztria partjait, viszont Ausztria-Magyarország is a saját kikötőiből egy óra alatt csaphat ki olasz vizekre és szállíthat katonaságot olasz területre. Súlyos, nehéz pont ez a könnyen passzírozható határvonal, a partokon megerősített, de voltaképpen nyílt út: a Garda-tó. És a jövő hónapban lezajló hadgyakorlatok, amelyek elrejtve, csodásan maszkírozva, Magyarország belsejében fognak lezajlani olyan helyen, ahol senki sem gondol olasz kapcsolatra, mind oda tendálnak a Garda-tóra és izgatják, vadítják az olasz szomszédot. Tengerésztiltek jönnek, tengerészkatonák érkeznek, csip-csup személyszállító hajókat ágyukkal armiroznak és begyakorolják a legénységet arra az eshetőségre, hogy a Gardán keresztül hatol be az olasz.

Ez a legénység akkor talán már nem lesz hadköteles vagy más csapatteknél fog szolgálatot teljesíteni, gyakorlati értéke tehát az egész dolognak nincs, de meg van az a háttérnyája, hogy még jobban fölizgatja az udvarias mosoly alatt fogát csikorgató olaszt. Mert a

hozza nem értő polgár, kivált a Siófokon nyaraló, roppant örvendezik a szépnek ígérkező játéknak, de az olasz diplomácia természetesen észrevette, hová vág ez a balatoni gyakorlat és most kavarodik, mint egy méhkas.

Főtisztjeink lelki nyugalommal vesznek részt a minden évben szokásos manőveren, mert még ők sem tudják, miért kell ez évben a Balaton mellett harcjátszaniok és amikor kikötnek a lellei partokon, akkor is csak arra lesz gondjuk, hogy a szép asszonyoknak tessenek és ezalatt egy csomó hallgatag és okos koponya ott lent Olaszországban erősen tör a fejét a méltó válaszon

„Egy öreg gyerek stílus-gyakorlata“.

— A nagyszerb propaganda. —

Budapest, augusztus 25.

— „Egy öreg gyerek stílus-gyakorlata!“ — azok, akiknek Horvátországban kellemetlen a nagyszerb propaganda leleplezése, így akarják a Pribicevics országbontó statutumának jelentőségét kicsinyelni. A horvát pártok körében azonban még most is élénk forrongás van a leleplezések miatt. A horvátországi állapotok jellemzéséhez tartozik az a tüntető ujjongás is, amelylyel Zágrábban ma egy délszláv hőbortot hirdető orosz tábornokot fogadtak.

Agitáló orosz tábornok.

A. M. Wolodimirov orosz tábornok Zágrába érkezett és a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. A vasutnál néhány száz ember várta a tábornokot, egy fehérhús leány bokréta nyújtott át. Wolodimirov a kis leánynak arczképét ajánlkozta, amelyre ezt írta:

— Mi csak a hajnalhasadást látjuk. Te, kedves gyermek, a nap teljes ragyogásában fogsz felnőni és megéred a délszláv eszme diadalát. Wolodimirov.

A koalíciós lapok ünnepi cikkekben magasztalják a tábornokot, közlik életrajzát és felhívást intéznek a közönséghez, hogy mentől számosabban jelenjék meg a tábornok tiszteletére rendezendő lakomán.

Zágrabi politikai körökben új pártalakulásról beszélnek. A jogpártiak és a disszidens Starcevicsek a kezdeményezők, akik bele akarják vonni a tömörülésbe a semleges magatartású képviselőket is. Az eszme megvalósítása sok akadályba ütközik, számos surlódás várható az egységesítés körül, de a tárgyalások már folynak és az illetékesek biznak a sikerben.

Tervek és vélemények.

A Starcevic-pártnak ez idő szerint való elnöke, dr. Starcevic Mile vezércikkert írt a párt lapjába, a „Hrvatska Sloboda“-ba, amelyben a politikusokat a letartóztatottakkal szemben mérsékelt viselkedésre inti és feltétlen neutralitást ajánl annál is inkább, mert nem hiszi, hogy a legújabb röpirat, a „Nasticsada“ elrontsa a nagyszerb propaganda ügyét az udvar előtt.

Egy hírforrásunk szerint Piszaecics Mirko ismeretes röpirata alighanem új szakadást fog a Frank-pártban előidézni. A röpirat nagyobb feltűnést keltett, sem mint remélték és azért a párt ama tagjai, kik a bánal nem rokonszenveznek, el akarják hártani maguktól azt a vádat, hogy a bán a párt politikáját támogatja. Jóllehet Franknak a körösi választók legutóbb egyhangulag bizalmat szavaztak, pozíciója pártjában mindinkább gyengül és már arról is van szó, hogy Frank lépjen ki a pártból, lapját pedig, a „Hrvatsko Pravo“-t, melynek vételára fejében 200,000 koronát követel, a párt maga vegye a kezébe.

Ezt a hírt azonban nem kell egészen komolyan venni, mert könnyen lehet, hogy olyan forrásból ered, ahol szívesen látnák a Frank-párt bomlását.

A „Pokret“ mai száma Badaj Sándor volt igazságügyi osztályfőnökkel folytatott beszélgetést közöl, ki a letartóztatott hírlapírók ügyére vonatkozólag következőleg nyilatkozott:

A mód, melylyel a letartóztatott két szerkesztőt szabadon bocsátották, arra vall, hogy a sajtó számára titkos cenzurát akarnak életbeléptetni. Törvényesnek ez nem mondható. A magyarok még a nemzetiségi perekben sem folyamodnak ily eljárásához, mert vizsgálati fogság szerkesztőkre nézve nincs. Ami magát a felségsértési pert illeti, Badaj azon a nézeten van, hogy a bírónak kétszeresen kell mérlegelnie, vajjon a törvény megsértett-e, vagy sem. Ha néhány tacsó összeáll és statútumban kimondja, hogy a monarchiát megsemmisítik, holott tudják, hogy a monarchia a fegyverek millióival rendelkezik, akkor ezeket a tacsókat olyanoknak kell tekinteni, amilyenek. Pribicevic Milán statútuma nem is egyéb, mint egy öreg gyermek stílusztikai gyakorlata. Ennek tekintették a magyar, ennek az osztrák hatóságok, akik vonakodtak Nasztics ellen eljárni, jóllehet az, amit Nasztics Belgrádban elkövetett, ugyan magyar, mint az osztrák büntetőkönyvbe ütközik. Az affér dicsősége csak a horvát hatóságoknak jutott osztályrészül. Elégé sajnós, hogy a felségsértési perek vitelére nincs szilárd törvény. A múlt államok judikaturája elutasítja magától a beugókat...

Dr. Hinkovics, a horvát ügyvédi kar egyik tagja kijelenti, hogy az államügyész és a vizsgálóbíró a törvény szerint jogosítva sem voltak a letartóztatott szerkesztőktől nyilatkozat kiállítását követelni, amiért a lapokat nem is lehetne arra szorítani, hogy a nyilatkozat tartalmát magukra nézve kötelezőnek tekintsék.

A Starcevic-pártból kiléptettek vezére, dr. Starcevic Mile a „Hrvatska Sloboda“ című lapban „Horvát nemzeti tanács“ címen cikket írt, melyben egy Horvátországban alakítandó nagy nemzeti tanács szükségességére mutat rá. A terv eleinte nem talált valami kedvező fogadtatásra horvát politikai körökben, most azonban a jogpárti „Hrvatska“ is életrevalónak mondja az eszmét. Az „Agramer Tagblatt“ hasonlóképp pártolja az eszmét s úgy vélekedik, hogy a megvalósításnak nincsenek elháríthatatlan akadályai, sőt a jelenlegi helyzet fölöttébb alkalmas a Starcevic által felvetett terv keresztülvitelére. Starcevic megpendítette az eszmét, írja a lap, most a közélet emberein a sor, hogy azt megvalósítsák.

Az olvasóhoz.

E hó közepén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig Irányítottta, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentúl is törhetetlenül és megújuló intenzívtással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelvek szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességét, a

kül- és belső nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

- Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
- Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
- Félévre . . . 14 kor. — fill.
- Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

József főherceg és Arany János

— Arany-szobor a Margitszigeten. —

Budapest, augusztus 25.

A legmagyarabb főherceg méltónak bizonyult a tradícióhoz, melyben fölnevelkedett. József főherceg, a nagy palatinus unokája azzal dokumentálta rokonszenvét s együttérzését a magyarok iránt, hogy márványszobrot állíttat Arany Jánosnak, a nagy magyar költőnek a Margitszigeten a tölgyek alatt, ahol Arany János oly szívesen tartózkodott élete alkonyán s ott szőtte-fonta költői álmait.

József főherceg nemes elhatározásának nagy jelentősége van. Első sorban az a jelentősége, hogy ő az első Habsburg-ivadék, akinek eszébe jut, hogy van magyar irodalom, melynek halhatatlan képviselői nemcsak a nemzetől érdemelnek hálát és elismerést, hanem az uralkodóháztól és annak tagjaitól is. Eddig egyetlen Habsburgnak sem jutott eszébe kegyelettel, vagy elismeréssel adózni a magyar irodalom géniuszának. Más országokban az uralkodók járnak elől a nagy szellemek kultuszában. Ehhez a magyarokat a mi uralkodó családunk ugyancsak hozzá nem szoktatta.

Lehet, hogy József főherceg nemes elhatározása az uralkodóház figyelmét a magyar irodalomra és annak nagy szellemekre föl fogja hívni. Ezért és magáért az elhatározásért hála illeti a nemes hagyományokban és a magyarok iránt való szeretetben fölnevelkedett főherceget.

Az elhatározás egyébiránt, mint ezt Libits udvari tanácsos, a főherceg jószágkormányzója kifejtette, egészen spontán támadt József főherceg lelkében. A szobrot teljesen az ő költségén fogják felállítani.

Meg is bizta már Strobl Alajos szobrászt a szobor elkészítésével. És így Budapest területén, a szépséges és kies Margitszigeten még egy szobor fogja hirdetni a magyar költészet nagyságát és halhatatlanságát.

Libits Adolf udvari tanácsos József főherceg elhatározásáról ezeket mondta el egy sajtóközleményben:

— A főherceg elhatározása teljesen spontán keletkezési és olyan hirtelen jött, hogy magam is elcsodálkoztam fölötte, bár a fenséges főhercegi családnak körében Arany János emléke és művészi irányában uralkodó tisztület és szeretet nem ismeretlen előttem. A fenséges ur Arany János személyes ismeretségét gyermekkorának felelhetetlen emlékei közé sorolja. Valahányszor a boldogult főherceg a Margitszigeten időzött: gyermekei társaságában mindig a tölgyek felé irányította lépteit, ahol a költő legszívesebben tartózkodott. Ugyanazon a helyen óhajta a főherceg a szobrot felállítani. Gyakran megessett, hogy a beteges költő a szállóbeli szobájában fogadta fenséges vendégét. A megboldogult főherceg a nagy költővel gyakran órákig elbeszélgetett irodalmi és költészeti kérdésekről. Arany hagyatékában kell is a főherceg néhány még ismeretlen levelének lenni, amelyek mind költészeti kérdéseket tárgyaltak. József főherceg külön elméletet konstruált a magyar verselés technikájára és e kérdés fölött élénk levélváltás folyt le közte és Arany János között. A főherceg elmélete

a beszéd és zene prozódija közt levő összefüggésen alapult és a költőt nagy mértékben érdekelte. A megboldogult főherceg Arany Jánosban nemcsak a költőt bámulta és tisztelte, hanem a nagy jellemet, a puritán embert is.

— Ez az igazi, valódi magyar ember! — mondta számtalanszor, ha Aranyról beszélt.

Ilyen környezetben és ilyen benyomások mellett szerette meg a Margitsziget mostani ura Arany János jellemét és költészetét. És a palatinus család legifjabb nemzedéke is Arany költészetéből tanulja megismerni nyelvünk szépségeit. Legidősebb fia már most olvassa és szavalja Arany balladait és Toldit. Így szállt át az Arany-kultusz József főherceg házában a harmadik nemzedékre. A főherceg elhatározása hirtelen keletkezett. Én már csak mint kész tervről értesültem arról. Nemsokára meg is bizta a szobor kivitelével egyik jelesebb szobrász-művésznket. A márvány-szobor talapzatára a főherceg kívánságára csak ennyit vésnek: Arany Jánosnak — József főherceg.

A köpenicki család Budapesten.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 25.

Szinte hihetetlen lenne, hogy ha Voigt suszter, aki a köpenicki városi pénztárt nagy fiúfiával ki akarta rabolni, nem Budapesten kötné ki először viharodott, sokat hányatott sajkáját. Megkísérletét megkísérlette ugyan Berlinben is, Bécsben is gyümölcsözötni a maga kis tökéjét. A kísérlet azonban mind a két helyen hajótörést szenvedett az emberek jóízlésén. Kulturországban ugyanis nem lehet az, hogy valkinek gazdag megélhetést, vagyont, sőt defektus nélkül való tisztességet is adjanak csupán azért, mert agyafurttabb módon akart rabolni, mint ötletlenebb kollegái, a tisztelt csirkefogók.

Budapest azonban nem kulturország, azonfelül pedig a szélhámosok Eldorádója is. Budapesten tehát nagy czeczó, kíváncsi tömegek fogadták a jeles firmát, aki ma este 10 órakor érkezett meg Bécsből két impreszáriója társaságában. A derék urat két francia ember adminisztrálja: Devrier ur és Rose ur, akik a Hungáriába szálltak meg, Voigt mestert azonban, aki jóízűeket és hegyeseket szokott köpködni, a London-szálló egyik második emeleti szobáskájában helyezték el. A derék ur sietett meg is interjuváltatni magát, amelynek során sok minden perfiáit összebeszélte a törvények és az emberek kegyetlenségéről, meg a saját liliumi ártatlanságáról. Miután pedig a tisztelt csirkefogót egy városligeti mulatóhelyen mutogatni akarják, az üzleti vállalkozás is forgalomba hozta a maga kis reklám-trükkjeit. Ezuttal azonban meglehetősen otrombán, mert a vállunkra veretgetett ezzel a fegyenczelel.

Ezek szerint Voigt Vilmos, a köpenicki pénztárosztogató nagyon szeret minket, jól érzi magát minálunk, mert mink karakteres lovagias nemzet vagyunk. Ezt pedig a suszter meg tudja bírálni, nemcsak azért, mert ő is lovagias karakteres lélek, hanem azért is, mert huszanhat esztendővel ezelőtt itt működött nálunk. Természetesen akkor még nem művészileg, csupán csak dikicsileg és csirizileg. Ezenkívül még rokonságban is van velünk. Az üzleti reklám ugyanis a mi becsületes, derék, jó Szepességünket tiszteli meg ezzel a nemzetközi hirhedségre vergődött svihákkal. Rokonokat kerestet véle a Felvidéken, akiket most meg fog jutalmazni becsületességükért, abból az aranyakból, amelyeket itt Budapesten szándékozik bezsebelni. És kitelik a budapestiektől, hogy elmennek drága pénzen susztert nézni.

Egyelőre azonban még szunnyad a London-szálló előkelő vendége. Ma még fáradt. Idegeit kimerítette az első osztályon való terhes utazás Bécsből Budapestig. Mert Köpenicktől Berlinig kényelmesebb alkalmatossággal utazott. Ma tehát még nem teszi boldoggá fölolvásával Budapestnek szellemi gurmandériára éhes közönségét. De holnap! . . . Istenem, holnap már talán élvezni fogjuk a politikus csizmadia kongeniális szaktársának szellemes közéráit. Vagy talán még holnap sem! Mert isten ments, az is meg lehet. Hiszen a ligeti etablissementnek még szerződése sincs a nagy emberrel. Tehát még semmi sem bizonyos. Még vízbe eshet a gyönyörűség. Hiszen olyan

szegény náczió vagyunk! Tán meg sem is bírjuk fizetni azt, amire a tisztelt svihák ur joggal igényt tarthat, ha akadnak olyan számarak, akik elmennek susztert fogadni és idegeskedni éjszakának idején a vasútállomásra.

UJDONSÁGOK.

APIREND. Naptár. Szerda, augusztus 26. — Róm. kat.: Zeprin vt. Prot.: Zeprin — Görög-orosz: aug. 13. Anicét. Fot. — Zsidó: Ab. 29. — A nap két reggel 5 óra 11 perczkor, nyugszik este 6 óra 52 perczkor. — A hold két éjjel 3 óra 25 perczkor, nyugszik este 7 óra 32 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Állandó nyári kiállítás nyitva a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás nyitva a Nemzeti Szalonban. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyó-léri szalonja nyitva. Belépő-díj 20 fillér. — Egyenruházati kiállítás a Techn. Iparmúzeumban zárva. — A Nemzeti Múzeum ásványtárát nyitva. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György Múzeum (Városligeti fasor 10.) zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva. — Az orsz. levéltár oklevélkiállítása zárva. — A nyilvános könyvtárak zárva. — A múzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 órától vannak nyitva.

— **Személyi hírek.** Dr. Tauszk Ferencz egyet. m. tanár, a Budapesti Szegénysorsu Tüdöbetegek Szanatorium-Egyesületének I. titkára, külföldi utjáról hazaérkezett és átvette az egyesület központi irodájának vezetését. Az egyesület legközelebb fogja ünnepegni fennállásának tizedik évfordulóját. — Báró Dóczy Lajos, ny. külügyi osztályfőnök, az ismert író az idei nyarat Ischiben tölti. — Dr. Tóth Lajos kultuszminiszteri tanácsos, az egyetemi ügyosztály vezetője, Abbáziából, ahol több hetet töltött, e hó végén érkezik haza és szeptember elsején átveszi hivatala vezetését.

— **A király s a trónörökös zergevadászata.** A király szombaton vejevel, Lipót bajor herczeggel és a kísérettel délután három órakor nyitott udvari fogaton az ischli völgybe hajtatott, ahol már várta őket Titz Leó udvari főerdész. A vadászat négy órakor kezdődött, de nyomban hatalmas záporosd szakította félbe. Ennek daczára ő felsége leölt egy menekülő zergebakot. Lipót herczeg öt zergét lött. A király a kitünő vadászserencsén felvidulva tért vissza este hét órakor Ischibe. — Oderdrauból jelentik, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös kamarása, báró Rumerskirch kíséretében Bierbamba érkezett, ahol gróf Harnoncourt Félix meghívására zergevadászatot vett részt. Miután a trónörökös szigorú inkognitóban érkezett, minden hivatalos fogadtatás elmaradt. A vadászat kitünően sikerült.

— **Köszá hírek a német császár megsebesüléséről.** A berlini, bécsi és a budapesti tőzsdén is az a hír terjedt el, hogy a német császárt valami baleset érte. A legkülönbözőbb és legfantasztikusabb verziók keringtek, többek közt az is, hogy merényletet követtek el a császár ellen. Az egész híresztelésből az a valóság, hogy egy zenekart, melyet tegnap a wilhelms-höhei kastélyba hívtak, hirtelen visszarendelték. A „Berl. Ztg. am Mittag” jelenti, hogy Strassburgban telefon után való kérdezősködésére azt válaszolták, hogy a császárról elterjedt nyugtalanító hír teljesen alaptalan. Vilmos császár délelőtt kilovagolt és a sétalovaglás után magasrangu tengerészisztiek előterjesztéseit hallgatta meg. A császár teljesen jól érzi magát és tegnap délután is hosszú sétát tett.

— **A szász király utazása.** A szász király holnap a 15. és 16. hadtestek ünnepélyére Metzbe, illetőleg Strassburgba utazik, onnan több napi vadászatra Tarwisba megy, honnan valószínűleg szeptember 6-ika felé tér vissza Pillnitzbe.

— **Lajos-napja.** Kossuth Lajos névünnepe máj évfordulóján sokan zárandokoltak ki a kerepesi-uti temetőbe és virágokkal hintették be a Kossuth Lajos sírját. A kegyeletes megemlékezésben részt vettek a „Kossuth Lajos Női Kör” tagjai. — A Ferenczvárosi Függetlenségi és 48-as Pártkör Kossuth Lajos emlékeztetőre ünnepi estét rendezett Ferenczköruti körhelyiségében.

— **Az aoszta hercegü haldoklik.** Egy Rómából érkezett távirat közli, hogy az aoszta herceg feleségének állapota oly rosszra fordult, hogy környezete minden pillanatban a katasztrófa bekövetkezéséről tart. A hercegnő ezelőtt három esztendővel betegedett meg. Akkor tüdőgyulladásba esett, de kilábolt. Férjével együtt a rekonvaleszcencia idejében Nápolyba ment. Ott a capomonte királyi villában már-már végkép javulni látszott a beteg állapota s remény volt a teljes felgyógyuláshoz. Szerencsétlenségre a nyugalom és a hercegnő jóléte nem sokáig tartott. Annak idején a szocialisták erős támadást intéztek lapjaikban az aoszta herceg ellen, akiről botrányos híreket irtak meg s tényeket felsorolva, erkölcselen cselekedetekkel vádolták meg. Ezek a lappeldányok rendszeresen megérkeztek Helena hercegnő címére, sőt a beküldők gondoskodtak arról is, hogy az őt érdeklő sorok vörös czerzával alá legyenek húzva. A hercegnő állapota egyre rosszabbodott s most már a testi betegséghez lelki, erkölcsi bánalmak járultak.

— **Szent István-napja Boszniában.** A boszniai Brckában a brckai Magyar Egyesület hazafias áhítattal ünnepelte meg Szent István-napját. A hivatalos ünnepélyt az egyesület helyiségében tartották meg, amelyen felolvasásokkal, szavatokkal adóztak a nap emlékének. A hivatalos ünnep után a Possavina-szálló összes helyiségeiben Nováky Jánosnak, az egyesület érdeműs háznagyának tiszteletére, aki ezüstlakodalmát ille, táncvizigalmat rendeztek és az egyesületi tagok a legvidámabb hangulatban csak a reggeli órákban oszlottak szét.

— **Kossuth Lajos budapesti emlékszóbra.** Horvay János szobrász, aki a budapesti Kossuth-szobor pályázaton első díjat nyert és a szobor kivételére megkapta a megbízást, visszaérkezett külföldi tanulmányútról. A művész a hatalmas emlékmű számára megfelelő új műtermet épített a budai Rózsadomb közelében és ott fogja elkészíteni nagy művének agyagmintáját, melyet még ez évben be fog mutatni a szoborbizottságnak. Egyelőre a főalakot mintázta meg és a jövő évben fog hozzá a mellékalakok és domborművek mintáinak elkészítéséhez.

— **A drenovai eset.** Drenova községben még mindig nem csillapodtak le a kedélyek a novii vikáriátus ismeretes papáthelyezése következtében. A polgárság körében mozgalom van keletkezésében, hogy amennyiben jogos kívánságukat az egyházi hatóság nem teljesíti, úgy tömegesen áttérnek a református hitre. Ezzel a mozgalommal kapcsolatosan fel akarják szólítani Zigar Pált, a Drenováról a horvát-császári Ledenicére áthelyezett papot, hogy hagyja el a katolikus vallást és mint új hívőknek, továbbra is ő legyen a lelképásztoruk.

— **A belügyminiszter az alkoholizmus ellen.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter állandó bizottságot létesített „Országos Alkohol-Bizottság” címmel. Ezen bizottságnak lesz a feladata az alkoholizmus leküzdésére alkalmas eszközök tanulmányozása és javaslatba hozatala, az egyes kormányzati ágak keretében felmerülő alkoholelles intézkedések véleményezése, a hazai alkohol-statisztika elkészítése s általában az alkoholelles törekvések támogatása. Feladata lesz továbbá a bizottságnak az italmérés reformjának, a minél intenzívebb alkoholelles oktatásnak elkészítése, valamint iszásokos gyógyintézetek létesítése. Az alkohol-kérdés büntető és magánjogi vonatkozásainak tisztázása szintén a bizottság feladata lesz, hogy az új törvénykönyvekbe már a tudomány mai állásának megfelelő intézkedések vétessenek fel.

— **Az Osewski-repülőgép.** Londonból táviratozzák, a „Lokalanzeiger”-nek, hogy odaérkezett pétervári jelentések szerint Osewski ezredes repülőgépe az eddigi kísérleteken fényesen bevált. Ötszörte nagyobb terhet képes emelni, semmint az aeroplanok s óránként háromszázhusz kilométer gyorsasággal tud repülni. Ez a bámulatos eredmény onnan van, hogy Osewski repülőgépén tudományos alapon konstruálta meg a madárszárnyak rotációját, amely könnyűszerrel győzi le a levegő ellenállását, sokkal jobban, mint a motoros csavarok.

— **Iskolatársak találkozója.** Ettenberger Lajos szekszárdi törvényszéki bíró felkéri az 1878. évi iskolatársai közül, az előtte ismeretlen helyen tartózkodó dr. Bauer Lipót, Fidler Lajos, Keményi János, Markly Géza és dr. Steger Kálmán iskolatársait, hogy a harmincz éves találkozóra 1908. szeptember hó 3-án, este, Budapesten, a Vampetics-féle vendéglő bejáratánál, esetleg szeptember hó 4-én Esztergomban a fürdő vendéglőjében megjelenni sziveskedjenek.

— **A balázsfalvai község tanács feloszlása.** A belügyminiszter csak nemrégiben oszlatta fel a balázsfalvai önkéntes tűzoltó-egyesületet államellenes fizetek miatt, most pedig a Tribuna azt jelenti, hogy Alsófehérmegye közigazgatási bizottsága szombaton felfüggesztette Balázsfalva község előjáróságát és képviselőtestületét. Megjegyzendő, hogy a képviselőtestület összes tagjai románok, magyar egy sincs közöttük. A nevezett lap szerint a megye intézkedése óriási felháborodást keltett Balázsfalván.

— **Hamis kártyázással vádolt gróf.** Egy bécsi könyvnyomatos laptudósítónak táviratozzák Karlsbadból a következő esetet: Az égeri járásbírósgát egy botránypör foglalkoztatja, amelynek szereplői S. magyar gróf Budapestről, egy ismert sportsmann, akinek Berlinben nemrég még versenytállója volt, továbbá két orosz főbirtokos, akik Karlsbadban töltötték a nyarat. A magyar gróf néhány hét előtt egy karlsbadi vendéglátó külön szobájában kártyázott a két oroszossal és több ezer koronát nyert el tőlük. A játék hevében a kártyázók összeveszték és a két orosz hamiskártyázással vádolta meg a grótot. Nyíltan a szemébe vágta, hogy rossz kártyákat a kabátja ujjába, vagy az asztal alá rejtett. Az oroszok följelentették a grótot, aki sietve elutazott Karlsbadból. A múlt héten a hamiskártyás grótot Budapesten letartóztatták és most az égeri járásbírósgát fogházában van vizsgálati fogságban. Kiderült, hogy a hamiskártyás grótot a csehországi rendőrség már régen körözi szélhámosok miatt.

— **Botrány egy főispáni installáczió.** Árvamegye tegnap lefolyt installációs közgyűlésén Szekcsák Ferencz nemzeti képviselő felbérelt és a megyebizottsághoz nem tartozó embereivel megjelent, hogy ott botrányt idézzen elő. A közgyűlésen anélkül, hogy szólásra jelentkezett volna, többször közbeszólt Zmeskál elnöklő főjegyző jelentésébe és ismételt felhívás s rendreutasítás dacára beszédet mondott, melyet a hazafias közönség megbotránkozva és eláll-kiáltással igyekezett elnyomni. Perczekig tartó szenvedélyes és izgalmas zaj miatt a közgyűlést fel kellett függeszteni. Az ülés újból való megnyitása után Szekcsákot a közgyűlés széksértésért 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Szekcsák újból kezdte erőszakoskodásait, úgy, hogy az ülést ismét fel kellett függeszteni. A hazafias közönség felháborodása most tetőpontra hágott és egyhangulag követelték Szekcsák kiutasítását és az agitátor ellen általános volt az elkeseredés. A hazafias közönség eközben lassan kiszorította Szekcsákot és híveit a közgyűlési teremből, amit általános helyesléssel fogadtak. Az épület előtt Szekcsákknak 12 éves fia forgópisztolyt rántott a közönségre, mire a tömeg őt és atyját tetleg bántalmazta.

— **Egy urinő halála.** Harmatzy Lorántné, született Bursics Irma, Harmatzy Loránt belügyminiszteri fogalmazó szép fiatal neje ma meghalt. Elhunytáról gyászoló hozzátartozói a következő jelentést adták ki:

Alulírottak mély fájdalommal jelentik, hogy Harmatzy Lorántné, Bursics Irma folyó évi augusztus hó 25-én éjjel 1 órakor, életének 29-ik és boldog házasságának 8-ik évében az Urban esendes elhunyt. A drága halott hült tetemei augusztus hó 26-án délután 4 órakor fognak a gyászházban: I. ker., Vár, Uri-uteza 68. szám alatt a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a farkasréti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki üdvéért augusztus hó 27-én délelőtt 9 órakor fog a krisztinavárosi plébánia-templomban a Mindenhatónak bemutatni. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Harmatzy Loránt, az elhunyt férje; Marianne, Béla és László, az elhunyt gyermekei; Bursics Antal és felesége Szekeres Lujza, az elhunyt szülei; Bursics Erzsike, az elhunyt nővére; özv. Harmatzy Béláné, az elhunyt anyósa; dr. Harmatzy Dezső, az elhunyt sógora; dr. Szekeres József, Kirchmayer Lajosné Szekeres Anna, Szmodiss Istvánné Szekeres Erzsike, az elhunyt nagybátyja, illetőleg nagynénjei család-jukkal együtt.

— **A Lasker-Tarrasch-match.** Tegnap még úgy volt, hogy Lasker és Tarrasch Düsseldorfban ma játszó az ötödik partit a világbajnokságért, de közös megállapodással ő napra elhalasztották a mérkőzést s abban is megegyeztek, hogy augusztus 31-én Münchenben fognak sakkasztáblához ülni az ötödik játszámra.

— **Meggyilkolt tábornokné.** Nagy feltűnést keltő gyilkosság történt, mint egy londoni távirat jelenti, az oakszi erdőben. Luard Leven tábornok feleségét gyilkolták meg borzalmas módon eddig ismeretlen tettesek. A meggyilkolt tábornokné körülbelül hatvan esztendő volt. A tábornok Oakszban lakott. Tegnap délután a feleségével kirándult a helység közelében lévő kis erdőbe. Minthogy az asszony nagyon elfáradt, Luard az erdő egyik kellemes helyén otthagya és folytatta sétáját. Az volt a szándéka, hogy visszatér feleségéhez és hazakiséri. de azután mást gondolt és egyedül ment haza. Amikor felesége órák múltán sem jött haza, keresésére indult és az erdőnek csaknem ugyanazon helyén, ahol elhagyta, holtan találta meg. A gyilkos az asszonyt közvetlen közelből három revolverlövéllyel megölte, azután ékszerét és pénzét elrabolta. A gyilkos az asszony gyűrűit oly erőszakosan húzta le, hogy az ujjak össze-estértek. A gyilkosnak egyelőre nvoma sincs. Luard tábornok, aki körülbelül hetven esztendő, néhány év óta nyugalomban él. Aktív katona korában mint katonai szakíró szerzett magának ismert nevet.

— **Affér.** A Pol. Ért. jelenti, hogy dr. Árkay Ferencz kereskedelemügyi minisztériumi miniszteri fogalmazó ma dr. Hódy Lajos miniszteri titkár és Hódy Gyula országgyűlési képviselő megbízottjai útján provokáltatta dr. Benedek János országgyűlési képviselőt. A provokálásra az adott okot, hogy Benedek János Czirkveniczában a Thérápia-nagyszállóban a Szent István-kultuszról elítélőleg nyilatkozott, mire közte és Árkay Ferencz közt szóváltás támadt, amiből kifolyólag ma dr. Árkay lovagias utra terelte az ügyet. A Pol. Ért. híradására Benedek János országgyűlési képviselő annak közzétételére kérte fel a Magyar Távirati Irodát, hogy ő kritikai megjegyzéseket tett ugyan teljesen bizalmas családi körben arra, helyes-e április 11-ét és augusztus 20-át nemzeti ünnepé erőltetni? Helytelenítette Isván király azon nézetét, hogy csak a több nyelvet beszélő ország lehet igazán nagy és hatalmas, de olyan kijelentést, hogy Szent István „gazember”, nem tett.

— **Hogyan tanult Menelik fényképezni?** Kissé fantasztikus módon, talán azért, mert ellenőrizhetetlen, de lehet talán azért is, mert megfelel a valóságnak, beszéli el Ilg svájci mérnök, hogyan tanította meg Menelik császárt a fényképezés mesterségére. A dolog minden esetre elég érdekes arra, hogy reprodukáltassék. Mikor még csak rövid ideig volt Abessziniában, mint Menelik tanácsosa, a császár hívatta és így szólt hozzá:

— Azt hallottam, hogy valami rossz dolgot követtél el ellenem. Betétél engem, a feleségemet, meg a leányomat egy kis fekete szekrénybe. És a legesunyább az, hogy fordítva helyeztél be minket. Nem akarok rólad rosszat feltételezni, ezért elhatároztam, hogy egyenesen téled kérdezem meg az igazságot.

Könnyű elképzelni, hogy mennyire csodálkozott Ilg. Hamarosan eszébe jutott, hogy valószínűleg valaki látta őt, amidőn az uralkodót és a családját fényképezte. Egy arcizomrándulás nélkül beismerte a fejedelem előtt bűnösségét és kérte, hogy ítélje el. Menelik ezt válaszolta:

— Tudod, hogy én nem szoktam a szentírás átlapozása nélkül itélkezni. De a te vételkedről szó sincs a bibliában. Milyen büntetést mérjek hát rád?

Ilg mosolygott és hirtelen eltűnt. Néhány perc múlva visszatért a fényképező-gépével. Felszólitotta Meneliket, hogy takarja el a fejét sötét posztóval és nézze a homályos üveget, amíg odaáll a napos helyre. A fejedelem, bár nem volt babonás, eleinte félt, de utóbb még is csak rászánta magát a műveltre. Nemsokára így kiáltott fel:

— Hiszen neked is lefelé van a fejed . . .

Ilg megmagyarázta neki a dolgot és kitanította a császárt teljesen erre a mesterségre. Menelik azóta kitűnően tud fényképezni.

— **A „Parseval” átvétele.** A német hadügyminisztérium elhalasztotta a „Parseval” léghajó átvételét, mert a motoron hiba esett. Mihélyt kitarozzák a csavarokat, ami néhány nap alatt meg fog történni, a hadügyi kormány nyomban átveszi a léghajót, mert már a szeptember 6-án kezdődő nagy hadgyakorlatokon alkalmazni akarja.

— **Betörés egy templomban.** A múlt éjjel a kishombori katolikus templomba ismeretlen tettesek betörték. A betörők csak kisebb értékű tárgyakat vittek el, mert zajt hallva, megijedtek és megugrottak. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Gróf Vay Lajost megölte egy automobil.** Gróf Vay Lajos műegyetemi vivómestert, az ország egyik legjobb vivóját, akinek évekkel ezelőtt rendkívül látogatott vivóterme volt Budapesten, egy motocykli vasárnap délelőtt elütötte. A mentők eszméletlen állapotban a Rókus-kórházba szállították a grófot, aki a szenvedett agyrázkódás következtében ma reggel nyolcz órakor meghalt, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna. Gróf Vay édesanyja, özvegy gróf Vay Józsefnél lakott Havas-utca 6. szám alatti lakásán. A gróf vasárnap délelőtt eltávozott hazulról s megígérte, hogy ebéd idejére visszatér. Az öreg grófné egy óra felé lármát hallott az utcán és az ablakon át látta, hogy kisebb csoportosulás van a ház előtt. A nyolczvanhárom éves matróna behívatta a cselédet és leküldte az utcára:

— Menjen és nézze meg, mi történt odalent, alighanem valami szerencsétlenség!

A cselédeleány leszaladt és amint a csoporthoz ért, mely egy földön fekvő embert vett körül — ijedten felsikoltott:

— Jézus Mária, a méltóságos ur!

Ekkorára odaérkezett a grófék szomszédja, Igaz Aladár is, aki meghagyta a cselédnek, hogy ne szóljon semmit az öreg grófnőnek, maga pedig intézkedett, hogy a mentők a szerencsétlenül járt grófot szállítsák be a kórházba. A Rókusban az inspekziós orvosok nyomban ápolás alá vették a grófot és megállapították, hogy súlyos, de nem életveszélyes agyrázkódást szenvedett. Hétfőn este tíz órakor azonban üdövízenyő lépett fel, amely megölte a grófot. Hamla ma reggel fél nyolcz órakor következett be, anélkül, hogy balesete óta egy pillanatra is magához tért volna. Édesanyját, az öreg grófnőt tegnap értesítették a szerencsétlenségről. Azt mondták, hogy jelentéktelen sérülést szenvedett és ő maga kívánczolt a Rókusba. Az öreg grófnő rögtön a kórházba sietett, de nem beszélhetett fiával, mert az eszméletlen volt. Ma reggel ismét a Rókus-kórházba indult, amikor utközből találkozott a Rókus egyik szögjával, aki tudatta vele a bekövetkezett katasztrófát. Félig önkívületi állapotban támolygott fia halottaságához, fülkölő zokogással borult a lepedővel letakart holttest fölé és csak nagysokára sikerült rávenni, hogy térjen haza lakására. Gróf Vay Lajos haláláról ma táviratilag értesítették gróf Vay Adámot és az ő részéről várják a temetésre vonatkozó részletes intézkedéseket. Az elhunyt grófot valószínűleg a családi sírboltba, Vaykra szállítják. Hatósági intézkedés folytán gróf Vay tetemét ma délelőtt átszállították a törvényszéki bonczitani intézetbe, ahol a halál közvetlen okának felderítése miatt fel fogják bonczolni. A rendőrség a vigyázatlan gépkocsi ellen, akit Mikolai Pálnak hívnak, megindította a vizsgálatot és valószínűleg még a mai nap folyamán le is fogja tartóztatni.

— **A balatoni fürdőzés szervezése.** A Balatoni Szövetség Balatonfüreden tartott ülésében behatóan foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a balatoni üdülés miként volna a kisebb javadalmazású tisztviselők részére is megszerezhető és a fürdőidény meghosszabbításával az ott tartózkodás költségeinek mérséklése elérhető. A Szövetség ülése arra az álláspontra helyezkedett és annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy a fürdőzésnél és üdülésnél is bizonyos rendszert kell teremteni, hogy igényeihez és életkörülményeihez képest mindenki rövidebb-hosszabb időt tölthessen a szép Balaton vidékén. Ez a rendszer abban állana, hogy a lehetőséghez képest törekedni kell arra, hogy a családapák családjaikkal együtt a nagy iskolai szünidőben, a nagy átlagban szegényebb javadalmazású, nőtlen és nőtisztviselők pedig a nagy iskolai szünidőt megelőzőleg, vagy ezt követően jöjjenek üdülés céljából a Balatonhoz. A mikor ugyanis egyes fürdőtelepek igen jelentékeny kedvezéseket tudnak biztosítani. E tárgyban a szövetség minden nagyobb magyarországi vállalatot és intézetet megkeresett, hogy a kérdést tárgyalják és a hozott határozatokról adjanak értesítést.

— **A fekete himlő.** Krisztániában a fekete himlő járványos fellépése következtében a népiskolákat szeptember elsejéig bezárták. Eddig hetvenöt megbetegedés és ezek közül három halálos eset fordult elő.

— **Öngyilkos adótsízt.** Szkenderovits Ödön szabakjai adótsízt ma délelőtt föbelötte magát és nyomban meghalt. Tettének oka, hogy csekély fizetéséből nem tudta családját eltartani.

— **A stambull nagy tűzvész.** Adtunk hírt arról, hogy Stambulban óriási tűzvész pusztított. Most erre vonatkozóan ezeket jelentik Konstaninápolyból: A leégett házak száma még mindig nincs pontosan megállapítva. A hivatalos vizsgálat és a lapok jelentései szerint számuk 1934 és 2404 között ingadozik. A tűz által sújtott személyek számát 20.000-re teszik, két százalékuk keresztény, a többi mohamedán. A szultán 5000, a Banque Ottomane 2000, a nagyvezér és a sejk-ül-izlam 100—100 és a miniszterek 50—50 fontot juttattak a kárvallottaknak. Mindenfelé gyűjtést rendeznek, amely kedvező eredménnyel jár. Állami és magánaton buzgó tevékenységet fejtenek ki a károsultak érdekében.

— **Elfogató parancs egy amerikai csaló ellen.** A rendőrség elfogató parancsot adott ma ki Törzs (Teitelbaum) Arthur könyvelő ellen, aki Spira Henrik clevelandi bankárnál volt alkalmazva és a kárára 10.565 koronát sikkasztott. Törzs vagy három esztendővel ezelőtt hagyta itt Magyarországot, hogy hitelezői elől meneküljön. Ott aztán egy magyar születésű bankárnál, aki Magyarországon élénk üzleti összeköttetést tart fenn, kapott jól fizetett állást. Spira Henrik bankárnak a honfitárs rövidesen bizalmasa lett és üzleti ügyeiben szabad kezet adott neki. Spira bankügyleteit Magyarországon a Magyar leszámítoló és pénzváltóbank kassai fiókja intézte. Junius 6-án a kassai bankhoz több tétel kifizetésére érkezett rendelvény. Ezek között szerepelt egy 10.565 koronás utalványi rendelvény, amelyet Glück Bertalan kisszebeni végrehajtó részére kellett kifizetni. A bank annak rendje és módja szerint kifizette az utalványozott tételeket és a hónap végén beküldte a bankárnak a leszámolást. Törzs időközben szabadságot kért volt főnökétől és így Spira Henrik kezébe került a bank által beküldött jegyzék. A 10.565 koronás tételnek azonban hírét-hamvát sem találta könyveiben és maga sem tudta, hogy Glück Bertalan nevű ügyfele lett volna. A könyvelő hirtelen távozása pedig éppen gyanussá tette a dolgot. Irt a kassai banknak, hogy itt csalásról van szó, Törzs belehamisította a tételt a kifizetési jegyzékbe és egyben kérte a bankot, hogy tegyen feljelentést a tettes ellen. A feljelentésre beidéztek Glück Bertalan, akinek a kassai bank a tételt kifizette. Glück elmondotta, hogy ő a pénzt még július 21-én kifizette sógorának, Törzs Arturnak Budapesten, a Royal-szállóbeli lakásán. Törzs akkor érkezett haza Amerikából és ő átadta neki a pénzt. Előtte nem volt gyanus a dolog, mert sógora, mióta csak künn volt Amerikában, időnként mindig utaltatott át hozzá pénzt azzal a céllal, hogy hátramaradt adósságait rendezze. Most pedig azt mondtotta a pénzről, hogy ez megtakarított vagyonkaja és azért küldötte a bank utján, mert félt, hogy esetleg az uton ellopják tőle. Glück gyanútlanul átadta a pénzt sógorának, aki másnap nyomtalanul eltűnt a fővárosból. Senki sem tudja, hova lett. Nem tartják lehetetlennek, hogy visszaszökött Amerikába. A rendőrség körözi.

— **Kigyuladt vasúti kocsi.** Tegnap délután a csabai közraktárból Mezőkovácsházára elindult vegyesvonat motorkocsijához kapcsolt négy teherkocsi, mely kenderrel volt megrakva, ismeretlen okból kigyuladt. A kocsi a kenderrel együtt teljesen elégett. A kár több ezer korona. Az utasoknak az ijedségen kívül más baja nem történt s a vonat két órai késéssel folytatta útját.

— **Testvérgyilkosság.** Bojicza községben Hencz testvérek apjuktól rájuk maradt örökség miatt perben állottak. A törvényszék a napokban ítélkezett az örökösési perben és az ítélet szerint Hencz Miklós pernyertes lett. Midőn a bíróságtól hazajöttek, öcsese, Hencz Lázár fölkereste bátyját és arra kérte, adja neki át a pernyertes birtokrészt. Miklós ezt megtagadta, mire Lázár egy konyhakést rántott elő és azzal bátyját szívenszurta, aki nyomban meghalt. A csendőrség a testvérgyilkost letartóztatta.

— **Medvék garázdálkodása.** A Hátszeg melletti Gropán nevű havason a nyájakban az utóbbi időben két nagy barna medve okoz nagy károkat. Tegnap egy nagy marha-nyájra ütöttek a medvék és egy ökröt szétmarczangoltak. A pásztrok lövöldözései daczára a medvék addig nem távoztak, míg jó nem laktak. A medvék kiirtására egy nagyobb vadásztársaság indult a havasokba.

— **Egy világhírű tudós halála.** Le Croixsie fűrdőn a breton partvidék mentén ma meghalt Henry Becquerel, a világhírű fizikus, akinek nevéhez fűződik a XIX. század sok korszakos felfedezése, így a sötét sugarak és a radioaktivitás felfedezése is. Becquerel 1852. december 15-én született Párisban.

— **Kifosztott kirándulók.** Newyorkból táviratozók a Kölnische Zeitungnak, hogy a Yelleston-parkban egy rabló egymaga tizenegy postakocsit tartóztatott föl és 125 kirándulótól 10.000 dollár készpénzt, sok órát és temérdek ékszert rabolt el. A vakmerő bandita 15—16 éves suhancz, aki revolverrel szegezett a postakocsisra, kényszerítette megállásra és aztán halállal fenyegette a kirándulókat, ha nem adják oda pénzüket és értéktárgyaikat. Egymásután rabolta ki ilyen módon a postakocsikat s a kirándulók rémületükben moczcanni sem mertek. Egy utassal megtörtént, hogy valami miatt elnevette magát és erre a rabló revolverének agyával fejbevágtatta. A kormány egy katonai csapatot rendelt ki a bandita kézrekerítésére.

— **A vácz-rétsági rablótámadás.** A rutkai csendőrség éjjel távirati megkeresésre az állomáson letartóztatott egy horvát munkást, akinek személyazonosságát teljesen ráillik a vácz-rétsági rablógyilkosok negyedik tettesére. Ma reggel csendőrfedezett mellett Garamhídvégre kísérték a nyomozás folytatása végett. — A budapesti ügyészség megkeresésére Ujvidék városának rendőrkapitánya megindította a nyomozást Kamenicán a beocsini vasutépítő munkások között a vácz-rétsági rablógyilkosság egyik tettesé, Meszics József után. A nyomozás kiderítette, hogy az elfogott gyilkosok közül annak, aki maguk Marovics Markónak nevezte, igazi neve Rukavina, a másik tettesnek, Orlics Györgynek keresztneve Miklós. Vezetéknévét még nem sikerült megállapítani. Orlics György márcziusban felkereste a beocsini vasutépítés munkavezetőjét és munkát kért. Ebben az időben nagyobb mennyiségű aranypénzt láttak nála egy tüsszőben.

— **Sarlach Lembergben.** A sarlach-járvány miatt a lembergi városi tanács sürgősen szaporította a városi orvosok számát. Tarnopolban is rémesen dúl a hőség az epidémia s azt híresztelik, hogy eddig már háromszázan haltak meg sarlachban. Tarnopol környékén tizenöt helysége harapózott már át a sarlach.

— **Összeütközött tehervonatok.** A debreczeni pályaudvaron ma délután két tehervonat összeütközött. Az összeütközés következtében két kocsi felfordult és a benne levő buzarakomány kiömlött. A pályatest megrongálódott, emberéletben nem esett kár.

— **Öngyilkos sikkasztó.** A Majna melletti Frankfurtban óriási sikkasztásnak a nyomára jöttek, melynek tettese azonban önmagát büntette meg a legszigorubb büntetéssel: megölte magát. A bűnöst Goltermann Lajosnak hívták. Huszonnégy esztendő óta volt tisztviselője a frankfurti Középnémet Hitelbanknak; tizenhat éven át volt a szelvénypénztárnál alkalmazva. Korlátlan bizalommal voltak iránta, de ő visszaélt a bizalommal és hosszú időn keresztül meghamisította a könyveket, hogy észrevétlenül eltulajdoníthasson nagyobb pénzüsségeket. Az évek során félmillió márkára szökött fel a sikkasztott összeg. Goltermann tekintélyes családból származik. Az atyja neves karmester volt, az anyja egy udvari tanácsosnak a leánya. A pénztáros rendezett anyagi viszonyok között élt. Az idegen pénzzel a tőzsdén játszott. Éppen anyósánál volt látogatóban a vidéken, amikor letartóztatták. Arra kérte a detektívet, hogy magával vihesse őt esztendő leánykáját. A kívánságát teljesítették. Frankfurtba érkezve engedélyt kért arra, hogy a vasúti szakaszból a pályaudvarra mehessen. Mivel soká nem tért vissza, a keresésére indultak és egy félreeső helyen megtalálták a holttestét. A sikkasztó a váróteremben hagyta a leányát, azután félre vonult és agyonlőtte magát. A bank reméli, hogy a veszteséget más bevételekkel tudja majd pótolni és így nem lesz szükség az oształékok csökkentésére.

— **Házasság.** Löwinger Lajos terménykereskedő Budapesten eljegyezte Herz Mór ismert fővárosi kereskedő leányát, Zsófikát.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszertelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. l. em. szerezhető be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Csendőrdrama.** Aljos községben — így hozza ezt hírül egy Lippáról érkezett távirat — az alábbi megrázó eset történt. Tegnap hajnalban Faragó János és Kocsis Antal csendőrök egy éjjeli mulatságból hazamenet Vada nevű éjjeli őrrrel szóváltásba elegyedtek. A csendőrök nem voltak teljesen józanok s az éjjeli őrről Faragó csendőrtől szóváltás közben elvette szuronyát és öt több helyen saját szuronyával megszúrta. A másik csendőr, Kocsis pedig a helyett, hogy segített volna társának, elfutott és a csendőrkaszánya padlásán felakasztotta magát. A megsebesített csendőr, orvosi segítség hiányában, rövid idő alatt elvérzett. A vizsgálatot megindították.

— **Bérekocsisok panasza.** A fővárosi bérekocsisok súlyos panaszszal fordultak ma küldöttség útján dr. Boda Dezső főkapitányhoz. Elmondták, hogy ravasz ügynökök, akik sokszor bérkocsi-tulajdonosnak adják ki magukat, számos visszaélést követnek el, — sok tekintetben a közönség rovására is. Végigbongészik a lapok halálhírei és házassági rovatait s aztán fölkeresik az elhunytak hozzátartozóit, valamint a lakodalmas házakat és toladó módon ajánlatokat tesznek. Lesbe állnak az izraelita szent-egyesület, a Chevra Kadisa helyisége előtt is és ha kisirt szemü ember közeledik, nyomban megrohanják. A tisztességes bérekocsisok arra kérték a főkapitányt, hogy szabadítsa meg őket a piszkos konkurrencziától, mert az állomásokon rendesebb és olcsóbb kocsiakat szerezhet a publikum. Kérésüket írásba is foglalták és Boda főkapitány legközelebb megfelelő intézkedéssel adja meg a válaszákat.

— **Éjjeli orvtámadás.** Félelmes éjjeli látogatója volt Déván az elmúlt éjjel Pápai István nevű mozdonyvezető családjának. Eddig ismeretlen tettes betört és az ágyban alvó mozdonyvezető felnőtt fiát egy nagy konyhakéssel meg akarta szúrni. A kés megcsuszott és a fiatalemberen csak kisebb sebet ejtett. A merénylő ezután ellillant. Valószínű, hogy a gonosz ember valamelyik bányafelügyelőt akarta meggyilkolni, de az ajtót eltévesztette. Az utóbbi időben a felügyelők több bányászt följelentettek aranylopás miatt és azóta ez már a harmadik merénylő. A merénylő a mozdonyvezető lakásának ajtajára krétával ezt írta:

— Megöllek, ahol talállak és orrodát elküldöm emlékül.

A csendőrség nyomozása eddig nem járt eredményre.

— **Halálra gázolt munkások.** A Ferencz József-vasúton Paneschau állomás közelében egy vasúti elömlés és egy pályaudvar ma egy megrepedt sín kiesésével volt elfoglalva, amikor mind a két irányból a szomszédos sínpárokon két vasút robogott át. A munkások nem tudtak idejében menekülni és a kerekek halálra gázolták őket.

— **Halálhírek.** Ehrlich Sámuel, a Goldberger Sám. F. és Fiai óbudai kartonnyomógépgyár nyugdíjas igazgatója tegnap délután nyolcvankét éves korában meghalt. Az illető ötven évig állott a cég szolgálatában, tizennyolc évig volt az óbudai izr. hitközség elnöke. Emberbaráti és jótékonyági szeretetét számos esetben gyakorolta, többek között „Ehrlich Sámuel”-féle alapítványt is alkotott, melynek kamatait szegénysorsú gyermekek élvezték.

Jugacs Lajos budapesti kereskedő Budapesten meghalt. Temetése az új izraelita temető hatottasházából lesz e hónap 26-án délelőtt 11 órakor.

— **Fővárosi Orfeum.** Az augusztusi műsor minden este zsúfolt házat vonz. Mi sem természetesebb ennél, mert a műsor számai egytől-egyig oly kiválóak, hogy a főszereplő legnagyobb részben is dicsőséggel állhatnak meg a helyüket. Különösen kitűnnek a The 8 Lancashire Lads amerikai férfi dal- és táncszereplő produkciói. Remekül tesz ki Mascha Dignam, a jeles előadó művésznő. Marion az utolérhetetlen hangszer-utántzó és Mab Dersy, a ritka figyességű lábnijhegytáncosnő, aki egy zongora billentyűzetén játszik lábnijhegytánc közben. A műsor hatását rendkívül emeli Baumann Károly új magánzárka. Baumann ezúttal Taralt parodizálja lóháton, továbbá bemutatja Scherlock Holmes remek torzképét. Baumannon kívül a magyar ének-művészetet Pap János, a kirinő baritonista képviseli nagy sikerrel. Fellép továbbá Sugár Aranka színművésznő, a Népszínház volt primadonnája és Hős Terka énekesnő. Mindketten ugyancsak nagyon tetszenek. Minthogy az esti pénztárnál meglehetősen nagy a tolongás, célszerű a jegyeket már csak a jobb helyek biztosítása végett is előre váltani. A nappali pénztár 10—1 és 3—6 óráig elővételi díj nélkül árusítja a jegyeket. Telefonszáma 93—36. Az előadások, mint rendszeren, esti nyolcz órakor kezdődnek.

— **Vizvári meglopták.** Vizvári Gyula, a Nemzeti Színház örökös tagja följelentést tett a rendőrségnek, hogy a Rökk Szilárd-utca 18. sz. alatt levő lakásán elloptak egy drága, kézfejet ábrázoló nyakendőt, amely a hüvely- és mutatónijak közt egy briliántot tart. A lopást csak a viszonyokkal ismerős ember követhette el.

— **Rendőri hírek.** Elgázolás. Ma reggel a Külső Kerepesi-úton a 202. számú cinkotai vicinális elütött egy teherkocsit, amelyen Gajda Gábor kocsis és Szabó Szabó János éjjeli őrrültek. Szabó halálos sérüléssel, Gajdát pedig könnyebb sérüléssel szállították a Rökös-kórházba. — A Lipót-körúton a 622. számú közúti villamos kocsit ma reggel elütötte Mária Dávid napszámot, akit veszedelmes sérülésével a lakására szállították. — Lopás a vonaton. Vasárnap Újvár és Rákos állomások között a vonaton ellopták Sámson Samu magánzó tárczáját, melyben 5410 korona készpénz volt. A pénz között volt ötven darab ötvenkoronás, egy darab tízkoronás, a többi pedig husz koronás volt. — Eltűnt emberek. A rendőrség ma a következők eltűnését jelentette be: Závodni Gyula budapesti születésű 16 éves cipészinas (Lajos-utca 101.), Helm József bécsi születésű 30 éves hivatalnok (Ujfalú, Eötvös-utca 89.), Helm Viktor Leó kiskarai születésű 20 éves máv. napidíjas (Újpest), Halász Antal dunaszerdahelyi születésű 39 éves földmives (Aradi-utca 67.), Langfelder Mórné, született Svarcz Rozália (Váci-ut 52.), Dosztig András szegedi születésű 44 éves cipésmester (Tüzoltó-utca 59.), Wassertrum Izidor dési születésű 38 éves ügynök (Csengeri-utca 3.), Janutik Mária váraljahátszegi születésű 20 éves eseléd (Német-utca 16.), Kohn Adolf (Ábrahám) liszkatolcsvai születésű 38 éves napszámos (Madách-utca 7.), Ványi László czepléki születésű 35 éves gazdálkodó (Rózsa-utca 96.), Krausz László tabi születésű 9 éves tanuló (Telepy-utca 7.), Paburka János rákoscsabai születésű 29 éves kőmives-vállalkozó (Rákospalota, Zápolya János-utca 193.), Kalocsai István budapesti születésű 18 éves cinkografus-inas (Dráva-utca 8.), Földvári Imre 50 éves napszámos (Sörökári-ut 74.).

x Ha gyermekét egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént. Ne vezesse magát félre az utánaíróktól.

x Röntgen-sugarakkal a modern orvosi tudományban számos betegségeknek kedvező hatást lehet elérni. Így fehérvérűség (leukaemia), Basedow-féle betegség, a dűlmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák, vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés céljából (nőknél szakál, vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás, vagy kopaszagnál és bőrvizketegetnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásába dr. Hönig Izsó elektrotherápiai intézetében (Károly-körút 24.).

x Zászlók, címerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme, különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Magyar zeneszerző operája külföldön. Moor Manó külföldön élő magyar zeneszerző, akinek szerzeményeit a filharmonikus hangversenyen volt alkalom hallani, operát írt „Lakodalmi harangok” címen, amely a múlt héten került színre a kasseli udvari színházban szép sikerrel.

(*) **Tatárjárás.** A Vígsházban holnap, szerdán a „Tatárjárás”-t, Bakonyi Károly és Kálmán Imre népszerű operettjét ismétlik. Hogy a dallamos újdonság a vakáció után is mennyire megőrizte vonzóerejét, az fényesen tünt ki a minapi előadásán, amikor nemcsak az összes ülőhelyek, de az utolsó állóhely is elkelt, ami augusztusban példátlan eset. Hegedűs Gyula, Kornai Berta, Keleti Juliska, Vendrey Ferencz, Tihanyi Miklós ismert alakításai mellett nagy sikere volt Sarkadi Aladárnak, aki Wallerstein tartalékos hadnagy szerepében számos új, aktuális kuplét énekelt. Csütörtökön a „Bernát”-nak, Heltai Jenő énekes bohózatának lesz a reprize.

(*) **Israël.** Párisi híradás nyomán megtuktuk, hogy Henry Bernstein többször hirdette „Foudre” című drámáján kívül még egy új drámát fejezett be, melynek „Israël” a címe és ez az új dráma Maurice Donnay „Retour de Jerusalem” című drámájának

részben antiszemita tendenciája ellen irányul. A párisi híradás téves volt: a két dráma egy. Bernstein csak egy drámát írt az idei szezonra és ennek előbb a „Foudre” címet adta és most a legutóbbi napokban változtatta meg a címet „Israël”-re. Ezt a drámát, amely tényleg valóságos válasz a Donnay darabjára, először Réjane asszony fogja bemutatni a párisi színházban október 6-án. Réjane fogja játszani a dráma egyetlen női szerepét és partnerül szerződtette De Maxot. Mind az „Israël”-t, mind a „Retour de Jerusalem”-et minálunk a Vígsház fogja bemutatni, még pedig előbb, novemberben, a Donnay-darabot és utána a „Vjtadarabot”, a Bernstein drámáját.

(*) **Az új színházi szezon Párisban.** A nagy párisi színházok igazgatói legnagyobb részben már megállapították programjukat a jövő szezonra. A Nagy Operában mindjárt az előadások megkezdésének első napjaiban Messenger vezetése alatt előadják az „Istenek alkonyát”; ezt követi a Maeterlinck drámájából készült „Monna Vanna”, amelyet Ferrer zenésített meg. Márciusban kerül sorra a „Bacchus”, amelynek szövegét Catulle Mendés, zenéjét Massenet szerzte. A Víg Operában októberben színre kerül a „Soange”, Adolphe Aderer és Gaston Salvayre háromfelvonásos víg operája, azután a „Leone”, amelynek szerzői: Aréne, Montorquell és S. Rousseau; ezt követi „Sanga”, Moureau, Chaudens és Isidore de Lara operája. Azonkívül előkészületben van a „Varázsfuvola”, Leroux új operája, a „Pierre le Véridique”, amelynek szövegét Catulle Mendés írta és Musset „On de Cadine pas avec l'amour” című librettója, amelyhez Pierné írt muzsikát, szintén színre kerülnek a szezon során. Antoiné az Odeon-ra vonatkozó terveit még titokban tartja, csak annyit tudni, hogy tervbe vette Saint-Georges de Bouhélier „Királyi tragédiá”-jának előadását. A Comédie novemberben színrehozza végre annyi vizsálykodás után Mirbeau és Natanson sokat emlegetett „Foyer” című darabját. Két verses darab, az egyik André Rivoire-tól, a másik, „A furia”, Jules Bois-tól még szeptemberben bemutatásra kerül. Később következik Paul Hervieu új darabja. A Vaudeville először Pinero „Rend a háznál” című darabját mutatja be, azután Maurice Donnay „La patronne” című színművét. A Renaissance Bourget „Emigránsok” című darabját mutatja be, melyet a „Sebzett madár” követ.

(*) **A japániai Molière ellen.** Nemrég az egész világsajtóban elterjedt a hír, hogy Molière darabjait Japánban betiltották. A „Dépeche de Toulouse” most egy cikket közöl, amelyből kitűnik, hogy miért folyamodnak a japánok ehhez az első pillanatra érthetetlennek látszó rendszabályhoz. Azzal az ürüggyel, hogy az élet furcsaságait és fonákosságait nevétségessé teszi, megtámad Molière mindent, ami Japánban a társadalmi rend alapja. Itt van mindjárt az a törekvés, hogy az atyai tekintélyt megdöntse és aláassa. Csaknem minden Molière-darabban vannak apák, akiket a gyermekek — ha kedélyes formában is — kigunyolnak. A legelítendőbb csinyeket követik el ellenük ármányos szolgák és pajkos komornák segítségével. Molièrenél mindig a fiataloknak van igazuk és mindig az öregek rovására. Olyan darabok, mint a „Fourberies de Scapin” Japánban, ahol a gyermeki szeretet a par excellence erények sorába tartozik, teljesen lehetetlennek volnának. De a japánok szemében immorális is Molière, mert dicsőíti a szerelmi házasságot. Japánban a szerelem nem játszik szerepet a házasságoknál; a szerelem ott egészen konvencionális ügy, amelyet a völégény és menyasszony családja üzletszerűen köt meg egymással. Szeméretik továbbá Molièrenek, hogy megsérti azokat a törvényeket is, amelyek a japáni társadalomban a két nem között való viszonyt szabályozzák. A japáni feleség föltétlen engedelmességgel tartozik a férjének, akinek jelenlétében még hangosabb szót sem igen szabad kiejtenie; hogy nem csinálhat neki jeleneteket s még kevésbé szabad megcsálnia, ami Molièrenél annyiszor előfordul, az magától értetlik. Azonkívül azért sem tudnak a japániai megbarátkozni Molièrel, mert nála az alárendeltek főbbvalóikkal szemben gyakran arrogáns módon viselkednek. Elég utalni itt Molière cselédalakkainak uraságaikhoz való viszonyaira. Az is bíne, hogy a tudományt és első sorban az orvosokat, szóval mindent, amit a fölkelő nap országában respektálnak és bámulnak, nevétségessé iparkodik tenni. Röviden: Molièret Japánban afféle antikrisztusnak tekintik, aki előtt semmi sem szent. Hogy végzetes hatásától Japánt eltérítsék, a mikádó kormánya legjobbnak találta, ha egyáltalában számuzi határaitól a francziák klasszikus vigjátékíróját

nyul. A pá-
Bernstein
ennek előbb
bbi napok-
Ezt a drá-
Donnay da-
emutatni a
glia játszal
ül szerződ-
a „Retour
glia bemu-
Donnay-
stein drá-

A nagy
már meg-
a. A Nagy
sének első
lőadják az
erlinck
vet Fér-
il sorra a
e Men-
Vig Ope-
, Adolphe
felvonásos
szerzői:
eau; ezt
s és Isi-
etben van
a „Pierre
Mendés
l'Amour“
muzsikát,
Antoine
an tartja.
t-Georges
előadását.
annyi vi-
on sokat
erses da-
k, „A fu-
bemuta-
vie u
„Rend a
Maurice
t. A Re-
darabját

az egész
darabjait
se” most
miért for-
ra érthe-
ügygyel,
nevetség-
i Japán-
árt az a
e és alá-
vannak
ormában
et köve-
omornák
van iga-
darabok,
a gyer-
ba tarto-
nok sze-
szerelmi
k szere-
konven-
vasszony
Szemére
zokat a
mban a
mban a
A ja-
k a fér-
zót sem
meki je-
ia, ami
értetik.
egbarát-
főlebb
n visel-
ak ura-
a tud-
mindent,
és bá-
n: Mo-
tik, aki
ától Ja-
nak ta-
ancziák

(*) Az erkölcstelen Oedipus. A londoni színházi cenzura ismét megtoldotta egygyel bölcse ténykedéseinek sorozatát. A művészetek legfőbb öre, Sophokles „Oedipus“-át — erkölcstelennek bélyegezte. Az esetről a következőket írják Londonból: Egy évvel ezelőtt W. L. Courtenay megbízást kapott egy színház-igazgatótól, hogy fordítsa le és alkalmazza angol színpadra az „Oedipus“-t. Mr. Courtenay már eleve rosszat sejtett, mert amikor átnyújtotta a cenzornak az át-dolgozás tervezetét, megjegyezte, hogy Jokaste alakját, amely talán megütközésre adhatna okot, óvatosan háttérbe szorította s más változtatásokat is tett a tragédián, hogy azt a jelenkor eszméivel összhangzásba hozza. Hogy milyen mértékben vétett Courtenay ur a sophoklesi tragédia ellen, nem tudjuk, csak annyi tény, hogy a szigorú cenzor még a klasszikus eredetű „javításokkal“ sem érte be és kereken megtagadta az „Oedipus“ előadására az engedelmet. Courtenay most a nyilvánosságához fordult és valóban kíváncsiak lehetünk, hogy a művelt angol közönség mit fog szólni e cenzori bölcse séghez.

(*) A Nemzeti Múzeum könyvtárából. A Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi Országos Könyvtárában nemsokára véget érnek a nyár folyamán tartott átalakítási és takarítási munkák s így a könyvtár olvasótermét augusztus hó befejeztével, szeptember elsején megnyitják a nagyközönségnek. — Kollányi Ferencz pápai prélat, igazgató-ör megérkezett szabadságáról és Fejérfpatak y távollétében ő végzi az igazgatói teendőket. Dr. Fejérfpatak y László udvari tanácsos szeptember elején érkezik meg a fővárosba és foglalja el állását.

(*) Zeneiskola megnyitása. Major J. Gyula tanár, zeneszerző zeneiskolájában VIII., Bérkocsis-utca 23. szeptember elsején újból megkezdte működését.

(*) Uj Idők. Gazdag, előkelő és változatos tartalommal jelent meg Herczeg Ferencz hetilapjának e heti száma. Két regényfolytatáson kívül novellát, cikket, verset, eredeti rajzokat, képeket találni benne a szezon aktualitásairól. Novellát Lovik Károly, Vértessy Gyula, Hevesi József írtak, cikket Lyka Károly, Gineverné Györfy Ilona és mások. Verset Farkas Imrétől közöl a lap. A képek közt van Linek és Patak y eredeti rajza, Fóthy Frida a „Csókkirály“-ban, a szegedi kenderiongyár katasztrófája, a doveri pageant, Mühlbeck humoros fejléczrajzai stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóvatal VI., Andrassy-ut 10.

(*) Beiratások. Az Országos Színészegyesület színésziskolájában (V., Lipót-körút 1. szám, II. emelet 2. ajtó) az új jelentkezők beírása augusztus 27-én kezdődik. A felvételi vizsgák szeptember elsején kezdődnek. — A Magyar Zeneiskolában (Erzsébet-körút 27.) a beiratkozások augusztus 31-én veszik kezdetüket. A rendes tanítás szeptember 5-én kezdődik.

EGYESÜLETEK.

(—) Segítsünk a vakokon. A Vakokat Gyámolító Országos Egylet felhívással fordult a nagyközönséghez, hogy támogassa intézményüket, amely Budapesten, Kolozsvárott, Miskolczon, Szegeden, Szombathelyen és Temesvárott vakokat foglalkoztató intézetet tart fenn. A hazánkban levő mintegy tizen-nyolcz ezer vak gyámolítására az egyesület felhívja az emberbarátokat tagjai sorába való beiratkozásra. A tagsági díj évi két korona; az iroda VII. ker. Hungária-körút 16. sz. alatt van.

A tudomány mai állása szerint az Odol kimutathatólag a legjobb szer a fogak és száj doolására.

FŐVÁROS.

(*) A polgármester itthon. Bárczy István polgármester, aki néhány napra távol volt Budapest-ről, holnap, szerdán visszaérkezik a fővárosba és átveszi hivatalát Vaszilievits János alpolgármestertől.

(*) Szabadságon. Krátky János műszaki tanácsos a mai napon megkezdte szabadságidejét. Ez alatt a IV. szakosztályt Hofbauer János műszaki tanácsos vezeti.

(*) Orvosi kinevezés. Fülepp Kálmán főpolgármester a tüdőbajosoknak a Szent János-kórház területén megnyitott barakjához, ideiglenes főorvosi állásra dr. Gebhardt Ferencz orvost, az ideiglenes alorvosi állásra pedig dr. Sztójkovits Milán orvost nevezte ki.

(*) A pályaudvarok rendezése. A nagy államvasuti beruházásból tudvalevőleg husz millió jut a fővárosnak is. A nyugati pályaudvart tökéletesen át-alkítják, a szénraktárak egy részét kitelepitik, a rendezőpályaudvarokat kitolják, a fűtőműhelyt szintén elhelyezik. Ezeknek a nagyarányú építkezéseknek közigazgatási bejárását ma tartották meg dr. Képeessy Árpád miniszteri tanácsos elnöklésével. Mivel a főváros vitális érdekeiről van szó, a közigazgatási bejárásra a főváros is elküldte képviselőit. Melha Kálmán t. főügyész, Heuffel Adolf középítési igazgató, Antal Gyula tanácsjegyző, a közlekedési ügyosztály helyettes-vezetője vettek részt a főváros képviselőjében. A nagy munkát a mai nap folyamán nem tudták elvégezni s holnap folytatják a bejárást.

(*) Uj színház a Városmajorban. Micssei György, a Népliget Színkör igazgatója a fővárosba intézett beadványában azt kéri, hogy ingyen, esetleg bér-fizetés mellett a Városmajorban színházépület céljaira 250 négyszögölnyi terület engedjenek át neki. Micssei olcsó helyárák mellett népies előadásokat akar tartani az új színházban. A főváros tanácsa leg-közelebb tárgyalja az ügyet.

(*) Az Ujvárosház átalakítása. A főváros tanácsának utasítása folytán a nyári szünet alatt átalakították a Váci-utcai új városházát. A közgyűlési terem boltozatát és falait is renoválták.

(*) A budapesti hővizek radioaktivitása. A fővárosnak egykor világhírű, de a hosszu elhanyagoltság következtében elfeledett fürdőt az öszszel építik ujja. A Városligetben az Artézi-fürdőt, Budán, a Ferencz József-hid fejjénél a Sáros-fürdőt, az Erzsébet-hid fejjénél a Rudas-fürdőt kezdik építeni, sok millió költséggel, a legmodernebb kényelemmel, nagyszabásu hotelekkel. Az építést megelőző tárgyalások alatt a balneológus szakértők konstatálták, hogy a budapesti hővizek magas hőmérsékük mellett is sótartalommal igen szegények, bár tagadhatatlanul rendkívül hatásos gyógyeredményűek. Ugyanez a sajátsága van a világhírű gasteini (német) és a vichyi (francia) fürdők vízének, amelyekben azonban a bennők lévő rádium okozója a hatásnak. Nincsen kizárva az az eset, hogy a budapesti vizeknek is van ilyen, aránylag magas rádium-tartalmuk és gyógyerejük részben ennek tulajdonítható. Az építő-bizottság javaslatára Heuffel Adolf középítési igazgató az Országos Közegészségügyi Egyesület elnökéhez, Hlosvay Lajoshoz fordult vélemény végett, aki a budapesti hővizeknek kémiai és radioaktivitási szempontból való elemzését ajánlotta és erre a munkára, mint európai híru szakértőt, Lengyel Béla egyetemi tanárt nevezte meg. A főváros el is határozta az elemzés végrehajtását és annak eredményétől függ, hogy a mi hővizeink valóban olyan értékesek-e, mint a gasteini és vichyi hővizek.

(*) A közép-európai idő meghatározása. A közép-európai egységes idő meghatározásához szükséges észleletek eszközésével a tanács dr. Szekeres Kálmánt, a budapesti II. kerületi állami főreáliskola igazgatóját bizta meg.

(*) Ingyenes óvodák. A főváros tanácsa két új óvodát létesített, amelyekben elsősorban szülők gondozását nélkülöző szegény gyermekeket fognak felvenni. Az egyik a VIII. kerületi Gólya-utczában szeptember elsején kezd meg működését, a másik a IX. kerületi Mester- és Páva-utczák sarkán csak decemberben nyílik meg. Utóbbi óvodába való felvételre az Ipar-utczai óvodában lehet előjegyzéseket eszközölni. A két óvodában sem tandíjat, sem pedig be-

íratási díjat nem kell fizetni. Csak a gyermek újra-oltási bizonyítványának bemutatása kötelező.

(*) Megbüntetett vásárcsarnoki magánbizományos. A tanács nemrégiben kétszáz koronára büntetett meg egy vásárcsarnoki bizományost, mert a vidéki beklüldökkel szemben, a beklüldött élelmiszerek elszámolásánál tisztességtelen módon járt el, olyképp, hogy nem a valóságos eladás-árakat számolta el, hanem valófán ürügyek alatt sokkal kevesebb összeget küldött meg nekik. Ezt a büntetést a székesfőváros közigazgatási bizottsága a legutóbbi ülésén jóvá-hagyta és így az ítélet jogerős.

(*) A lóhus-mészárszékek. Október hónapban lesz három esztendeje, hogy az első hatóság lóhus-mészárszékeket megnyitották és a napokban már a tizenhatodikot adták át a forgalomnak, amely a VIII. kerületi Korniss-utczában van. Ezt is, mint a többi, élénken látogatja a közönség és pedig nem csupán ennek a legszegényebb része, hanem az uri nép is, mert rájött, hogy a hatóságilag kezelt lóhus-mészárszékek olcsó és kitünő táplálékot nyújtanak. Itt említjük meg, hogy a Csengery-utczai lóhus-mészárszékét november elsején áthelyezik a VI. kerületi Sziv-utca 54. számú házába.

(*) Tea-vaj hamisítása. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter elvi jelentőségű határozattal kimondotta, hogy tea-vaj jelzése alatt csakis a leg-főljebb 16—18 százaléknyi vizet tartalmazó vaj hoz-ható forgalomba. Amennyiben tehát valaki ennél nagyobb százaléknyi vizet tartalmazó vaját hoz for-galomba tea-vaj czime alatt, a fennálló törvényes rendelkezések értelmében két hónapig terjedő elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújt-ható.

Nyilt-tér

(*) rovatban közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám. Kiváló sikerrel és alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

Rohitschi Styria-forrás gyógy-

Gyomorfekély és görcs, Bright-féle vesegyulladás, Torok- és gégehurut, Gyomor- és bélhurut, Húgsavas üledékek, Csukorbetegség, Májkeményedés, Májbajok ellen.

Kitünő gyógy-eredmény

Nagybani raktár Budapest Hoffmann Józsefnél, Báthory-u. 8.

THE GRESHAM

Elethbiztosító Társaság Londonban.

ALAPITTATOTT 1848.

Magyarországi Igazgatóság Budapesten

V., Ferencz József-tér 5—6. (saját palotában.)

Köt életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham kötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Ölcsőnők fedezetére szolgáló kötvényei

azonnal nyújtanak fedezetet öngyilkosság vagy párbaj ugyszintén bírói ítélet folytán bedlított halál esetében.

A kötvények megtámadhatlanok és el-évülhetlenek.

Vagyonállás 1907. december 31-én 235,857,564.35 K
Érvényben levő biztosítások — 600,000,000.—
Biztosított feleknek kifizetett — 564,528,685.95
Magyar értékek, elhelyezett díjtartalék 26,174,020.68

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Tizedik nap. —

A mai versenynapot a Vigasz-díj nyitotta meg. Azonban csak két ló lett felnyergelve az 1800 méterre és Frau Godl feltartva győzött Meglehet ellen. Utánna egy eladóverseny következett, melyben végre Taral győzelemhez jutott Ovidius nyergében elkeseredett küzdelem után. A nap legértékesebb futamában, a Budapesti-díjban csak három ló indult: Lángoló, Galantuomo és Gánna. A Szemere-ló volt a reás favorit és meg is nyerte a versenyt. A verseny lefolyása a következő volt: Galantuomo ugrik el a vezetéssel, mögötte Lángoló; a helyzet nem változik a távig, ahol Szente versenybe hozta Lángolót és kis küzdelem után megelőzve Galantuomot, megnyerte a versenyt. Sokkal érdekesebb volt az ezután következő futam, az Augusztusi handicap, ahol tizenhét lovat nyergeltek fel. Hazlemimi és Napsugár volt a verseny favoritja, mellettük még Muset is fogadták. A Rothschild-ló a Villám-díjban mutatott szép formájával ellentétben egy pillanatra sem volt versenyben. Napsugár külső startjáról rögtön a barrier mellett termett és még a távnál úgy látszott, hogy könnyen nyer, midőn a cél előtt Cockeram hirtelen Ridolfit dobja előre és a Ball-ló meg is nyerte a versenyt. A Kétévesek versenyét a sötét Hanumi nyerte meg igen könnyen Benzi és Chenapan ellen.

Részletes eredmény a következő:

I. Vigasz-díj. Díj 3000 korona. Táv 1800 m. I. báró Rothschild A. 4. sk Frau Godl 59½ kg. (Krouzil), 2. báró Springer G. 4. sk Meglehet 44 kg. (Withalm), Canterben nyerve. — Tot.: 10:11.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1600 m. 1. Novotny L. 4. sk pm Ovidius 57 kg. (Taral), 2. gróf Batthyány E. 5. sk pher Martyr 52½ kg. (Carlake), 3. Vivian F. 3. sk pher Topper 46 kg. (Peschka). Futott még: Witness (Fetting). Nyakhoszszal nyerve, 1 hoszszal harmadik. — Tot.: 10:15, 20:22, 22.

III. Budapesti díj. Díj 10.000 korona. Táv 2800 m. 1. Szemere M. 4. sk pm Lángoló 62 kg. (Szente), 2. Mautner V. 5. sk stpm Galantuomo 63 kg. (Birkeruth), 3. Jankovich-B. Gy. 3. sk pm Gánna 52 kg. (Pratt). ¼ hoszszal nyerve, 2½ hoszszal harmadik. — Tot.: 10:17.

IV. Augusztusi handicap. Díj 6000 korona. Táv 1000 m. 1. gróf Arco-Zinneberg M. 3. sk stpm Ridolfi 51½ kg. (Cockeram), 2. Mattausch H. 4. sk stpm Napsugár 46½ kg. (Pretzner), 3. báró Uchtritz Zs. 5. sk Beau merite 62½ kg. (Taral) és herceg Mourouzi Gy. 3. sk Malvina II. 43 kg. (Peschka) holtversenyben. Futottak még: Tábornok (Miles), Telemach (Fries), Haslemimi (Smeida), Cromdala (Vivian), Muse (Krouzil), Long ago (Pis), Lanzendorf (Gulyás), Mataswitha (Boardman), Tilos (Ulrichshofer), Geständniss (Baumgartner), Marianka (Guttman), Sodoma (Taus), Barabás (Paulai), Pityu (Janek). ½ hoszszal nyerve, 1¼ hoszszal holtversenyben harmadik. — Tot.: 10:16, 20:14, 30, 92, 204.

V. Nyeretlen kétévesek díja. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Hg. Hohenlohe Oehringen pk Hanum 54½ kg. (Carlake), 2. Hg. Taxis M. E. sk Benzi 54½ kg. (Fries), 3. báró Springer G. stpm Chenapan 56 kg. (Taral). Futottak még: Verőfény (Shersin), Tanár (Walkington), Dzsídás (Hujber), Borivó (Juhász), Jasna Pani (Wiwacil), Nóta (Janek F.). Másfél hoszszal nyerve, négy hoszszal harmadik. — Tot.: 10:26, 40:50, 62, 56.

VI. Nyeretlen kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Petánovich J. pk Gyere rózsa 50 kg. (Peschka), 2. gróf Pejácsevich A. pm Józsi 51½ kg. (Hönig), 3. báró Herzog M. pk Kispiezi 50 kg. (Fetting). Futottak még: Auch so Eine (Baumgartner), Nie vergessen (Pulai), Monferrina (Tam), Campanile (Nosal), Lilly (Seiler), Sternberg (Juhász). Másfél hoszszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:42, 40:54, 54, 68.

VII. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Táv 1500 méter. 1. Capt Don 3. sk pm Rodostó 57 kg. (Pretzner), 2. Petánovich J. 3. sk pm Boesko 53 kg. (Walkington), 3. Szemere M. 3. sk Remény 56 kg. (Szente). Futottak még: Duchesse (Blades), Au revoir (Gulyás). Két hoszszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:51, 40:86, 90.

() A legfiatalabb világrekorder. Aligha érte még el valaki a klasszikus embersportok valamely ágában a világrekordot fiatalabb korában mint Baronyi

Angol, francia és amerikai rendszerű KÉSZPENZÉRT félárban:

ruházható minden ember finoman és elegánsan az ország- és elsőrangú Zélinger Samu uriszabónál

András a múlt vasárnap. Valóban nem kis dicsőség az, ha valaki tizenhat esztendő korában a világ legjobb sportemberrel sorába küzd föl magát. Ennek a 16 éves gyerekeknél eddigi sport szereplése valóban csodálatos. Már 12 éves korában, mikor más gyermeket még a széltől is óvni kell, a kis Baronyi már a vívóversenyek dobogóján aratja a közönség tapsait. Aztán uszni kezdett. Hogy milyen eredménnyel, azt fölösleges részletezni. Ez alkalommal azonban; midőn megnyerte hazája bajnokságát, nem szabad megfeledkezni arról sem, aki tréningjét ily nagy sikerrel vezette. A sport vezetését Kiss Géza, mint amateur gentlemann trainer igen nagy szakértelemmel látta el, amit az eredmény minden szónál ékeesebben dicsér. Méltó arra, hogy érdemeit megörökítse a sportsajtó. Érdekes megemlíteni azt, hogy a fiatal Baronyi még soha életében nem ivott bort, vagy egyéb szeszest italt. A 16 éves gyerek csak 187 cm. magas!

() Tennis-versenyek. A Budapesti (Budai) Tornaegyesület szeptember hó 3-án kezdi meg Széna-téri pályáin az idei tennis-versenyeket. A választmány erre alkalomra a következő feltételeket állapította meg: Mérkőzések lesznek: I. Férfi-egyes. II. Férfi-egyes handicap. III. Hölgy-egyes handicap. IV. Férfi páros handicap. V. Vegyes páros handicap. A versenyekben az első győztesek mindegyike tiszteletdíjat kap, ezenfelül a férfi-egyesekben az első győztes az egyesület nagy ezüstérmét és a második győztes a kis ezüst érmét, míg a hölgy-egyesben az első győztes a kis ezüstérmét és a második a kis bronzérmét kapja. A férfi-egyesben a versenyek döntője 5 setre megy. Jelentkezési határidő augusztus hó 30-ika délután 6 óra. Jelentkezhetnek a BBTE tagjai kivétel nélkül, továbbá oly családtagjaik, akik a folyó évben az egyesületi pályán játszottak. A mérkőzések naponként délután fél 4 órakor kezdődnek és az egyesület vendégeket szívesen lát. A választmány a versenyek rendezésére külön bizottságot küldött ki, melynek elnöke Argay János igazgató és tagjai: Conrad Rezső, Holfeld Henrik, Marsovszky Miklós és Nagy Géza.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Szerelmes apa. Megrázó jelenet játszódott le ez év május 11-én a Bulevar-utca egyik bérházában. A házban egy Rytko Viktor Szaniszló nevű czipész-mester már régóta szerelmével üldözte törvényesített leányát, Gejra Hedvig Emiliát, aki azonban undorral utasította vissza őt. Az apa, május 11-én, nagy lármá közepette kikérgette lakásából leányát és az utcán ütötte, verte. A leány elszökött és a beszálló ember, hogy visszatérésre kényszerítse, feljelentette lopásért a rendőrségen. A detektívek az apa kíséretében elő is vezették a főkapitányságra a leányt s ekkor Rytko azt az ajánlatot tette a leányának, hogy ha engedelmessé válik neki, visszavonja ellene tett panaszát s nem juttatja börtönbe. A leány azonban ártatlansága tudatában hajtálatlan maradt. Ez a magaviselete annyira dühbe hozta az elvetemült apát, hogy ott a főkapitányság épületének folyosóján egy magával hozott üveg sósavval arcúval öntötte a szegény leányt, akinek testén a maró folyadék súlyos termésetű sebéseket idézett elő. A merénylő apát nyomban letartóztatták, annyival is inkább, mert az is kiderült, hogy lopási panaszának sem volt más célja, mint presszió gyakorlása a leányra. A mai főtárgyaláson Rytko azzal állott elő, hogy feleségét és leányát öcsérolni kezdte. „Imondta, hogy szeretőket tartottak s hogy őt vagyonaiból kifosztották. A vádlott ezen mentegődézeit azonban alaposan lezáfolta az üldözött s elcsúfított arcú leány, aki éles szavakkal jellemezte apjának bűnös szándékú tetteit. Elpanaszolta, hogy apja két éven keresztül folyton ütötte, verte és éhezette csak azért, hogy így magához szoktassa idővel. Csakugyan el is hagyta a szülei házat s gyári munkásnő lett. Apja azonban mint fejlődött leányt újból hazavitte csak azért, hogy megejtse. A panaszt is csak azért tette ellene. „Ha enyém leszel, nem jutsz a börtönbe!” mondogatta neki, mikor a főkapitányságra mentek. A törvényszék a vádlottat súlyos testi

A rendszerem abból áll, hogy angol és francia gyári rakárakban vásárolt 3-6 méteres legujabb divatu mintá gyapjuszövetekből mérték szerint készítik: finom öltönyt... — — — — — 21 fitért nagyon finom prima öltönyt 26

sértés büntette miatt három és fél évi fegyházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítés végett felebbezett.

§ Apagyilkosság. Vagyonát fial között elosztva, örök kegyelemkenyéren élt Tóth József parasztgazda Nagykövesen, nógrádmegyei faluban. Az öreg iszákos és dologkerülő lett vénére s állandóan zsebkésével fenyegette meg fiait, Imrét és Jánost. Ez évi március 23-án, az öreg Tóth pénzt akarván, megtámadta János fiát. — Ha nem adtok pénzt, felgyújtom az istállót! — fenyegetőzött az öreg s nyomban csóvát csinált és oda tartotta az istálló tetőzetéhez. Ebben a pillanatban érkezett haza Tóth Imre, az idősebb fiu s látva atyja viselkedését, lekapta a kaszát és az öreg arcához suhintotta. A fiatalabb fiu pedig kezében levő fejszével négyszer atyja felé vágott, úgy hogy az öreg nyomban kilehelte lelkét. A balassagyarmati esküdtségi bíróság Tóth Imrét felmentette a vád alól, Jánost pedig erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sérülés miatt négy évi fegyházra ítélte. A kir. Curia ma a vádlott büntetését egy év és 3 hónapi börtönrre szálaltotta le.

§ Agyonszurt rendőr. Valóságos réme volt a VII. kerület külterületének és a Zuglónak Medve Imre verklis, egy pupos, nyomorék ember, aki egyéb becsületes foglalkozás hiányában folyton a korcsmákat bujta. Ez év június 4-én éjjel Medve Imre ismét részeg volt s duhaj kedvében késelni akart mindenáron. Szücs József III. közrendőr csendre intette a hetvenkedő legényt, mire ez késével nyakszirtet szurta a kötelességet teljesítő rendőrt, aki meghalt. A letartóztatott Medve Imre ellen szándékos emberölés büntetéseért indult meg a bünvizsgálat s az ügyészség ezen a czímen vádiratot is adott ellene. A védő kifogásait ma tárgyalta a vádtanács s Medve Jánost szándékos emberölés büntetéseért vád alá helyezte.

§ Látogatás a propelleren. Szatmári Erzsébet fiatal falusi parasztleány, ez év február havában felkereste testvérbátyját, Szatmári György hajóslegényt, a budai parton horgonyzó „Hableány” című propellerhajón s ott maradt nála éjjeli szállásra. Éjjeltáiban éles női sikoly hallatszott a Hableányról, Szatmári Erzsébet magából kikelve, rohant fel a kabinból a fedélzetre. Fivére csak nagynehezen tudta lecsendesíteni. Másnap reggel, miután fivérétől egy koronát kért, sietve eltávozott a hajóról s egyenesen a rendőrségre ment, ahol panaszt emelt bátyja, Szatmári György hajóslegény ellen, akit azzal vádolt meg, hogy azon az éjszakán rutul visszaélt az ő védtelen helyzetével. Szatmári Györgyöt a rendőrség le is tartóztatta s a vizsgálat során az orvosi szakvélemény is megerősítette a leány panaszának valódiságát. A büntető törvényszék vád alá helyezte Szatmári Györgyöt s bűnijében ma volt a tárgyalás. Szatmári György tagadta, hogy hántotta volna hugát, viszont a leány esküvel is bizonyította, hogy bátyja állatias szenvedélyének áldozata lett. A bíróság a vádlottat felmentette, mert tetűben nem látta az erőszakot fenforogni. Az ügyész a felmentés miatt felebbezett.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők: Elektromágneses gyógyítás. Röntgen sugarakkal való kezelés. Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalizatio). Kék fényrel való kezelés. Villamos hőfürdők (Elektrotherm). Villamos fényfürdők. Villamos masszázs (Vibratio). Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés. Villamos vízfürdők. Szénsavas fürdők. Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hysteria). — Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. Rendelés egész napon át. — Kívánatra prospektus.

Ideggyengeségi állapotok. Almatlanság. Hűdés (Paralysis). Idegfájdalmak, idegcsábák (Neuralgiák, Ischias). Gerincvelő-sorvadás (Tuberculosis). Szívbetegségek. Véredényelmeszesedés. Kősvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok). Székrekedés. Anyagcserebajok. (Elbelső cukorbetegség, vérszegénység). Bőr-bajok. Bőrvizketeg. Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág). Aranyeres csomók.

Magán... 21-26 frt Budapest, IV., (Belváros)

Magyar-utca 6. az emeleti teremben. Károly-körút és Kossuth-Lajos-utca sarkán mellett

KÖZGAZDASÁG.

A takarmányhiány enyhítése.

— A földművelésügyi miniszter intézkedése. —

Budapest, augusztus 25.

Az ország némely vidékein mutatkozó takarmányhiány enyhítése érdekében ma jelent meg Darányi miniszter részletes intézkedéseit tartalmazó miniszteri rendelkezés, melyet a sujtott vidékek gazdasági érdekképviselőihez, a vármegyei gazdasági egyesületekhez intézett.

A miniszteri leirat intézkedései mérvadók a következő vidékekre: Bács-Bodrog vármegye és Baja thif. város, Szabadka és Ujvidék sz. kir. városok, Baranya vármegye és Pécs sz. kir. város, Békés vm., Csongrád vm. és Hódmezővásárhely thif., Szeged sz. kir. városok, Fehér vármegye és Székesfehérvár sz. kir. város, Győr vármegye és Győr sz. kir. város, Jásznagykunszolnok vm., Komárom vm. és Komárom sz. kir. város, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thif. város, Somogy vármegye, Temes vm. és Temesvár sz. kir., Veszprém thif. városok, Tolna vm., Veszprém vármegye és Zala vármegye területére.

A leirat bekezdésében közli a miniszter a fentemlített vidékek gazdasági egyesületeivel, hogy a minisztertanács felhatalmazása alapján a fentnevezett területeket bevonja az inségakció keretébe, felhívja a gazdasági egyesületek vezetőit, hogy a teendők tekintetében javaslataikat megtegyék s az elhatározott teendők igazságos és méltányos végrehajtását vállalják magukra; megérintvén egyúttal, hogy olyan esetekben, ahol megállapítható, hogy a folyamatod bármely okból maga is képes volna érdekeit felkarolni, a helyzet orvoslása érdekében a javaslatokat mellőzzék.

A fent megjelölt vidékeken a kihajtandó tevékenység az akciózt megelőző helyi szemle után lesz megállapítva, mely helyi szemlét az illetékes állattenyésztési felügyelő, a főispán és alispán közbejöttével és az illető vármegyei gazdasági egyesület kiküldöttjeinek részvételével teljesíti. A segélyezés mérve kiszáradással szemben, a leirat szerint, a szükséges takarmány beszerzési árából 30% elengedése. Míg 70%-ot a kiszáradt vagy késpénzben azonnal vagy törvényhatósági jóállás mellett két esztendő alatt kamatmentesen fizethetik vissza a kincstárnak.

Miniszteri intézkedés szerint a takarmány beszerzése és irányítása központi kezelés útján az illető gazdasági egyesületek által lesz teljesítendő, de nem tesz észrevételt az irányban sem, hogy a kezelés esetleg helyileg is történhessen. Megjegyzi azonban, hogy a korpa, esetleg más erőtakarmány csakis a gazdasági egyesület megbízottjának és csakis jogérvényes átvételi elismervénye ellenében fog átadni, mert az átvétel megtörténtekor a kincstár felelőssége úgy a minőség, mint a továbbítást illetőleg megszűnik, tehát az egyesületek viselik úgy az erőtakarmányok, mint a szalma és széna mennyiségének és minőségének kifogástalan voltáért is a felelősséget. Lényeges intézkedést tartalmaz a leirat negyedik része a gépekkel való segélyezés tárgyában, melylyel a nélkülözhetetlenül szükséges takarmány-előkészítő gépek birtokába juttatja a gazdákat, mely esetben a miniszter a beszerzési és szállítási költségek bizonyos részét tárcaá terhére vállalja el. Ha ebben az irányban a vármegyei gazdasági egyesületek véleményes jelentésüket idejében a miniszterhez juttatják. A leirat egyéb intézkedések során közli azután a kereskedelemügyi miniszter által a magyar államasutak vonalaira engedélyezett szállítási kedvezmények módozatait.

Meleg hangon emlékezik meg itt a földművelésügyi miniszter Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ezirányban tett intézkedéseiről, mely-

lyel a takarmányhiánynál sujtott magyar gazdaközönység érdekeinek meleg gondozásáról is tett tanúságot. Utal egyúttal a pénzügyminiszter azon nagy horderejű és nagy szükségét pótló intézkedésére is, melylyel a földművelésügyi kormányzat kérése folytán a gazdasági szesziföldekben az 1908/9. évi üzem tartama alatt termelt szeszmosléknak forgalomba bocsátását engedélyezte. A miniszteri leirat végül különleges intézkedéseket tartalmaz a tenyészállatok tekintetében. Felhívja a miniszter a gazdasági egyesületek figyelmét, hogy minden eszközzel hassanak oda, hogy a gazdaközönység a növénytenyészállatokat és borjúkat el ne vesztesse. E téren jelzi a miniszter azon elhatározását, hogy a gazdaközönységnek a különös tenyészértékkel bíró 1/2—2 éves kora üszök, más vidékbeli és takarmányal rendelkező gazdánál leendő elhelyezése körül is segélyükre kíván lenni, sőt a takarmánnyal bíró vidékek gazdáit hajlandó 2 1/2% kamatos és három év alatt visszafizetendő kölcsönrel is segélyezni, hogy a takarmányhiány által sujtott vidék jó tenyészanyagjából bevásárlást tehesse.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár adóügye. Pénzügyi körökben sok szó esett az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár adóügyéről, amelyről a legellentétebb hírek kerültek forgalomba. Konstatálhatjuk, hogy az egész ügy egy csekély félreértésre zsugorodott össze, amely ezt a megbízható és régi, tekintélyes intézetet nem érinti. Ez ügyben az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár egyébként a következő nyilatkozatot adta ki:

Egy, intézetünk szolgálatából súlyos hibája miatt kilépett hivatalnokunknak intézetünk ellen a pénzügyi hatóságnál tett feljelentését némely lap egész terjedelmében közölve, a feljelentést jónak látta azzal a kommentárral kísélni, hogy intézetünk értékpapírforgalmánál évenként óriási összegeket von el a megadóztatás alól és ezáltal a kincstárt szándékosan százezrekkel megkárosítja. Az ezen feljelentés nyomán nyilvánosságra jutott hírlapi közleményekkel szemben szándékosan nem nyilatkoztunk eddig azért, mert meggyőződésünk szerint intézetünk több mint hat évtizedes szeplőtlen múltjánál fogva ezek a célzatos híresztelések a higgadtan gondolkodó közönség körében hitelre amugy sem találtak, másrészt mivel nem tartottuk ildomosnak, hogy a feljelentés következtében folyamatba tett hivatalos vizsgálatnak befejezése előtt nyilatkozzunk. Most is, a vizsgálat befejeztével nem az intézet régi jó hírnevének megvédése okából, hanem csupán azoknak tájékoztatása végett, kiket azok a közlemények esetleg félrevezettek volna, azt a tényt kívánjuk a nyilvánosság előtt konstatálni, hogy a vizsgálat a feljelentésben emelt három vád közül kettőt teljesen alaptalannak talált, az értékpapírok átvétele elhalasztásának megadóztatása, nevezetesen a körül, vajjon ezen ügyletek adómentesek vagy adókötelesek-e, az értékpapírok kezelésével megbízott tisztviselőinek és a pénzügyi hatóság közt nézeteltérések forognak fenn. Ez a vitás forgalmi adó egyébiránt 5 évre mindössze 2250 korona 20 fillért, évenként tehát átlag mintegy 400 koronát tesz ki, amely összegnek az intézet által évenként befizetett közel 300,000 koronát kitevő adójához mért csekélyisége már egymagában kizárja azt, hogy az országnak egyik legnagyobb és legrégebb pénzintézete, amely a közönségnek kiérdemelt bizalmából 280 millió értékű vagyont kezel, ily csekély összeggel a kincstárt szándékosan megkárosítani akarta volna, mikor különben is az egyes adótételek a kereskedelmi forgalomban ügyfeleit terhelték volna. Mi az utólag kiszabott ezen adókövetés ellen jogorvoslattal élünk és alapos a reményünk, hogy úgy az öt évre kivetett 2250 korona 20 fillér adó, mint ebből 1019 korona 10 fillér után kirótt törvényes pénzbírság töröltetni fog.

Százezer koronás tévedés az aradi vashidak körül. Ismételten megemlékeztünk már az aradi vashidak építése körül támadt bonyodalmaokról. Most egy újabb érdekes hír képezi szóbeszéd tárgyát. Mű-

szaki körökben ugyanis nem kis feltűnést keltett az, hogy a vállalkozó Zsigmondy Béla mérnök, saját bevallása szerint csekély százezer koronával elszámította magát a saját kárára. Zsigmondy ugyanis 549.316 koronáért vállalkozott a hidak megépítésére, mit a miniszter is megerősített. Mivel azonban az alépitmények körül késedelmezések voltak, a vállalkozó — talán vesztesége biztos tudatában — beadványt intézett Arad város tanácsához, melyben bejelenti, hogyha a mai napig nem kötik meg vele a szerződést, tekintsék ajánlatát semmisnek. A városi tanács legutóbbi ülésében foglalkozott Zsigmondy levelével és intézkedett, hogy azonnal értesüljön a vállalkozó a következőkről: 1. Miután a miniszter jóváhagyta a közgyűlésnek azt a határozatát, amelylyel elfogadta Zsigmondy ajánlatát, így hát a város nem engedheti ki Zsigmondyt az obligóból. 2. A szerződést a város eddig azért nem köthette meg, mert — amint azt Zsigmondy az ajánlati feltételekből is tudhatja — a kivitel előtt a város köteles a miniszter szakközegének véleménye szerint a hid felső szerkezetének terveit átdolgozni, anélkül pedig Zsigmondy az alapozási munkákat ugy sem kezdené meg. Az átdolgozást a miniszter fogja jóváhagyni. 3. Megengedte a tanács, hogy a vállalkozó a szükséges előmunkálatokat megteheti. Ugy hírlik, hogy Zsigmondy a nagy veszteség-kilátások dacára azonban megépíti a hidat.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyűlet a következő fizetéképtelenségeket közli: Kokoska József kereskedő Nagyvárad; — Spányi Fülöp beczeg Kaposvár; — Reiter Márton kereskedő Poprád; — Szepe László kereskedő Debreczen; — Tarnóczy és Koronkay, szabóczeg, Budapest.

A fapiaczról. Daczára annak, hogy elérkezett az ideje annak, amikor a fakeskedő őszi szükségletét fedezni szokta, az üzletmenet fölötté lanyhának mondható. Ezen helyzetnek okát csakis a még mindig szünetelő magánépítkezésben kell keresnünk, mely aligha fog tavasz előtt megindulni, miután jelzálogos üzletekre pénzintézeteink ma is igen nehezen kaphatók, tekintve hogy a jelzálog-leveleknek elhelyezése nehézségekbe ütközik. Az idei termés, ha átlagban közepesnek is mondható, vidékek szerint nagyon egyenlőtlenül oszlik el, s ha jó termésel bíró országrészek gazdái, gazdaságaikat a szükséges építkezéssel fejlesztik is, a rossz termésben részes gazdák viszont a szükséges investációjukat jobb időkre halasztják. Ennek következménye, hogy az építkezéshez szükséges anyagok iránt való kereslet ez idén a hasonló termést eredményező évekkal szemben erősen csökken. Fenti következtetés beigazolást nyert azáltal, hogy ha ma a fakeskedőink készleteit tekintjük, ugyszólván kizárólag építkezési anyagokat találunk felhalmozva, míg az asztalos árukat a folyton fejlődő bútortiparunk teljesen lekötötte. Általánosságban sok oldalról jóval feketébb színben szemlélik a helyzetet, mint az valóságban van, amire az azon körülmény is járul, hogy a külföldi érdeklődés faipari cikkek iránt mérséklődött. Az állami beruházások folyamatban vannak és ezek némi élénkítést hoznak a fapiaczra, s előreláthatólag a közel jövőben még igen nagy mennyiségű, főleg építkezési anyagot fogunk elhelyezhetni. Ez idő szerint a kínálat építkezési anyagokban határozottan felette áll a keresletnek, minek természetszerűleg némi árngadozás a következménye. Jó minőségű áruk csaknem teljesen hiányoznak és ami készlet mégis akad, azokért igen magas árakat fizetnek. Ha az őszi üzlet gyenge lefolyásának is igérkezik, remélhető, hogy tavaszra az építkezési viszonyok javulásával kedvezőbbre fordul a helyzet.

Árpavetőmag a kiszáradt vidékekre. A Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület jelentése szerint a pozsonyi sörárpavásáron herczeg Pálffy Miklós malaczka uradalmának árpája szintén 22 koronáért kelt el s az egész eladómennyiséget mint a külföld által is a legjobb minőségűnek elismert árut a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vásárolta meg vetőmagul a pozsonyvármegyei kiszáradt vidékekre, ahol a rendkívül finom vetőmaggal a sörárpa-köztermelést fogják folytatólagosan javítani.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbajosoknak és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
3-5 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

A Cunard-társaság állami támogatása. Abban az óriási küzdelemben, mely a világtengerhajózás hegemonizálásáért folyik, a vezető államok igen nagy áldozatokat hoznak a magántársaságok támogatására. Így az angol kormány legutóbb új szerződést kötött 20 évre a hazai kivándorlás révén nálunk is híres Cunard hajóstársasággal, amelynek évente 3,950.000 korona segélyt ad. Azonkívül adott neki 65 millió korona kölcsönt, melyet a társaság 2 1/2%-os törlesztéssel 20 év alatt fizet vissza. Ezzel szemben a Cunard-társaság köteles megőrizni angol jellegét úgy a vezetésben, mint a részvények elhelyezése tekintetében. (Ajánljuk ezt a magyar kormány figyelmébe is.) Köteles továbbá a megállapított bérért a kormány kívánságára egész hajóparkját kívánságra az államnak bérbeadni és a hajóknak legalább is óránként 24 1/2 tengeri mérföldnyi sebességgel kell bírniok.

A miskolci sörárpavásár. Miskolcra jelentő tudósítónk, hogy a Borsódmezei Gazdasági Egyesület által rendezett XI-ik országos sörárpavásárt tegnap tartották meg Miskolcon a vármegyeháza nagytermében. Bejelentették a vásár napjaitól 300 kocsi-akomány árpa, 65 termelőtől, a vásár reggelén pedig 34 termelőtől 390 kocsiakomány, összesen tehát 99 termelő 690 kocsiakomány árpat jelentett be, melyek minősége a tavalyinál sokkal jobbabbak a legnagyobb részben Hanna és Chevalier áruak. Délig 250 kocsiakományt adtak el 15 koronától, 18 koronás áron, délután 100 kocsiakományt kelt el, 15 koronától 16 koronáig.

Postatakarékpénztár Boszniában. A megszállott tartományok gazdasági tekintetben hatalmas lépéssel törtek előre. A katonai takarékpénztár, mely a közös hadügyminisztérium főnhatósága alatt állott, befejezte működését és helyébe most — amint értesülünk — postatakarékpénztár lép életbe Szerajevó székhellyel. A katonai takarékpénztár teljesen militáris szervezettel bírt — természetesen tehát, hogy a modern banktechnikával lépést tartani nem tudott s az egyre fokozottabb igényekkel előálló megszállott tartományok bankforgalmát lebonyolítani képes már alig volt. Két év előtt az intézet egy képzett és agilis főhivatalnok, Missetich Daimo vette fel az eszmét a banknak a gazdasági követelményeknek megfelelő szükség szerinti reorganizációjára. A felsőbbség az eszmét magáévá tette. A takarékpénztárnak régi szervezeti fentartása terhes volt már amugy is a hadügyminisztériumnak s így határozották el az intézetnek postatakarékpénztári szervezetté való átalakítását. Az eszme első felvetőjét, Missetichet küldte ki a vezetőség a budapesti és bécsi intézetek tanulmányozására. Pár hónap előtt nyújtotta be részletes jelentését, melyben a mi intézetünk szervezeti ligymenetét és kezelését ajánlotta elfogadásra. Ez meg is valósult. Az új postatakarék egyelőre két üzletágot: a takarékpénztár és chequeüzletágot honosítja meg. Az új postatakarékpénztár — mint minden megszállott tartománybeli intézmény — közös jellegű, magyar és osztrák. Egyformán járul mindkét fél a fentartási költséghez, a tisztviselők is megfelelő arányban lennének kinevezendők. Ez azonban nem így történik. Minden pályázat mellőzésével a tisztán osztrák tisztviselőkart veszi át a postatakarék a katonai takaréktól. Ez az eljárás pedig a mi részünkről egyenesen sérelmes.

Sorsolás. A Magyar Jelzálog-Hitelbank kamatozatlan nyereménykötvényeinek ma tartott sorsolása alkalmával az alábbi nagyobb nyereményekkel huzattak ki: 2870 sorozat 89 szám B betű 500.000 K nyerevény, 2870 s. 89 sz. A b. 50.000 K ny., 399 s. 92 sz. A b. 10.000 K ny., 399 s. 92 sz. B b. 5.000 K ny., 3155 s. 52 sz. B b. 5.000 K ny., 3155 s. 52 sz. A b. 1000 K ny., 331 s. 59 sz. A b. 1000 K ny., 331 s. 59 sz. B b. 1000 K ny., 908 s. 73 sz. A b. 1000 K ny., 908 s. 73 sz. B b. 1000 K ny., 23 s. 56 sz. A b. 500 K ny., 23 s. 56 sz. B b. 500 K ny., 302 s. 17 sz. A b. 500 K ny., 302 s. 17 sz. B b. 500 K ny., 711 s. 60 sz. A b. 500 K ny., 711 s. 60 sz. B b. 500 K ny., 1667 s. 6 sz. A b. 500 K ny., 1667 s. 6 sz. B b. 500 K ny., 1598 s. 19 sz. A b. 500 K ny., 1598 s. 19 sz. B b. 500 K ny., 2010 s. 99 sz. A b. 500 K ny., 2010 s. 99 sz. B b. 500 K ny., 2316 s. 1 sz. A b. 500 K ny., 2316 s. 1 sz. B b. 500 K ny., 2447 s. 17 sz. A b. 500 K ny., 2447 s. 17 sz. B b. 500 K ny.

Arad mint szeszgyáros. Vidéki városaink közül Arad városa a legagilisebb ipari tevékenység tekintetében. Legújabb akciója egy gazdasági szeszgyár létesítésének terve. A város gazdasági székének ülésén tétetett erre nézve indítvány, amely kapcsolatban áll a kormány azon akciójával, hogy az ipari szeszgyáraktól elvont kontingenst mezőgazdasági

szeszgyáraknak engedik át. Az elvont Kontingens-részből minden indokolt kérés esetében a mezőgazdasági termelőknek részt juttatnak, ha a termelő kimutatja azt, hogy a törvényben előírt feltételek megvannak. És Arad városa mint nagybirtokos, ezekkel a feltételekkel rendelkezik is. A gazdasági szék — amint értesülünk — magáévá tette az indítványt és kimondta, hogy a dolgot a tanács elé viszik és ha a tanács elfogadja, kiadják az egész ügyet egy bizottságnak, hogy készítse elő azt kivitelle. A tanács már legközelebbi ülésén foglalkozni fog az érdekes indítvánnyal.

Takarmányművek fuvardíj-kedvezménye és a kereskedők. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés augusztus elején azt kérte a kereskedelmi miniszternél, hogy a takarmányművek tekintetében tervbe vett újabb szállítási kedvezmények úgy adassanak meg, hogy minden korlátozás nélkül általánosan igénybe vehetők legyenek, vagyis, hogy a küldemények csakis gazdák részére rendelték legyenek, ami gazdasági egyesületi bizonyítvánnyal igazolandó. Az egyesülés kifejtette, hogy ezt így kívánja nemcsak a kereskedők jogos igénye, hanem különösen a kisgazdák érdeke is. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratában közölvén az O. M. K. E.-vel az engedélyezett újabb kedvezményeket, egyúttal arról is értesíti az egyesületet, hogy a kedvezményeket az eddig szokásban volt gazdasági igazolási eljárás mellőzésével rendelte érvényesíteni és alkalmazni, továbbá hogy a miniszter intézkedéseivel a takarmányművekre engedélyezett díjkedvezményt a kisgazdák részére való bevezetést közvetítő takarmánykereskedők részére is hozzáférhetővé tette s ezzel az egyesülésnek erre irányuló kérését teljesítette.

Bajba került szövetkezet. E czímmel megírtuk vasárnapi számunkban, hogy az Országos Takarékpénztár és Hitelszövetkezet csödbe került. Most arról értesülünk, hogy az igazgatóság szeptember nyolczadikára rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyen kimondja az intézet fölszámolását.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. augusztus 25-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap még sok helyütt — leginkább az ország északkeleti felén — volt kisebb-nagyobb mennyiségű eső, amely a Tisza felső folyása környékén, meg az északkeleti hegyes vidéken 10 és 30 mm. között ingadozott. Helyenkint viharos szél is volt. Ma reggel az idő nagyjából derült. A hőmérséklet tovább csökkent és — Erdélyt meg a Délvidéket kivéve — a normálnál 3-6 C° alacsonyabb volt; a maximum: Verseczen 33 C° és a minimum: Tátrafüreden 3 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz és melegebb idő várható.

Allomás	Csapadék mm	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és erője	Felhőzet		Csupaszok min		Hőmérők jel	
				száz	nyolc	max.	min.	max.	min.
A. Szatmár	66.4	9.6	N	1	0	0	8	27	6
Ungvár	64.9	15.5	SE	1	0	19	22	22	8
Kővár	68.7	11.5	N	1	0	15	22	15	5
Losonc	65.0	12.9	W	3	0	19	22	19	6
Ogyalla	61.6	15.8	SW	1	4	20	20	21	7
Budapest	65.2	15.0		0	0	21	21	21	11
Hörény	65.0	15.0	W	2	0	1	22	19	9
Köszvény	65.8	17.2		0	0	1	22	22	9
Páca	68.2	14.0		0	0	1	22	22	2
Zágráb	65.8	17.0	NE	1	0	1	22	22	2
Flumo	62.7	20.4	NW	1	0	1	27	17	11
Szeged	65.6	16.8	S	1	0	1	27	17	11
Tomcsavár	65.5	12.2	NW	1	0	ny	27	11	
Nagyvárad	65.8	11.9	SE	3	0	0	25	8	7
Kolozsvár	66.2	10.5		0	0	0	28	7	
Nagyszobon	66.0	12.4	NE	1	0	0	28	11	
Szalár		—							
Ker		10.6	NW	3	1	13	20	7	
Arvavár		8.0	S	4	1	9	18	6	
Solmcsbánya		12.0	W	3	2	1	18	6	
Komárom		15.2	NW	1	2	4	19	11	
Magyar-Ovár		15.0	W	1	2	1	19	15	
Sopron		15.4	S	6	1	1	19	10	
Eszék		20.5		0	ny	17	1		
Győr		19.0		0	ny	25	2		
Debrecen		19.0		0	ny	14	20	6	
Köcskő		15.0	S	2	1	4	19	8	
Órsháza		10.1	NW	2	0	2	26	11	
Arad		18.3	SE	1	0	2	26	10	
Zombolya		14.4		1	0	2	26	10	
Versec		13.5	N	1	0	0	23	10	
Orsova		15.3	W	2	0	0	21	18	

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: ERDŐS ARMAND.

3 UJ SZÓ...

"ALTVATER"

GESSLER

BUDAPEST.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, augusztus 25.

A készáru piacra ma lanya volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben a malmok, kivált az üzleti idő elején, nagyon tartózkodók voltak, miért is igen nehézkesen indult meg az üzlet. Később valamivel jobb vételkedv volt észlelhető, mire aztán a forgalom is élénkült kevésbé. Elkelt minegy 25.000 mm. buza, eleinte 20 fillérrel, később 10 fillérrel olcsóbb áron. A határidőpiacra pedig az üzlet barátság-talanul és a tegnapi zárlatnál csekélységgel alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely ma is korlátolt maradt, emellett pedig vontatott és nehézkes volt, csendes irányzat mellett pár fillér keretén belül ingadoztak az árfolyamok.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki uj	75	—	79	22.50—22.80
"	76	—	80	22.70—23.10
"	77	22.25—22.55	81	22.65—23.20
"	78	22.35—22.65	82	—
Fejérmegyei uj	75	—	79	22.30—23.60
"	76	—	80	22.60—23. —
"	77	22.05—22.35	81	—
"	78	22.10—22.45	82	—
Pestvidéki uj	74	—	78	22.40—22.55
"	75	—	79	22.55—22.70
"	76	—	80	22.70—23.10
"	77	22.15—22.45	81	—
Bánsági uj	74	—	78	22.25—22.05
"	75	—	79	22.50—22.80
"	76	—	80	22.70—23.10
"	77	22.25—22.40	81	22.80—23.20
Bácskai uj	74	—	78	22.15—22.55
"	75	—	79	22.40—22.80
"	76	—	80	22.60—23.05
"	77	22.15—22.40	81	—
Rozs I.-rendű uj	—	—	—	18.50—18.60
" középminőségű uj	—	—	—	18.30—18.40
Árpa takarmány I.-rendű	—	—	—	15.40—15.70
" II.-rendű	—	—	—	15. —
Zab I.-rendű	—	—	—	16.20—16.40
" II.-rendű	—	—	—	16.80—16.10
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.65—15.80
Repce: Káposztarepce	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 kg. 23.40 korona, 900 mm. 80 kg. 23. — korona, felső, 100 mm. 80 kg. 23.30 korona, 100 mm. 80 kg. 23.30 korona, 500 mm. 80 kg. 23.20 korona, 100 mm. 80 kg. 23.25 korona, 100 mm. 79.5 kg. 23.20 korona, 480 mm. 79.5 kg. 22.90 korona, felső, 100 mm. 79 kg. 23.30 korona, 100 mm. 79 kg. 23.20 korona, 300 mm. 79 kg. 23.10 korona, 400 mm. 78.8 kg. 23. — korona, 100 mm. 78 kg. 23.10 korona, 100 mm. 78 kg. 22.20 korona, kerk.

Makói: 5000 mm. 79 kg. 23.30 korona, okt. sz. Pestvidéki: 300 mm. 80 kg. 22.90 korona, 450 mm. 79 kg. 23.50 korona, 400 mm. 79.5 kg. 23.50 korona, Budára, 300 mm. 78.5 kg. 22.90 korona, 100 mm. 78.5 kg. 22.95 korona, 150 mm. 78.5 kg. 22.70 korona, 200 mm. 78 kg. 22.90 korona, 300 mm. 78 kg. 22.70 korona, 100 mm. 78 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77.5 kg. 22.60 korona, üszkös, 100 mm. 78 kg. 22.40 korona, 100 mm. 77 kg. 22.40 korona, 200 mm. 77 kg. 22.40 korona, 100 mm. 76 kg. 22.40 korona.

Fejérmegyei: 400 mm. 79 kg. 23. — korona Bihari: 100 mm. 79.5 kg. 22.60 korona, 200 mm. 79 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77.5 kg. 21.90 korona, 100 mm. 8.5 kg. 21.90 korona, 100 mm. 78 kg. 21.90 korona.

Tolnai: 1750 mm. 76.3 kg. 22.30 korona. elsőmagyarországi: 750 mm. 79 kg. 22.80 korona, Szerémségi: 100 mm. 75 kg. 21. — korona, sárka, Becskereki: 5000 mm. 79 kg. 23.15 korona, akt. szállításra.

T.-Becsei: 4000 mm. 79.7 kg. 23.30 korona. Rozs. 100 mm. 18.45 korona, 100 mm. 18.40 korona, 100 mm. 18.40 korona, 300 mm. 18.40 korona, 100 mm. 18.30 korona.

Árpa: 200 mm. 15.30 korona, kp. pp. Zab. 100 mm. 16.20 korona, 100 mm. 15.80 korona, 100 mm. 15.40 korona, kp. Káposztarepce. 100 mm. 31.50 korona, kp. Az árak 100 kg.-ként koronákban értendők.

A határidőpiacra kötetett:

Déloldalt:

Eldőfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. októberre 11.09, 11.10, 11.07, 11.13.
 Buza 1909. áprilisa 11.38, 11.42, 11.40.
 Rozs 1908. októberre 9.22, 9.21, 9.24.
 Zab 1908. októberre 7.96, 7.93, 7.95.
 Tengeri augusztusra —, —, —.
 Tengeri 1909 májusra 7.05, 7.09.

1 óra 30 percig zárulnak:

1908. októberi buza	11.10—11.11
1909. áprilisi buza	11.39—11.40
1908. októberi rozs	9.21—9.22
1908. októberi zab	7.90—7.91
1909. májusi tengeri	7.08—7.09

Budapesti gabonaforgalom.

1908. augusztus 23-tól augusztus 24-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	75476	967
Rozs	1638	1942
Arpa	6707	—
Zab	18927	11528
Tengeri	3100	1610
Liszt	357	6542
Korpa	100	2295

Értéktőzsde.

Az Osztrák hitelrészvényeknek a tegnapi utó-tőzsdén bekövetkezett javulása nem hozott általános szilárdtságot, sőt ellenkezőleg, a mai megnyitás és az egész előtőzsde csendben folyt le. A déli tőzsde változatlan külföldi jelentésekre nyugodt irányzattal indult. Az árfolyamok alig változtak. Kivételt képeztek a Hazai bankrészvények, melyek helyi vásárlásokra 281.75-ig, továbbá a Déli vasúti részvények, melyek berlini vásárlásokra 117 koronáig emelkedtek. A többi vezető értékek árfolyama alig változott. A helyi piacon érdeklődés mutatkozott a Ganz-részvények és a Vasúti forgalmi részvények iránt. A járadékpiac szintén csendes volt. Az Osztrák hitel ma 631.50 és 632.25 között, a Magyar hitel 742.50 és 742 között ingadozott, a Déli vasút 116-ról 117-re javult, az Államvasút 691 koronán kötetett. Forgalomba került továbbá: Jelzálog 430.50 koronán, Rima 558.50 koronán, Magyar koronajáradék 92.85 koronán, Hazai bank 281—282 koronán, Országos központi takarékpénztár 1590 koronán, Lipótvárosi takarékpénztár 158 koronán, Salgó 573—573.50 koronán, Vasút forgalmi 369.50 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde tartozkodó.
 Kötetett: Osztrák hitelrészvény 631.50—632.25
 Magyar hitelrészvény 742.—742.50. Rimanurányi vasmű 558.65.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.
 Kötetett: Osztrák hitelrészvény 631.75—632.25.
 Magyar hitelrészvény 742.25. Osztrák-magyar államvasút 690.50—691.—. Déli vasút 115.50—117.—. Magyar leszámítoló-bank 472.25—473.—. Jelzálogbank 431.—. Hazai bank 281.——282.—. Országos közp. takarékpénztár 1590.—. Lipótvárosi takp. r.-t. Vasúti forgalom 369.50. Erzsébet kir. szanatórium sorsjegye 7.55.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrákhitel részvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. szeptember hó végére 28—30 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsdén kötetett: Osztrák hitel 631.75. Magyar hitel 742.—. Államvasút 431. Leszámítoló-bank 472.50. Rimanurányi 558 K.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, augusztus 25. (Saját tudósítónk jelentése.) A külföldi tőzsdék általában bágyadt irányzatot jelentettek és mivel az időjárás is kedvező, vásárlási kedv alig mutatkozott. A konzum teljesen télen maradt, az üzleti tevékenység a lehető legszűkebb határok közt mozgott, az irányzat gyengült, buza, rozs és tengeri 5 fillérrel, zab 10 fillérrel hanyatlott. Árpában is alig volt üzlet, de az irányzat nyugodt maradt.

Jegyzetelt buza: új tiszavidéki 11.95—12.35 korona, marosi 11.70—12.10 kor., bánáti 11.70—12.10 korona, tótfelvidéki 11.55—11.90 korona, csepeli —, — korona, új déli vasúti 11.50—11.90, marchfeldi 11.25—11.65 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.60—9.85 korona, csepeli 9.55—9.80 kor., pestmegegyei 9.65—9.90 déli vasúti 9.55—9.80 korona, különféle magyar 9.55—9.80 kor., osztrák 9.50—9.75 korona

Arpa: morvaországi 9.20—10.50 kor., marchfeldi 8.80—9.50 kor., bécsvidéki 9.—9.80 kor., tótfelvidéki 8.10—10.25 kor., csepeli —, —, győri —, — kor., déli vasúti 8.50—8.75 kor., tiszavidéki 7.40—9.— kor., északmagyarországi 7.60—9.75 korona.

Magyar tengeri: régi 8.20—8.45, új —, — korona, cinquantin 8.80—9.—, új —, — korona.

Magyar zab: selejtes —, — kor., közepes 8.40—8.75 korona, elsőrendű —, — kor., válogatott 8.75—9.05 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai —, — korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 25. Barátságos alapirányzat mellett az üzleti tevékenység szűk keretben mozgott, mert a marokói események a spekulációt tartózkodásra indították és a piac egyébként se részesült semmiféle ösztönzésben. Csupán alpesi bányarészvényekben volt nagyobb forgalom, de míg tegnap ezeket a részvényeket vásárolták, ma eladásokra adtak nagyobb megbízásokat. A déli tőzsdén arra a hírre, hogy a német császárt baleset érte, az árfolyamok kissé gyengültek. Később déli vasúti részvények berlini arbitrázs vételekre javultak. A többi értékek nyugodtak voltak.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 632.—. Magyar hitel. 741.—. Länderbank 437.50, Államvasút 691.—. Elbavölgyi vasút —. Déli vasút 114.75 —. Alpesi bányatársulat 673.—. Rimanurányi 558.25. Májusi járadék 96.20, Magyar koronajár. —. Orosz érték —, Török sorsjegye 184.50, Német márka 117.37.

A déli tőzsde lanyha hangulattal nyílt meg.

1 órakor jegyeztek:

Osztrák hitel 631.50, Magyar hitel 741.—, Länderbank 437.—, Unio-bank 544.—, Államvasút 690.25, Anglo-bank —, Bankverein 516.25, Déli vasút 115.50, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 672.25, Májusi járadék 96.20, Magyar koronajáradék 92.85, Török sorsjegye 184.50, Német márka 117.37, Elbavölgyi vasút —, Rimanurányi 558.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —. Skoda —. Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, augusztus 25. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.15, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.80, 1860-as sorsjegye 153.—, Osztrák hitelsorsjegye 474.—, Angol osztrák bankrészvény 293.50, Bécsi Bankverein 516.25, Osztrák-magyar bank 1737.— Déli vasút 115.75 Dunagőzhajózási társ. 1000.— Dohány rész. 387.— Cs. k. arany (vert) 11.36 Német bankv. 117.30 Osztr. Lloyd 399.— 4.2 sz. ezüst. jár 96.25—99.10, Osztr. koronajáradék 96.40, 1864-es sorsjegye 260.50, Osztrák hitelintézeti részvény 630.50, Union-Bank 542.50, Osztrák Länderbank 436.75, Osztrák-magyar államvasút 690.75, Elbavölgyi vasút 451.—, Alpesi részvény 672.—, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.30, Lipótkohó —, Töröksorsjegye 183.95. Csendes.

Bécs, augusztus 25. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.—. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegye 142.15, Magyar hitelbank részvény 742.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 472.— Rimanurányi 556.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 394.—, Magyar koronajáradék 92.80, 4 százalékos magyar földleherm. kötv. —, Magyar nyér.-k. sorsjegye 183.85, Kassa-Oderberoi vasútrészvény —, Magyar jelzálogbank 436.50, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, augusztus 25. (Tőzsdéi jelentés.) A new-yorki tőzsde bizonytalan magatartása, valamint a nyugati tőzsdék részéről való ösztönzés kimaradása miatt a spekuláció ma is megmaradt tartózkodása mellett. Az üzlet igen szűk határok között mozgott, az alapirányzat azonban mégis jól tartott. A bank- és bányarészek piacán a változások alig haladtak meg a 3/4%-ot. Járadékok jól voltak tartva, gőzhajós részvények üzletellenek voltak. Vasutak közül amerikai vasutak engedtek, míg Déli vasút kevéssel javult. A későbbi folyamatban az üzleti esend nyomása alatt az árfolyamok lemorzsolódása volt észlelhető. A készpénzpiac iparértékei barátságos irányzatúak voltak. Napipénz 3%, ultimópénz 3 1/2%, mindkettő bőségesen kínálva, magánleszámítási kamatláb 2 1/2%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4-2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60,

osztrák hitelrészvény 198.60, Déli vasút 22.10, orosz bankjegyek 214.95, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 176.50, Dinamit-truszt —, Harpeni 200.—, Unifikált török járadék —, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.40, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasút 147.70, Bécsi váltóár 85.75, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 215.60, Gelsenkircheni 193.—, Laurakohó 211.25. Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat.) aug. 25. 4-2 százalékos papírjáradék 99.15, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.45, Osztrák hitelintézeti részvény 198.50, Osztrák-magyar államvasút 147.50, Északnyugati vasút —, Bustlehradi vasút —, Londoni váltóár 203.92, Bécsi Bankverein 141.—, Villamos részvény 140.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.60, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.15, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 92.95, Osztrák-magyar bank 124.70, Déli vasút részvény 22.40, Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 851.83, Párisi váltóár 815.—, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) augusztus 25. 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.90, 1860. sorsjegye 153.—, Déli vasút 21.95, 4 százalékos aranyjáradék 98.20, Osztrák hitelrészvény 104.50, Osztrák-magyar államvasút 117.05, Olasz járadék 104.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.50. Nyugodt.

London, augusztus 25. Angol consol 86 1/2.

Páris, aug. 25. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.57, Osztr. aranyjáradék 99.70, Magyar aranyjáradék 94.25, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 489.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.80, Déli vasút elsőbbségi kötv. 287.— 5 százalékos marokói járadék 514.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 95.90, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 91.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. —, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 99.75, 5 sz. Orosz kincstári utalvány 1904. 518.—, 4 sz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 96.07, 4 százalékos unifikált török jár. 94.47, Török sorsjegye 174.25, Török dohányrészvénye 415.—, Osztrák földhitelintézet 11.29, Osztr. Länderbank 471.—, Magyar Jelzálogbank —, Banque de Paris 1519, Banque Ottomane 694.—, Osztr. magyar államvasút —, Déli vasút 133.—, Meridional vasút 663.—, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 605.—, Rio Tinto 17.24, Sucrerie d'Egypte 32.—, Tula 277.—, Thomson Houston —, Urikányi közsén 167, Chartered 20.25, De Beers 303.—, East Rand 106.—, Jagersfontein 105.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 60.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 92.—, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 251.30, Magánkamatláb 1 1/4. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. augusztus 25-én.

Kedvezőtlen időjárás folytán a piac forgalma csendes volt az utóbbi napokban. Szőlő tömeges kínálat mellett csak mérsékelt keresletre talált, ami az árakra nyomasztólag hatott. Körtében csendes az üzlet. Nyári alma változatlan árk mellett értékesül. Apró, éretlen selejtes alma ugyasólván eladhatatlan. Szilvából a szép, nagyszemű áru igen keresett. Ószi barack felküldése ajánlatos. Dinnyében kisebb már a fogyasztás, az árak estek. Vaj jobb kereslet mellett emelkedő irányzatú. Tojás változatlan. Burgonya jobb kereslet mellett kielégítő árat ért el. Vidéki városok itt helyben olcsón szerezhetik be szükségleteiket, tekintettel arra, hogy az itteni 8—9 koronás árral szemben néhol 30 koronás burgonya-árat fizet a vevő. Mézből a hozatalok kielégítőek, a kereslet élénk.

Mai árak:

Husnemiek: Helybeli marhahus hátulja 128—136 K, eleje 108—112 K, vidéki borjú, bőrben hosszan mérve súlylevonás nélkül 80—90 K, helybeli borjúhús 112—124 K, sertéshús szalonnával 120—132 K, lehuzott sertés 138—144 K, szalonna friss 128—130 K, szalonna sózott 116—120 K, szalonna füstölt 128—132 K, olvasztani való 128—132 K, háj 140—144 K, sertésszir 140—144 K, mind métermázsánként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 1.50—1.60 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi magyar 3.20—4.— K, nyári szalámi 1.20—1.40 K.

Vad: Öz 1.50—1.80 K, szarvas —.70 —.80 K dämvad —, vaddisznó —, K kg.-kén egészben, nyul nagy 2.80—3.20 K, nyul süldő 2.—

2.40 K, fogoly 80. — 1. — K, fázán 2.80 — 3. — K szalonka —. —. K, darabonként. Fenyvesmadár kötege —. —.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 1.30 — 2. — K, sütni való 2.20 — 2.80 K, kacsa sovány 2.40 — 3.40 K, kacsa hizott 4. — 5. — K, liba fiatal 5. — 7. — K, lud hizott 10. — 16. — K, tyúk 3.60 — 4.40 K, pulyka —. —. K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.30 — 1.50 K, hizott rucza 1.50 — 1.60 K, hizott pulyka —. —. K, levestyuk 1.30 — 1.40 K kg.-ként, Pulárd 180 — 2. — darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.10 — 2.40 K, II. 2. — 2.20 K, főzővaj (köpült) 1.50 — 1.70 K, tehénturó 10 — 24 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldszőlők: Burgonya (vagonáru) sárga 8. — 8.20 K, rózsá ujj 6.40 — 7.20 K, fehér 4.80 — 5.20 K, kifli —. —. K, sárgarépa 8. — 18. — K, petrezselyem 8. — 18. — K, vöröshagyma makói 15. — 18. — K, közönséges hazai 8. — 10. — K, fokhagyma 36. — 38. — K, káposzta 3.20 — 6. — K 100 kg.-ként. Burgonya, ujj —. —. K, kalarabé —. —. fill, spárga solo K, közep —. —. K, leves — f kg.-ként. Zöldbab hüvelyes —. —. K, kifejtett —. —. K, zöldborsó hüvelyes —. —. K, kifejtett —. —. K. Paradicsom 6. — 8. — K 100 kg.-ként. Uborka salátának 3. — 8. — K, ecsetbe —.60 — 1. —, savanyítani —.80 — 1.20 K 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő — 20. — 32 fillér kg.-ként Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen ranett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) —. —. K, másodrendű 20 — 24 K., harmadrendű apró áru 8 — 12 K. Körte elsőrendű —.60 — 80 K, másodrendű 20 — 40 K, dió I. 40 — 60 K, II. 30 — 40 K. Görögdinnye —. —. K, cantalup —. —. K, turkentan —. —. K 100 darabonként.

Vegyesárak: Méz — 70. — 94. — K, gyümölcsíz —. —. K, gomba friss —. —. kilogrammonként.

Tojás: bácskai 76 — 78 K, erdélyi apróbb áru 74 — 76 K.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, augusztus 25. Felhajtott: 770 drb élő borju (közte 1 rugott), — drb leölt borju, — drb növendékmárha, — drb élő bárány, — drb leölt bárány.

Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 80 — 90 fillér, kivételesen 92 — 94 fillér; középminőségű élő borjúkért 70 — 78 fillér; leölt borjúkért —. —. fillér; silány és rugott borjúkért 46 — 60 fillér, növendékmárháért —. —. fillér, kilogrammonként, levonás nélkül. Első bárányokért —. —. korona, leölt bárányokért —. —. korona páronként. Az irányzat élénk volt, az árak 4 — 6 fillérrel kgr.-ként emelkedtek.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, augusztus 25. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 16621 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 6099 hizott és 8554 hussertés.

Árak: elsőrendű 114 — 115 fillér, kivételesen —. —. fillér; középnehéz 106 — 112; idős —. —. fill.; könnyű 98 — 104 fillér; fiatal sertés 94 — 120 fillér, kivételesen —. —. fillér kilogrammonként élő sulyban, levonás nélkül.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest — Kőbánya.

Budapest, augusztus 25-én. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) —. —. fillér Közép (páronként 300 — 400 kilogrammig terjedő sulyban) —. —. fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 130 — 131 fillér. Fiatal közép (páronként 251 — 320 kilo-

grammig terjedő sulyban) 131 — 132 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 135 — 137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) —. —. fillérig, közép (páronként 240 — 260 kilogramm sulyban) —. —. fillérig.

Sertéslelészám: 1908. évi augusztus 22. napján volt készlet 37899 drb., 1908. augusztus hó 23-án felhajtott 405 darab, 1908. augusztus 23-án elszállított 303 darab, 1908 augusztus 24. napjára maradt készletben 38001 drb. A hizott sertéslelés irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 25. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 384 darab sertés, 13 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 433 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 817 darab sertés, 13 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 547 darab sertés, 13 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 270 drb sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirterítés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 102 — 106 fillér, ételsulylevonással —. —. fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, —. —. fillér, ételsulylevonással —. —. fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül —. —. fillérig, ételsulylevonással 129 — 134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig —. —. fillér, ételsulylevonással 128 — 136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig —. —. fillér, ételsulylevonással 131 — 136 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —. —. fill.-ig, könnyű —. —. kgr.-ig. Belföldi süldő 104 —. —. fillérig, horvát süldő —. —. fillérig, Malacz —. —. fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élő sulyban értendők. A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 25. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Balázs András Pált az újpesti főgimnáziumhoz rendes tornatanítóvá, a siket-némák váci orsz. intézetében megüresedett orsz. alapítványi helyre Szabó Lajos siketnéma gyermeket; a miniszterelnök új. Bolgár Ferencz fizetés nélküli számgyakornokot a miniszterelnökséghez miniszteri segédfogalmazóvá, Kazy Károly fogalmazó-gyakornokot a miniszterelnökséghez fizetés nélküli segédfogalmazóvá; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Mayer Árpád ujaradi lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számtársként az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédelemhez; a kereskedelemügyi miniszter Hiesmes Margit okleveles rajztanítónőt a budapesti állami nőpariskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítóként nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Weiss Simon budapesti lakos saját, valamint Weisz Ida és Adél nevű kiskoru gyermekei Veresre, dr. Urbanek Károly zalaegerszegi lakos saját, valamint Mária nevű kiskoru leánya Pongráczra és Turek Gyula eperjesi lakos családi nevének Törökre kért átváltoztatását megengedte.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sebők Samu fogarasi állami főgimnáziumi rendes tanárt a tordai állami főgimnáziumhoz; az igazságügyminiszter Nagy Kristóf kassai javítóintézet-i családfősegédet a székesfehérvári javítóintézet-hez, Bognár Géza váci fizetési vezetői főfegyőrt a szamorujvári orsz. fegyintézet-hez helyezte át.

Pályázatok. A lipótszentmiklósi pénzügyigazgatóságnál számtársi-járási számvevői, a fumiéi pénzügyigazgatóságnál irodatiszti. Torontál-Erzsébetlakon és Csolnokon (Esztergom várm.) postamesteri állásra 2 hét; — az Országos Magyar Iparművészeti Muzéumnál tollnoki, a máramarosszigeti járásbíró-ságnál irnoki állásra 3 hét; — Pozsony szab. kir. városnál egy III. oszt. mérnöki, a nyitrai törvény-széknél irnoki, a soproni fegyintézetnél egy főfegyőri és egy III. oszt. fegyőri, a m. kir. honvédelmi minisztériumnál hivataloszojai állásra 4 hét; — a

fő- és székvárosi pénzügyigazgatóságnál egy pénzügyi kezelési gyakornoki állásra 6 hét alatt lelet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

		m é t e r		m é t e r			
		aug. 25.	aug. 24.	aug. 25.	aug. 24.		
Inn	Shárding	1.68	1.78	Djiza	M.-Sziget	0.24	0.28
Duna	Passau	2.80	2.28		Tokeháza	0.88	0.58
	Linz	0.27	0.57		V.-Namény	0.80	0.69
	Bécs	0.81	0.88		Tokaj	1.13	1.33
	Pozsony	1.18	1.04		Tiszafüred	1.29	1.46
	Komárom	2.03	2.18		Szolnok	1.40	1.44
	Budapest	1.52	1.68		Csongrád	0.91	0.88
	Paks	1.14	1.32		Szeged	1.24	1.17
	Mohács	2.18	2.30		T.-Bocsa	0.29	1.08
	Gombos	2.74	2.80		Títol	1.15	1.20
	Ujvidék	2.01	2.14	Óndava	Floór	1. —	1.02
	Pancsova	1.78	1.84	Tapolc	Barta	0.80	0.82
	Orsova	2.81	2.29	Bedrog	Ladócz	1.42	0.48
Horva	Morvafalu	0.26	0.18	Sajó	Zsolozsa	1.28	1.19
Vág	Zsolna	0.80	0.88	Hornád	H.-Námeti	0.19	0.19
	Troncsén	0.49	0.28	Boretyó	Margitta	0.18	0.12
	Szered	0.82	0.77		R.-Ujfalu	0.20	0.27
Rába	Szt.-Gothárd	0.40	0.50	Körös	Csicsa	0.34	0. —
	Sárvár	0.18	0.14		N.-Várad	0.18	0.14
	Győr	1.64	1.72		Bolányos	0.29	0.25
Dráva	Várasd	1.64	1.50		Tenke	0.30	0.10
	Zákány	0.28	0.32		Gurahona	0.30	0.30
	Bács	0.14	0.18		Horosjónó	0.10	0.54
	Eszék	1. —	1.10		Békés	0.32	0.02
Mura	M.-Szerdah.	0.42	0. —	Marec	Gyoma	0.21	0.86
Száva	Zágráb	0.80	0.64		Gy.-Fehérvár	0.12	0.08
	Szilicz	1.47	1.98		Brunyicska	0. —	0. —
	Mitrovicza	2.66	2.89		Sobornin	0. —	0. —
Szamos	Dócs	0.07	0.08		Arad	0.88	0.82
	Szatmár	0.87	1.02		Makó	0.18	0.14
Kraszna	N.-Majtény	0.80	0. —	Temes	K.-Kostély	0.85	0.46
Latorca	Munkács	0.50	0.20	Béga	Kiszató	0.70	0.72
lahorca	Homonna	0.20	0.25		Tomosvár	0.42	0.38
Ung	Perocseny	0.08	0.08		Becsereh	0.78	0.82

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJORMÁTYÁS

Szálloda megnyitás!!

VI., Révai-utca 24. szám.

(A Folles Caprice-mulató mellett)

Megnyit a TISZA SZÁLLÓ.

Villanyvilágítással. Mérsékelt

árak. — Pontos kiszolgálás.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készön raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 60 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Széchenyi-utca sarok.)

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. euorodorus és kórházi főorvos.

Bizos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbajt, sebeket, bajkört (syphilit), bőrbajokat, okyongúti források, idegcsővelknek is, oneritizést és annak utóbajait, ideg- és hágerinebajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 3-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyszer.

HETI MŰSOR:

Augusztus	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Magyar Színház	Uránia	Föv. nyári színház
26 Csütörtök	—	—	Bernát	100 év múlva	Sasfők	A mai Róma	Szép Heléna
27 Péntek	—	—	Naftalin	Varázskeringő	A mama barátai	A táncz	Csökkirály
28 Szombat	—	—	Tatárjárás	Dollárkirályné	A mama barátai	—	Hoffmann meséi
29 Vasárnap	d. u. este	—	Naftalin	100 év múlva	A császár katonái	—	Nebantvirág
				Dollárkirályné	A mama barátai	—	Fuzsitus kisassz

nál egy pénz-
t alatt lehet

méter
aug. 25. aug. 24.
0.24 0.28
0.38 0.58
0.80 0.69
1.13 1.33
1.23 1.44
1.40 1.44
0.91 0.83
1.24 1.17
0.29 1.08
0.15 2.20
1.- 1.02
0.80 0.62
0.42 0.48
1.29 1.28
0.19 0.19
0.15 0.12
0.23 0.27
0.84 0.-
0.18 0.14
0.49 0.85
0.30 0.10
0.56 0.80
0.10 0.54
0.22 0.22
0.21 0.86
0.12 0.06
0.- 0.-
0.- 0.-
0.88 0.82
0.18 0.14
0.23 0.46
0.70 0.72
0.42 0.38
0.78 0.82

Table with columns: Buza, Kilos, 100 kilogramm ára (K.-tól, K.-ig), and prices for various types of wheat and grain.

Table titled 'Egyéb gabonaneműek' (Other grain products) listing items like Rozs, Árpa, Zab, and their prices per 100 kilograms.

Table titled 'Burgonya' (Potatoes) listing different varieties like Dunántuli, Felsőmagyarországi, Nyírségi, Erdélyi, Bánági, and Pesti, along with their prices.

Table titled 'Különféle termények' (Various products) listing items like disznósír, szilva, and heremag with their prices.

Table titled 'Államadasság közkölcsonők' (Public debt securities) listing various government bonds and their prices.

Table titled 'Bankok részvényei' (Bank shares) listing shares of various banks like Kassa-oderb. v. 1889, Magyar aranyárjárdék, and others.

ANAGY TITOK
IRTA: W. COLLINS.
Ismét visszahanyatlott székében és rám tekintett. Vajjon visszaemlékezett-e azokra a szavakra, amelyek néhány percz előtt közöttünk folytak.
— Kiválóan ügyes drámai elbeszélő vagyok, Valéria asszony, — mondotta. — Ez a teremtés itt a lábammal bizonyoságot tesz róla. Ő maga a megszemélyesített pszichológiai tanulmány, hogy ha egy ilyen történetet elmondok neki. Majd egyszer megbizonyíthatom ezt önnek. Ne gondolja, hogy ez nagyon elővesz engem. Képződöm kimeríthetetlen. Önök! nagyon mulatni fognak ezen. Rendszerint szomorubb vagyok, mint ez a leány, mégis sokszor kell nevetnem rajta.
A cselédleány tapsolt formátlan nagy kezével: Mindig nevet rajtam, mondotta és büszkén tekintett reám.
— Hallgasson tehát meg, Valéria asszony, — mondotta Dexter hangosan. — Te is hallgasd meg, leány. Ugy kezdjük tehát, mint a legtöbb tündérmesét: egyszer volt...
Itt máris megakadt. Kezét homlokára tette és végigsimította azt. Hallottam, amint csöndesen nevetett.
— Mintha szükségem lenne, — mondotta aztán, — némi izgalomra.
A gondolatai máris szerte kalandozóának, vajjon nem sokára magához tér-e, ha türelmesen várunk és időt engedünk neki. Még a leány is csodálkozott és kényelmetlenül érezte magát.
Igy ültünk várakozással teli csöndben.
— A hárfát, — kiáltotta. — A zene felhangol engem.
A leány elhozta a hárfát.
— Uram! — szólt csodálkozva, — mi történt önnel?

Dexter a kezével hallgatást parancsolt.
— „A képzelet ódája.” — jelentette aztán felém fordulva. — Szöveg és zene — rögtönözve. Dexter rögtönözte. Csend és figyelem!
Ujjai gyengéden kalandoztak a hurok között, de semmi melódiát sem tudott kicsalni belőlük. Kis idő múlva feje előbbre hajolt s a homlokát a hárfá fájára szoritotta.
— Vedd el a hárfát, — szolt fáradt hangon cselédjéhez.
A csak félig emberi teremést újból izgalomba hozta.
— Nos uram? — kérdezte aztán. — Hol marad a történet?
— Nem kell nekünk történet, — szoltam én közbe, — még sok a megbeszélni valónk Dexter ural.
A hülye teremtés fenyegetőleg nézett reám.
— Ah! Tehát „ön” nem akarja? — szolt és felém lépett.
Ebben a pillanatban gazdája hangja visszartartotta:
— Tedd földre a hárfát, te szörny! és várj a történetre, míg elmondom neked.
A leány engedelmesen vitte egy sarokba a hangszert
Dexter közelebb gördült hozzám székével.
— Már tudom, mi fog kizökkenteni, — sutogta bizalmasan. — Még ma semmi mozgást sem végeztem. — Megragadta székének gépezetét és szokása szerint végiggördült a szobán. De nem sokára újabb változás állott be raita. Nem örült gyorsan forgó kerekkel rohant föl-alá a szobában szokása szerint, hanem lassabban és mind nehezebben, mintha minden mozgás nagyon kifárasztaná. Aztán mintegy lélegzeteláulatan megállott.
Követük őt. Elül a leány, aztán Benjámin és én.
Őket kettőjüket hátrább intette, engem pedig megkért, hogy közeledjem.
— Kijöttem egészen a gyakorlatból. Távolléte alatt egész erőmet elvesztettem.
— Mi van önnel, uram? Hol marad a tör-

ténet? — kérdezte a leány nyöszörgő, siró hangon.
— Önnek szüksége van friss levegőre, — mondtam én. — Tegyük egy kis sétakocsizást. Hasztalan volt. A kérelem ismét felköltötte Dexter szunnyadó benső ereit,
— Te nyomorult! — kiáltotta aztán a széket a leány felé fordítva. — Most jön a történet. Már el tudom, már el akarom mondani! Bort ide, te nyöszörgő boriu! Miért is nem gondoltam előbb reá? Királyi burgundi rögtön felszítja fantáziámat. Poharakat is adja a kedves társaságnak.
A leány kinyitott egy szekrénykét, melyből üveget s magas velencei poharakat szedett elő.
Dexter egyetlen hajtásra kiürítette a kelyhes poharat s minket is kényszerített, hogy vele tartssunk.
A tüzes bor szinte abban a pillanatban érezte hatását. Dexter uira öntött és felhajtotta a poharat. Szeme visszakapta régi fényét és ajka pirban égett.
— Csak semmi történetet, — kértem én, — nem vagyok abban a hangulatban, hogy ilyen meséket meghallgassak.
— Hangulatban? — kérdezte ironikusan, — ez szinte mentegetődzés, ön azt hiszi, hogy fantáziám esődöt mondott. Meg akarom mutatni, hogy Dexter még mindig a régi. Meg van már a történetem, Valéria asszony. S olyan lesz, ami őnt nagyon érdekelné fogja. Drámai formába öntöm, mert ez a legrövidebb, leghűbb és legmegrázóbb. A címe: „Urnó és cselédje”. Szín: Itália. Idő: tizenötödiki század.
— A dráma személyei mindössze három asszony. Angelika, születésre és szellemre igen előkelő hölgy. Kunigunda egy szép ördög. Damaride, szerencsétlen cselédje. Első jelenet: sőtét, bolthajtásos terem a kastélyban. Este van. A baglyok hűgnek az erdőben. — Dexter ismét ivott. Gondosan megfigyeltem, arca egyre élénkebb lett. Letette poharát és folytatta:
— Személyek a teremben: Kunigunda és Damaride.
(Folyt. köv.)

ÉS
ATYAS
itás!!
zm.
illet)
ZÁLLÓ.
kelt
alás.
r
forintért
oba állan-
oltól a leg-
50 fillér
endezés
alafa.
a sarok.)
gek
szertett
SY
ORVOS.
hólyagbajt,
ilt férlelőt,
deg- és há-
rut 2.
dk.
lker.

SZÍNHÁZAK

Szerdán 1908. augusztus 26-án.

Vigszínház

Tatárjárás. Operett három felvonásban. Irtá Bakonyi Károly, zenéjét Gábor Andor versre írta Kálmán I. Lohonyay tábornok Vendrey Trezka a leánya Komlósy Riza Keleti J. Hegedüs Lőrénthely Imrédy Kornai B. Wallenstein Illke Tur

Magyar színház

A császár katonái. Dráma három felvonásban. Irtá Földes Imre. Karády István Vágó Karády Zoltán Garas Karády Erzsébet Borostyán Scheller Lajos Z. Molnár Marjay István Róthéy Szilassy Ernő Törzs József Gáspár Csontos Székessy Ágost Vándori Keller Gyula Rátkay Szedlacsák János Papp Pintér István Tarnay Forgács Köröndy

Fővárosi nyári színház

Fuzsitus kisasszony. Operett 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órákor

Uránia színház

A LO Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház

100 év múlva. Énokes: táncos. látványos tréfa 8 felvonásban, 9 képben, írta Martos Ferencz. Zenéjét össze állította Marthon Géza. Személyek: N. Zajtány István Németh Bacsur Gaszton Penir Tóth Thea Ötvös G. Péter, hoteltulajdonos Allalkerti igazg. Boross Franco, Major, m. niszter, szerkesztő Szirmai Pavilások, Priblesok, Samu, szerkesztő Rátkai Sasa Laszlo R. Poloskai polgármester, Dörögli Z. Molnár Keki, Huszárkapiány Raskó

Városligeti Nyári Színház

Gond anyó életkép 4 felvonásban. Kezdeté 1/3 órákor

Apollo - Projektográf

Romeo és Julia. - Oroszországi életkép. - Egy színházigazgató zavarban. - A hála. - Budapest látképe. (Saját felvétel.) - Egy varróleány regénye. - Lelketlen apa. - Miss Allan és Cleo de Mérode táncza, parodizálja Baumann Károly, a Fővárosi Orfeum tagja. (Saját felvétel.) KEZDETE: 6 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

MASCHA DIGNAM

a wieni cs. k. szab. Josephstadt-Theater tagja. THE 8 LANCASHIRE-LADS angol férfi-együttes.

Marion Baumann az előérhetően zeneművitő. lóháton, mint Tarál jockey. Mab Dersy Telheim lábujjhegytáncosnő egy zongora kísérettel. humorista

The Kideros a legújabb akrobatai kompozíciók. Továbbá 12 egyéb attrakció. - Az előadás kezdete 8 órákor. Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig. A télikerében reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK színgyűjtemen-kara hangversenyez.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korszón, Wurm-u. sarkán Ma és mindennap délután 4/5-1/2-ig és este 1/2-1-ig kezdve az európai hírd

CISKOVSKY

quartette hangversenyez, fényes változatos menü. Szer és meleg ételek. Rendes polgári árak.

BUDAPESTI CABARET BONBONNIERE

1908. aug. 29-én (szombaton) este 9/10-kor megnyitót előadás. Fellépnek: Laszlo Rózi, Antal Erzi, Nagy Mariska, Rátkay, Boross, Kovary stb. Conferenciator: Dr. Szalay József. 3 his darab. 18 mávanszám, színpadi tréfa. Jegyek kaphatók: Orv. Könyvtár közszolgálat, Andrássy-ut 29. (Telefon 108-73.) Bárdnál Kossuth Lajos-utca 4. (Telefon 6-56.) és egész nap a Cabaret pénztáránál Teréz-körút 28. (Telefon 62-58.)

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám. A szalmaösvögyek legkedveltebb öttörme. Kéréskelt árak! Kifünó kiszolgálás

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma este háromnegyed 8 órákor

„HELGOLAND“

Négy kiállítási vízi némasjáték 150 négyzetméter víz a cir-cuszban. Fényes kiállítás, illusztráció. FONTAIN ILLUMI-NEUSE 60 helyből álló ballekár és az egész nagyműsor.

GLADIS-KÁVÉHÁZ

Bottenbiller-utca 10. (Óvoda-utca sarkán.) Minden este Telefon 105-89. TATAI BUS FERI zenekara hangversenyez. - Fényes amerikai berendezés. - Külön értékesítési helyiségek. - Szolid árak. A szervezett munkások szövetségének pártfogását kérve, tiszteltetl SzATMÁRI, kávéés.

Internátus elemi iskola. fiuk számára

A „Kis-Svábhely“ tövén levő „Szt. József“-fiúnevelőtintézetbe 6-10 éves fiuk vétetnek fel havi 70 koronáért, melyért teljes ellátást és egyenruhát kap a növendék. Prospektust szívesen küld az igazgatóság: BUDAPEST, I. KER., ISTENHEGYI-UT 32.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál HATSCHÉK N. Csakis: Budapest, Károly-körút 6. ARJEGYZÉK TITOKTARTÁSEAL INGYEN.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep) Héregmogyó) a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések eseteforog fenn. Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapeston és a forrás kezelőségénél Munkács.

Magán elemi iskola

Józsefvárosban.

Néhal öz. Breuer Jánosné, Bittner Emília közbevetésében és tiszteletben állott tanítónő hátrahagyott 44 év óta fennálló, magán elemi iskolát Muraközy Ilona. A tanítást ját átvette 10-15 kezdődő új tanítónő az eddigi használt helyiségben (VII. József-körút 51b. l. em.) a régi, kipróbált tantervvel együtt folytatja. Beiratás szeptember 1-től.

MINDENKI

WAGNERHEZ megy, a hi kitünó hangszereket olcsó pénzben akar venni. Hegedük 2 frt. 50 krtól, fuvolák 3 frt. tól, beszélgépek 5 frttől feljebb. Harmoniumok a legolcsóbb árak mellett.

WAGNER „Hangszerkirály“

Budapest, József-körút 15. Arjegyék ingyen.

AMERIKAI PARK

Telefon 4-49. UJ-ÖSBUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Hytva délután 6 órától reggel 4 óráig. Ma és mindennap

Nagy Disz Előadás a Varietében.

Persina 100 idomított állattal. 8 Tan-Kvai 8 8 Collin-Clairons 8 a kinal művészek a forgószélláncosok és az egész moustre augusztusi műsor.

A Tabarin Moulin-Rougeban

Kezdeté 12 órákor 25 szenzációs új szám Kezdeté 12 órákor HAJNALIG TÁNCZELŐADÁSOK Az előadások kedvezőtlen időben is megtartnak.

BLOCH KÁLMÁN

zongoraművész és zeneszerző igazgatása alatt álló HAZAI ZENEKONZERVATORIUM Orsz. Magy. Kir. Zeneakadémiai Előkészítő-Tanfolyam Budapest, VI., Szondy-u. 42/c. VIII., Rákóczi-ut 51. l. em.

Tanári kar

Zongora: Bloch Kálmán, igazgató, zongoraművész és zeneszerző. Dr. Bakonyi Pálné, áll. kép. okl. zenetanár. Cecelits Benő, áll. kép. okl. zenetanár. Jung Rózsa, áll. kép. okl. zenetanár. P. Weikert Anna, zongoraművész, a bécsi zeneakadémiát végzett zongoraművész, a művészi diplomával és nagy érccmel kitüntetve. Rácz Ottóné, áll. kép. okl. zenetanár. Schwarz Artur né szül. Weisz Judith, áll. kép. okl. zenetanár, a művészi diplomával kitüntetve. Hegedű: Fodor Bernát, karmagy, v. Operaházi tag. Fodor Izso, hegedűművész, a m. kir. Operaház tagja. Pásold Agoston, hegedűművész, a m. kir. Operaház tagja. Steiner Hugó, Orsz. Magy. Kir. Zeneakad. végzett hegedűművész, a Nemzeti Színház philharmonikus zenekarának koncert-mestere. Gordonka: Richter István, az Orsz. Magy. Kir. Zeneakad. végzett gordonka-művész. Czimbalom: Torontály Dénes, okl. czimbalom-művész, a Nemzeti Színház philharmonikus zenekarának tagja. Ének: Fodor Bernát, karmagy, v. Operaházi tag. Jung Rózsa, áll. kép. okl. zenetanár, énektanár. Zeneszerzés: Bloch Kálmán, zongoraművész és zeneszerző. Kamarazene: Bloch Kálmán, zongoraművész és zeneszerző. Steiner Hugó, Orsz. Magy. Kir. Zeneakad. végzett hegedűművész. Német és francia: Bruck Bolla. Beiratások: az 1908-09. tanévre f. évi augusztus hó 15-től eszközöltetnek Szondy-utca 42/c. naponta d. e. 11-1-ig és d. u. 3-6-ig, Rákóczi-ut 51. d. u. 3-6-ig. Beiratási díj 8 korona. Tanterv: Az Orsz. Magy. Kir. Zeneakadémiai rendszerének legszigorubb betartásával. Tanszakok: zongora, hegedű, gordonka, czimbalom ének, zeneszerzés heti 3-3 órában. Tandíjak: a konzervatoriumi tanfolyamon havi K 12.-, az akadémiai tanfolyamon havi K 20.-, ének zongora mellett tanszakokkal havi K 24.-, zeneszerzés havi K 12.-, melyek előleges havi részletekben fizetendők. A német és francia nyelv oktatása az intézeti növendékeknek díjtalan. Budapest, 1908. augusztus hó. Horváth András titkár. Bloch Kálmán igazgató.

FRANÇOIS TRANSYLVANIA SEC

SZABADALMAKAT védjegyeket és mintáitalmat megszerző Szabadalmakat Értékesítő Vállalat PASZTOR (bel. oég.) BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRUT 17. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-26.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ Kifünó hatású vese- és hólyagbajoknál Szórsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, rendkívül üdítő asztali víz. Üdít, gyógyít! Gyorsilag ajánlva! Ivó-gyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedénözse idült hurutjainál, húgykő- és fűvenykepődésnél a légtutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kifünó hatásának bizonyított. Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn. Kapható: Budapesten Édeskúty L. Ásványvíz kereskedőknél, valamint minden tisztos- és csemegő kereskedésben.

E hirdetésí rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetésí rovatban minden egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 28

Több mint

600 vagyonos hölgy óhajt melőbb férjhez menni. Komoly házassulandók vagy, vallás, foglalkozás, mellékes forduljanak Schlesinger céghez Berlin 18. címre.

Poloskairtást

jótállással padlóbeeresztést, surlást vasforgácsal, teljes lakástakarítást olcsón vállal Nelter, Andrassy-ut 56. Telefon 16-13.

Csemegezőlöt

gyöngyös-visontahegyit 5 kilónként K 350, óriási ószibarackot 4 koronáért, dinnyét, körtét, almát szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön.

Gyorsírásból,

könyvviteltől, gépirásból (többféle rendszer) német és angol nyelvből nyílnak meg új tanfolyamok szeptember elején a Nőtiszviselők Orsz. Egyesületében VI., Andrassy-ut 83. Iratkozni már most kell. Díjtalan állásközvetítés.

Házilag készített tojásos tarhonyának

kilóját 80 fillér, édes rózsapaprikának dobozát 1 kor., mézédés baracklekvárnak 2 kor., szilvalekvárnak 1 kor., töpörtös házi szappannak kilóját 120, kislúton főzött barackkonyaknak literjét 4 kor., bármily csekély mennyiségben szállít vegyesen Stern Adél Csongrádról.

Csemegezőlöt,

chasselas nemes fajok, postakosaranként 2 kor., mázsánsként 28 korona, szegfűkörté, csemegealma szegfűkörté, vagy vízbe való ugorka, paprika, paradicsom, csemegeiszilva kosaranként 140, ismételésitőknek külön árjegyzék. Vasúti rendelést előlegbeküldéssel szállítok. Szabó, Csongrádról.

Muskotály,

passatuli és chasselas szőlőt postakosaranként 1 frt; ugorka, paprika, paradicsom, csemegeiszilva 80 kr.-ért; paradicsomnak mázsáját 6 frt; fenti szőlő mázsáját 14 frt; szegfűkörté, csemegealma postakosaranként 1 frt, mázsánsként 12 frt. Előlegbeküldéssel szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Eladó birtok,

Budapesttől egy órányira, Ócsa község közelében, a vasúti állomástól három kilométerre, az „Ócsai szőlők” elnevezéssel nemrégiben a forgalomnak átadott új vasúti megállóhelytől egy kilométerre nagyobb parcellázásból még megmaradt 110 magyar hold parcellákban olcsón eladó öt holdtól feljebb. Szőlőtelepítésre is rendkívül alkalmas. Szintén Ócsán, közvetlenül a vasúti sínek mellett, a vasúti megállóhely közelében 8 magyar hold is eladó. Szőlőtelepítésre ugyancsak igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad Grünwald János ügyvéd Ócsán, Pest megye.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma Bpest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel!

Magánnyomozó

törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb könyves ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások tisztelet feltűnés nélküli megfigyelését s elűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon 108-52. 28587

Benzinmotorok

1-25 lertől, műhelyünkben gyártva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

KALLAI motortelepén

Budapest, VI., Nagymező-utca 43. Ugyanitt használt gépezetpótlások és alkatrészek kaphatók

Zálogszedulákat,

brilliansokát, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garszon szobák Szalon bútorok, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!

SEREBEN BELA KRISZTOFER 2

Urasági kastély.

Budapesttől egy órányira, Ócsa községben eladó tágas, szép urasági kastély. Igen szép park, vízvezeték, melegház, minden szükséges melléképület. Ára: 14,000 frt. Bővebbet Farkas László földbírtokos, tulajdonos, Felsőbábad ú. Ócsa, Pest megye.

Öreg hamis fogakat zálogszedulákat

téskzerekről és ingokról tört ékszereket, régiségeket, tollakat, butorokat és mindenféle használt tárgyakat vesz Wyschograd Jakab, Nagyfuvaros-utca 7. I. 11. Levelezőlapra jövök.

ASSZONYOK

vigyázzatok!

Tulnag gyermekáldás ellen megtanult védekezés Fischer Róza közl. nyel. Több ezer köszönő és hálaírat, 1 koronáért (esetleg levélbélyegekkel) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, VII., Damjanich-utca 2/B. (Házszám: 2164)

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos csatlakozások ingyen. Aránylat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Hartner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Butorvevőknek

ajánlom az 1908. évrőlki-tűnő minőségben elkészült mintaberendezéseket asztalos és kárpitos butorokban, melyeket újabbak előállítására miatt 30%-kal olcsóbban tart a készlet tart elárulom. Sárkány I. butoriparos, VII., Erzsébet-körút 26. Zion palota.

Fővárosi sanatorium

intelligens 30-40 éves urinót keres háziasszony-nak. Német nyelvismeret és jól zongorázni tudás megkívánatik. Részletes írásbeli ajánlatok „Sanatorium 90093” jellegére Schwarz József hirdetőjébe, Andrassy-ut 7. intézendők.

Pénzkölcsönt

4. 4 1/2 és 5% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törlesztelhető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok

Rézagy — — — 45.- frt
Vasagy matracszal 8.50 •
Gyermekágy — — 11.50 •
Sodronyágy-betét 3.50 •
Vas-és rézbutorok gyári áron. 28046

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás, Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1863-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépczegektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át 28944

Nevelőnőket

német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelvismerettel sürgősen keresek. Szegheőné S. Lujza, Budapest, VI. ker., Dessewffy-utca 22. 28322

Csemegezőlöt

meglepően szép édes Chasselas és Passatutit 5 kilót 2 1/2 koronáért, 100 fillér 36 koronáért óriási ószibarackot 3 kor., almát, körtét és szilvát lekvárnak 1 1/2 koronáért szállít Müller J. Kiskunhalas.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 11a.

Autom. pátkány tömegfogó 2 frt. egereknek 1.80 frt, egy állal felügyelés nélkül vagy 40 darabot fognak, nem hagyunk szagot hátra és önmaguk állnak fel. „Eolipse” svábörgőfogó ezreke fogja ellenként a svábókat és muszkákat. Ára 1.20 kor. Mindenütt a legjobb eredmények. Szétküldés utánvétel Schuller J. Bécs, II/E. Kurzbauer-gasse 4/c Szám alán küldendő és elismerőlevél.

Kitűnő likörök

és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcsé ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Budaörs-csaba

Ajtók, ablakok

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsón kaphatók!

Lefkovits Jakabnál

Bpest, V., Korall-utca 10 a nyugati pályaudvar közelében.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi csatládi Singer varrógép zárszekrényvel 5 évi jótállással csak! SINGER A. műgépésznél Budapest, főútle Akácfa-utca 55. Mindenemü varrógépek javítását legjutányosabb áron elvállalom. Árjegyzék ingyen

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Al-landó vagy raktár

Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Pótvizsgákra

Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Stenografai

Rákóczi-ut 60. I. em., ezelőtt Váci-körút 83. Ingyenes gépirás-oktatás az összes írógéprendszerek. Díjtalan és biztos állásközvetítés. A „Stenográfia” országos Gabelsberger gyorsíró-és gépiróiskolában havonta új magyar, német, gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok kezdődnek a legelőnyösebb feltételek mellett. Levelező és vitairású-kurzusok. Az egyes tanfolyamok okleveles gyorsíró- és kereskedelmi akadémiai rendes tanárok vezetése alatt állanak. Sokszorosító-és másolóiroda. Beiratások naponta az Intézet helyiségeiben kizárólag Rákóczi-ut 60. Össze nem tévesztendő hasonló hangzású iskolákkal.

TATRAKALAUZ

1908.

Utmutató a Magas-Tátrába és a Tátravidéki fűrdőkbe.

A Magyarországi Kárpátgyógyászat közrem.-közösével szerkesztette: Dr. Szontag Miklós ír. tanácsos.

— Általozó —

Dr. Jármay László. Térképekkel. 4 új kiadás. Ára 2 kor. 40 fill.

SINGER és WOLFNER kiadása, Bpest, Andrassy-ut 10.

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvege 80 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Edo Wien 19/1. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I. Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Václav körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérésre. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédlő-, szalonszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Vadászfegyver

gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként és párom aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcs Lancaster 20 forint, Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-zárú, Bäckelinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Drilling, valódi Krupp acélsővekkkel 65 frt. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Weidogghammerles, ugyanitt Ötzr Zeiss, Voigtlander és más finom fényképezőgépek, egy porzsaszőnyeg és egy motorkerékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radonál. 29052

Magyar Tanügyi Intézet

(Hatóságilag engedélyezve.) József-körút 10. Felvilágosítást nyújt úgy bel — mint külföldi iskolákról, elintéz minden a tanügyi körébe tartozó ügyet, elintéz iskolai beiratásokat, gondoskodik középiskolai tanulóknak, egyenként hallgatóknak tisztességes családoknál leendő elhelyezéséről, ellátásáról. Szülőket gyermekeiknek minden egyes tárgyiból való előmeneteléről az iskolában, valamint lakásán való viselkedéséről köthetnek, illetve havonként körülményesen értesít, reájuk felhív. Beszerzi a könyveket és taneszközöket. A tanulók korrepetálásáról gondoskodik. Tanító-személyzetet (tanár, nevelő, tanító, nevelőnő) ajánl, illetve elhelyez. Tanácsot, felvilágosítást és utmutatást ad magánvilágosítástal ügyben. 28849

INGYEN DRÁGABB MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP

NAGYÍTÁSOK

ADUNK EGY ÉLET NAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CSM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES

OLAJKÉP

ÁRA 10 KORONA. KÉPVISLŐM MINDENKÉNT FELVÉTELEK.

STAVATOSSÁG

MINDEN IRÁNYBAN RÁFAEL FÉNYKÉPHÁZTÁR és MESTERSZÉTI MŰTÁRÉM BUDAPEST, VI. ROTTENBILIER-0-46 KÜNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKOLEVÉL-KERESZTTEL és ARANY-ÉREMMELEL.

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt

készpénzben átának a legújabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csak Reményi vagy magyar bank szerilepén. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szára.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédlő-, szalonszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra

alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legelőnyösebb feltételek mellett, igen szerény díjazásért. A vizsga alkalmat biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Válatójából speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga alkere utáni igen osokély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiméltően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Webster Hárológus

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265

Asinca-utca sarok.